

TKP MK Genel SEKRETERİ HAYDAR KUTLU YOLDAŞIN

(13 ŞUBAT) ATİNA'DA DÜZENLENEN BASIN TOPLANTISINDA
YAPTIĞI KONUŞMANIN METNİ

Değerli basın ve TV Mensupları,

Basın toplantımıza ilgi gösterip geldiğiniz için hepinize teşekkür ederim. TKP'nin pekçok konuda görüşlerini basın bildirimimizde ifade ettik. Basın bildirimiz elinizdedir. Ben bildiriyi aynen okuyarak vakit kaybetmek istemiyorum. Daha çok sizlerin sorularınıza zaman ayırmak istiyorum. İyi biliyorum ki, gazeteci dostlarımız söylenen şeylerden çok söylenmeyen şeyleri merak ederler. Buna fırsat vermek, sizlerle açık, dostça bir diyalog içinde olmak istiyorum.

Bu nedenle basın bildirimizde yer alan ~~en~~ temel konular üzerinde kısaca duracağım.

Ama önce, kardeş YKP'nin davetlisi olarak Yunanistan'da bulunduğum süre, Yunan komünistlerinin, ilerici demokratlarının, halkın ~~halka~~ gösterdiği ilgiden duyduğum hognutluğu belirtmek ve bu fırsatı bana verdiği için YKP'ye içten teşekkür etmek istiyorum.

Gördüğümüz ilgi nedensiz değildir.

Bölgemizde, Türkiye ile Yunanistan arasında gerginliğin artması kuşkusuz size de bize de kaygı veriyor. İran-Irak savaşının hafiflemeyen sürmesi, Kıbrıs sorunu, Filistin, Lübnan sorunları endişe vericidir.

İkincisi, demokrasinin olmadığı bir ülkenin bir yurttaşı var karşınızda. Türkiye nereye gidiyor sorusu ~~halka~~ burada en çok duyduğum sorudur.

Üçüncüsü, karşınızda olan, 65 yıldır illegal çalışmak zorunda bırakılan, Avrupa'nın tek illegal komünist partisinin bir yetkilisidir.

Dördüncüsü, öyle sanıyorum ki, sizler TKP'nin Yunan halkının

dostu olduğunu biliyorsunuz. Partimizin Üyesi, Yunan halkının dostu büyük şair Nazım Hikmet'i tanıyorsunuz.

Kuşkusuz, Türkiye halkı, TKP de komşumuz Yunanistan'ın, Yunan halkının daha iyi bir gelecek için verdiği mücadeleyi ilgiyle izliyor.

Arkadaşlar,

Öyle bir dünyada yaşıyoruz ki, günümüzde hiçbir ülke kendi güvenliğini yalnız kendisi, kendi başına ^{mez.} çizemiyor. Yalnız kendi güvenliğini tek tarafı düşünemez. Kollektif güvenlik anlayışını yerleştirmek zorundayız. Böyle bir anlayış yerleşmedikçe Ortadoğu'da, Doğu Akdeniz'de, Kıbrıs, Ege ve Balkanlarda sorunların barışçı çözümleri bulunamaz. Yani hem Yunanistan, hem Türkiye birbirlerinin güvenliğini dikkate almadıkça sorunlar çözülemez.

Uzay ve teknoloji çağında yaşıyoruz. Barış, akıl çağında aklın çağrısıdır. Bu çağrıya uyulmalıdır.

Günümüzde insanlığın kulağına "silahlanma" sözcüğü yabancı geliyor. Güvenliğimizi korumak için daha fazla silahlanmalıyız düşüncesini destekleyenler giderek azalıyor. Bunun akıl dışı olduğunu anlayanların sayısı artıyor.

Barış üzerine boş sözlerle kaybedecek vaktimiz de yok. Barışa, insanlığa, uygarlıklara yönelik tehdidin ABD silah tekellerinden geldiği açıktır. Nükleer denemelere karşı çıkmalıyız.

Daha çok sayıda bölgeyi, şehri ve hatta ~~sem~~ semtleri nükleer silahsız bölge ilan etmeliyiz. Denizlerimizi nükleer silahlara kapatmalıyız.

ABD yeni globalizm politikası izliyor. Yerel, bölgesel savaşları kışkırtarak bir dünya savaşını tırmandırmak istiyor.

Bu nedenle Ege ve Doğu Akdeniz'de istikrarı korumak yalnız bölge halklarının değil, tüm halkları ilgilendiriyor. Türkiye ve Yunanistan arasında gerginliklerin artmamasına özen göstermeliyiz.

İki ülkeyi birbirine karşı kışkırtan ABD emperyalizmi ve NATO

başlarıdır. İki ülkenin halklarının zararına olan silahlanma yarışını kışkırtanlar da yine aynı çevrelerdir. Durum böyleyken, başdüşman belli iken her iki ülkenin birbirini baş düşman ilan etmesi akla ~~aykırı~~ aykırıdır.

İki ülke arasında bir savaş tehlikesini önleyecek şey silahlanma yarışı değil, sorunları karşılıklı diyalog, barışçı görüşmeler, uluslararası hukuk ve adalet çerçevesinde ele almaktır.

Her iki halkın birbirine yakınlaşması için çaba harcamaktır.

Bu açıdan Balkanların nükleer silahlardan arındırılması girişimini, barış için Altılılar hareketini, Akdeniz'in bir barış denizi olması istemini destekliyoruz.

Aynı şekilde, biz Teodorakis yoldaşın ülkemizde dostluk girişimlerini, kurulan dostluk birliklerini heraretle destekliyoruz. Bunları yalnız biz değil, Türkiye'deki ilerici demokrat çevreler de destekliyor.

Biz aynı zamanda bu girişimi Türkiye demokrasi güçlerine etkili bir destek olarak görüyoruz. Demokrasi güçlerine verilen her destek aynı zamanda demokrasinin başla gelen kararlı savunucusu TKP'nin üzerindeki yasağın kalkması için verilmiş bir destek demektir.

Aynı şekilde Avrupa Parlamentosunda Yunanlı komünist, sosyalist ve demokratların Türkiye demokrasi güçleri ile dayanışmasına büyük önem veriyoruz.

Türkiye'de demokrasinin olmayışı ~~bu~~ bölgemizde bir istikrarsızlık oluşturuyor ve bölgede barışı ve güvenliği tehlikeye atıyor.

Özal hükümeti ve bu rejim ABD'ye uyduluk politikası ~~bu~~ izliyor. Bölgede ABD'nin jandarmalığını ~~üs~~leniyor. ABD ile yeniden uzatılan Savunma İşbirliği Anlaşması ile ~~bu~~ ABD çok tehlikeyi yeni ödünler kopardı.

İçerde, Türk ve Kürt halkı üstünde baskılar devam ediyor. İnsan hakları ayaklar altına alınıyor.

Ancak önemli olan şimdi demokrasi güçlerinin daha kararlı müca-

dele içine girmiş olmalarıdır. Özal hükümeti ve generaller gelecekle-
rinden ~~mini~~ endişe duyuyorlar. Sağdan sola, komünistlere kadar geniş
güçler ABD'ye uyduluk politikasına, IMF'nin dayatmalarına, baskılara
karşı çıkıyor, demokrasi istiyorlar. Grevler, öğrenci gösterileri
artıyor.

TKP ülkede yeni bir ses yükseltiyor. Ülkemizin en eski partisi
TKP'dir. Bu nedenle partimiz ulusal çıkarları, ülkenin ulusal güven-
liğini korumayı kendi sorumluluğu ve hakkı sayıyor.

Biz ~~min~~ dünyaya ve ülkemize yalnız kendi pencereğimizden değil,
yepyeni bir pencereden bakmaya çalışıyoruz. Türkiye'nin aydınlık
bir yola girmesini isteyen, barış ve demokrasi isteyen herkesle diya-
loğ ve işbirliğini geliştirmeye çalışıyoruz. Diktatörlüğü asıl ka-
rahatsız eden TKP'nin bu yeni sesidir. Çünkü bu ses ülkemizde etkili
oluyor.

Bu sesi kısmak istiyorlar. Ancak bunu başaramadılar, başaramaya-
caklar. Türkiye'de Türk ve Kürt halkı demokrasiye, özgürlüklere
kavuşacaktır. Batı Avrupa'daki politik göçmenleri ülkeye dönecek,
TKP legal çalışma hakkını elde edecektir.

(10)

16

ORTAK AÇIKLAMA

4178
YKP MK'nin çağrısı üzerine TKP'den MK Genel Sekreteri H. Butlu
yoldaş başkanlığında bir heyet H. Florekis yoldaş başkanlığındaki YKP
heyeti ile görüşmelerde bulundu.

YKP ve TKP heyetleri iki parti arasındaki ilişkilerde varılan
kardeşçe işbirliği havası içerisinde Doğu Akdeniz bölgesindeki durumu
ve barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşı-
na ile ilgili genel sorunlara tartıştılar.

H. Butlu Türkiye'de oluşan yeni durum üzerine Evren-Üsal rejiminin
geniş demokratik muhalefetin, emekçilerin, aydınların ve öğrencilerin
basıncı karşısında gittikçe sayıfılandığını üzerine YKP heyetine bilgi
verdi. Ayrıca yurtiçinde gerçekleşen TKP ulusal forumunun onayladığı
Barış ve Ulusal Demokrasi alternatif Programı ve Partinin bugünkü
Ankara rejimine karşı çıkan geniş politik güçlerin özellikle sol güç-
lerin eylem birliği için hercadığına değindi.

H. Florekis TKP heyetine Türkiyeli yoldaşların demokratik bir
rejim, demokratik özgürlükler için, TKP üzerindeki yasağan kaldırıl-
ması için, emekçileri rahatsız edecek bir ekonomik politika için, Kırt
halkının ulusal haklarının tanınması için verdikleri mücadelede YKP'n-
in sarsılmaz dayanışmasına belirtti. Yunan komünistlerinin, emekçi-
lerin yeganesel çıkarlarına korumak için verdikleri mücadeleye değindi
ve TKP heyetine sosyalizm doğrultusunda değişim için sol ve ilerici
güçlerin cephesi için, YKP'nin gösterdiği çabalar hakkında bilgi
verdi.

Yunanistan ve Türkiye arasındaki ilişkiler ayrıntılarıyla ter-
tışıldı.

İki partinin ortak görüşü odur ki, Amerikan emperyalistlerinin
ve NATO'nun varolan bazı problemleri, Türk-Yunan emlekesizliklerine,
her iki ülkenin bağımsızlığını derinleştirerek, bölgede ABD ve NATO'nun

stratejik denetimini arttırmak, iki ülke arasındaki gerilimi g körük-
lemek ve silahlanma yarışını hızlandırmak amacıyla kullanmalara, bu
sorunlara daha koruyak hale getiriyor.

İki heyet Türkiye ve Yunanistan arasındaki sorunların çözüm aracı
olarak zor a kullanılmasına veya zor kullanma tehdidine karşı çıktı-
lar.

Sorunların, her iki ülkenin bağımsızlığına ve toprak bütünlüğü-
ne Helsinki Sonuç Belgesi çerçevesi ve ruhu içinde karşılıklı saygı
gösterilmesiyle, uluslararası hukuk ve uluslararası uygulamalar
temelinde ve Amerikanca-NATO'cu gme çerçeve dışında barışçı görüşme-
lerle çözülebileceği konusunda görüş birliğine vardılar.

Görüşmede, emperyalizm ve kuzx bosa güven çevrelerin ürettiği
gerginlikleri arttıran çartlanmalar karşısında iki halk arasındaki
dostluğu ve karşılıklı anlayışı geliştirme çabasının, sorunların
çözümü ve durumun düzeltilmesi için önemli bir yardım faktörü olduğu,
her iki heyet tarafından vurgulandı.

TKP heyetinin Yunanistan'da bulunması bu doğrultuda önemli
bir adım olarak selamlandı.

TKP ve YKP heyetleri, Kıbrıs sorununa hakça ve kalıcı bir çözüm
üzerine değişmeyen görüşlerini tekrarladılar. İki heyet BM çerçeve-
sinde uluslararası temsilci bir forumun toplanmasının bugün Kıbrıs
Cumhuriyeti'ni bağımsızlığı, toprak bütünlüğüne, askerden arandırıl-
maya ve bağılantısızlığa götürebilecek en realist süreç olduğu görü-
şündedirler.

İki partinin heyetleri insanlığın nükleer bir savaşta yokolma
tehlikesinin, ABD'nin uzaya silahlandırma planlarında, nükleer deno-
melerde, SALT-2 anlaşmasından çekilmeye ısrar etmesi sonucu varolmaya
devam ettiği görüşünde birleştiler.

Buna karşın EM SBKP MK Genel Sekreteri'nin insanlığın 2000
yılına kadar nükleer silahlardan kurtulma için yaptığı ünoriler,

nükleer denemeleri tek yanlı durdurma kararı, Sovyet hükümetinin ve diğer sosyalist ülkelerin uluslararası durumu sağlıklı kavuşturma ve yumuşama için girişim ve öncelikleri en değişik ideolojik yönelimli güçlerin onayı ile karşılanıyor.

Başlı

Roukjavik görüşmesi bir anlaşma sağlanmasının yalnız gerekli değil aynı zamanda olanaklı olduğunu da göstermiştir. Bu olgu barışsever ve savaş karşıtı hareketin seflarını daha da güçlendirmiştir.

İki parti nükleer denemelerin durdurulması, silahlanma yarısına geçecek tedbirlerin alınması, yumuşama ve silahsızlanma için hareketin daha da gelişmesi ve genişlemesi için her türlü çabayı göstermeye devam edecekler.

Bu çerçevede içersinde Balkan Yarımadası'nın nükleer silahlardan arındırılması için, Akdeniz'in barış ve halklararası ittifakı için denizi olması için mücadele edecekler.

Her iki heyet, iki parti arasında varılan ve Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ilkelerine ortak inanca dayanan sıkı, kardeşçe ilişkilerden duydukları memnuniyeti belirttikler.

Her iki parti bu ilişkilerin daha da güçlenmesi için, bu yönde her türlü çabayı göstermelerinin iki halk arasındaki dostluk, barış, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm uğrunda ortak savaşın yara rına olduğuna inanıyorlar.

Atma'da dönenler ①
Haydar Kutlu basın toplantısını kısa bir
konuşmayla açtı:

Basın toplantımıza ilgi gösterip geldiğiniz için hepinize teşekkür ederim. Sizlere TKP'nin birçok konudaki görüşlerini toplantımızın sonunda bir bildiriyle basın bildirisinde vereceğiz. Ben daha çok sizlerin sorularına vakit ayırmak istiyorum. Biliyorum ki gazeteci dostlarımız söylenenlerden çok söylenmeyenleri merak eder, buna fırsat vermek istiyorum. Basın bildirimizde de yeralan konular üzerine kısaca şu noktalar üzerinde durmak istiyorum. Ama önce kardeş ^{Yunanistan} ~~TKP'nin~~ davetlisi olarak Yunanistan'da ^{Komünist} bulunduğum sürece Yunan komünistlerinin ilerici demokrat çevrelerin ve Yunan halkının bize gösterdiği ilgiden duyduğum hoşnutluğu belirtmek isterim. Bu fırsatı bize verdiği için ~~TKP'ye~~ ayrıca içtenlikle teşekkür ederim. Gösterdiğiniz ilgi, gördüğümüz ilgi nedensiz değil. Bölgemizde Türkiye ile Yunanistan arasında gerginliklerin artması size de bize de kışkı veriyor. İran Irak savaşının sürmesi, Kıbrıs sorunu, Filistin sorunu, Lübnan sorunları hepimizi endişelendiriyor. İkincisi demokrasinin olmadığı bir ülkeden bir yurttaş dinliyorsunuz. Burada bulunduğum sürece Türkiye neye gidiyor sorusu en çok duyduğum soruydu. Üçüncüsü karşınızda olan 65 yıldır illegal çalışmak zorunda bırakılan Avrupa'nın tek illegal komünist partisinin yetkilisidir. Dördüncüsü öyle sanıyorum ki sizler TKP'nin Yunan halkının dostu olduğunu biliyorsunuz. Partimizin üyesi, Yunan halkının da dostu, büyük sair Nazım Hikmet'i tanıyorsunuz. Kuskunuz olmasın ki Türkiye halkı, Türkiye komünistleri, demokratları Yunan halkının daha iyi bir gelecek için verdiği mücadeleyi ilgiyle izliyor. Arkadaşlar, öyle bir dünyada yaşıyoruz ki günümüzde hiç bir ülke tek başına kendi güvenliğini yalnız kendisi belirleyemez. Kollektif güvenlik

Parti'nin

Yunanistan
Komünist
Partisine

Sahur
bır!

anlayışını bölgemizde yerleştirmek zorundayız. Böyle bir anlayış yerleşmediği sürece Ortadoğu'da Doğu Akdeniz'de "İbrıs ve Ege sorunlarında barışçı çözümler bulunamaz. Yani hem Yunanistan hem Türkiye birbirlerinin güvenliğini dikkate almak zorundadırlar ve bu her ikisinin çıkarıdır.

Uzay ve teknoloji çağında yaşıyoruz. ~~Çağımızda~~

Çağımızda barış, akıl çağında aklın çağrısıdır. Bu çağrıya uyulmalıdır. Günümüzde artık insanlığın kulağına silahlanma sözcüğü yabancı geliyor. Güvenliğimizi korumak için daha çok silahlanalım sözünü destekleyenler giderek azalıyor. Böyle düşünmenin akıldışı olduğunu anlayanların sayısı artıyor.

Öte yandan barış üzerine boş sözlerle kaybedecek vaktimiz de yok. Barışa, insanlığa, uygarlığa yönelik tehdidin ABD silah tekellerinden geldiği açıktır. Somut adımlar atmamız barış için, nükleer denemelere karşı çıkmamız. Daha çok sayıda bölgeyi, şehri ve hatta semtleri nükleer silahsız bölge ilan etmeliyiz. Denizlerimizi nükleer silahlara kapatmalıyız. ABD günümüzde yeni globalizm politikası izliyor. Yani yerel bölgesel savaşları kısırtarak dünya savaşını tırmandırmak istiyor. Bu nedenle Ege ve doğu Akdeniz'de istikrarı korumak yalnız bölge halklarının çıkarına değil, tüm halkları ilgilendiren bir adım olacaktır. Bu nedenle de Türkiye ve Yunanistan arasında gerginliğin artmamasına özen göstermeliyiz. İki ülkeyi birbirine karşı kısırtan ABD emperyalizmi ve NATO başlarıdır. İki ülkenin halklarının zararına olan silahlanma yarışını kısırtan yine aynı çevrelerdir. Durum böyleyken yine baş düşman belliyken her iki ülkenin birbirini baş düşman ilan etmesi akla aykırıdır. İki ülke arasında savaş tehlikesini önleyecek şey silahlanma yarışı değil, sorunları karşılıklı diyalog, barışçı görüşmeler, uluslararası hukuk ve adalet çerçevesinde ele almaktır. Her iki halkın birbirine yakınlaşması için çaba harcamaktır. Bu açıdan Balkanların nükleer silahlardan arındırılması, barış için Altılar hareketini, Akdeniz'in

bir barış denizi olması istemini destekliyoruz. Aynı şekilde biz Theodorakis yoldasın ülkemizde dostluk girişimlerini, kurulan dostluk birliklerini hararetle destekliyoruz. Bunları yalnız biz değil Türkiye'de ilerici, demokrat çevreler de destekliyor. Biz aynı zamanda bu girişimi Türkiye demokrasi güçlerine etkili bir destek olarak görüyoruz. Demokrasi güçlerine verilen her destek aynı zamanda demokrasinin başta gelen kararlı savunucusu TKP üzerindeki yasağın kalkması için verilmiş bir destek demektir. Aynı şekilde Avrupa Parlamentosunda Yunanlı komünist sosyalist demokratların Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmasına büyük önem veriyoruz.

Türkiye'de demokrasi yoktur. Türkiye'de demokrasinin olmayışı bölgemizde bir istikrarsızlık oluşturuyor. Ve bölgede barışı ve güvenliği tehlikeye atıyor. Özal hükümeti ve bu rejim ABD'ye uyduluk politikası izliyor. Bölgede Amerika'nın jandarmalığını yükleniyor. Geçtiğimiz ay içersinde ABD'yle imzalanmış SIA ile ABD çok tehlikeli yeni ödünler kopardı. İçerde Kürt ve Türk halkı üstünde baskılar devam ediyor, insan hakları ayaklar altına alınıyor, ancak önemli olan şimdi demokrasi güçlerinin ~~xixixi~~ daha kararlı bir mücadele içine girmiş olmalarıdır. Özal hükümeti ve generaller geleceklerinden endişe duyuyorlar. Sağdan sola komünistlere kadar geniş güçler ABD'ye uyduluk politikasına IMF'nin dayatmalarına, baskılara karşı çıkıyor., demokrasi istiyor öte yandan grevler öğrenci gösterileri artıyor. TKP ülkede yeni bir ses yükseltiyor. Ülkemizin en eski partisidir TKP. Bu nedenle partimiz ~~xixixi~~ ulusal çıkarları ülkemizin ulusal çıkarlarını, ülkenin ulusal güvenliğini korumayı kendi sorumluluğu ve hakkı sayıyor. Biz dünyaya ve ülkemize yalnız kendi penceremizden ~~xxxxx~~ değil, yani komünistlerin penceresinden değil yepyeni bir pencereden bakmaya çalışıyoruz. Türkiye'nin aydınlık bir yola girmesini isteyen barış ve demokrasi isteyen herkesle diyalog ve işbirliğini geliştirmeye çalışıyoruz. Diktatörlüğü asıl

435mg.
rahatsız eden TKP 'nin bu yeni sesidir. Çünkü bu ses ülkemizde etkili oluyor. Bunu Evren'in sık sık bizden söz etmesi şikayet etmesiyle anlayabilirsiniz. Bu sesi kırmak istiyorlar. Ancak bunu basaramadılar ve basaramayacaklar. Türkiye'de Türk ve Kürt halkı demokrasiye, özgürlüklere kavusacaktır. Batı Avrupa'da yaşayan çok sayıda politik göçmen kardeşlerimiz ülkeye dönecektir. TKP legal çalışma hakkını elde edecektir. Siz Bu kısa giristen sonra sizlerin sorularınıza yanıt vereceğim.

Soru: Theodorakis'in çağırısıyla başlatılan Türk-Yunan dostluk girişimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Haydar Kutlu: →

↳ Konuşmamda bu konuya kısaca değinmiştim. Açarak söylersem, açıkki biz TKP (daha önce de açıkladık) Yunan ve Türk halkları arasındaki dostluk girişimini destekliyoruz. Halklararasıdaki bu dostluk girişimini desteklemekten daha doğal bir şey olabileceğini düşünmüyorum. Halklar arasındaki dostluk kime hizmet eder? Elbette herseyden önce birbirine yakınlaşan, dostluk kuran iki halka hizmet eder. Bugün bu girişimin Özal'a hizmet etmiş olacağını veya edebileceğini düşünmüyorum. Biliyorsunuz ülkede özellikle 12 Eylül'den sonra pek çok konuda seven kampanyalar yürütülüyor. Bu hem Ege sorununda hem Kıbrıs sorununda böyle oldu. Bu iki halkın dostluk girişimi herseyden önce sevenizme karşı önemli ve etkili bir yanıt. olduğunu düşünüyorum. Hiç kuşkusuz halkımız için sevenizm, sevenist propaganda en büyük tehlike, demokrasi güçleri için ilerici güçler için de aynı zamanda büyük tehlike. Çünkü halkın gerçekleri görmesini engelliyor. Onun bilincini çarpıtıyor. Burada tekrar etmek istiyorum, girişim sevenizme karşı etkili bir yanıt oldu. Aynı zamanda dostluk girişimi gerginlikleri önleme, çatışmaya fırsat vermeme yönünde de aynı zamanda etkili sonuçlar doğurdu, bölgede. Sunu çok açıklıkla söylemek isterim, Türkiye'nin demokrasiye dönmesine yardım herseyden önce bu tür

(2)

gerginliklere ve çatışmaya fırsat vermemekle sağlanabilir. Özal hükümeti dış sorunları, içerde çok ağırlaşan ekonomik sorunlardan halkın dikkatini çekebilmek için kullanıyor. Aynı zamanda baskıları anti demokratik uygulamaları gizlemek için de kullanıyor. Bu nedenle dostluk birliği aynı zamanda Türkiye'nin demokrasiye dönmesi konusunda da önemli bir destek olarak değerlendiriyorum ben. halklarının Türkiye ~~halklarının~~ ve demokrasi güçlerinin bu grışimi açıkça desteklediğini söyleyebilirim. Bunun örnekleri var. Her şeyden önce Theodorakis voldaşın konserleri bunun canlı kanıtı. Sonra bu dostluk birliğine kimler katıldı, bildirisine kimler imza attı, bunlara bakmak lazım. Bu insanlar örneğin Aziz Nesin gibi, Yasar Kemal gibi Melih Cevdet, Ali Sürmen gibi . Bu isimler 12 Eylül'ün basından beri demokrasi için kararlı mücadele veren demokrat isimlerdir. Ve içlerinde uzun süre hapis yatanlar vardır. Ve onları destekleyen daha geniş demokrat çevreler vardır. Eğer ülkede baskı olmasaydı zannediyorum ki, çok geniş çevrelerin belki de düşünemeyeceğimiz kadar geniş çevrelerin destek verdiğini görecektik.

Soru ?

~~Ve hayır cevap veriyebilirim soruya~~

Önce dostlar günümüzde, dünyamızda hiçbir konuda "ya hep, ya hiç" mantığının geçerli olmadığını görmekteyim. Kuşkusuz ben de sizin gibi bu birliğe katılan herkesin Kıbrıs konusunda aynen bizim gibi düşünmesini isterdim. ~~Kuşkusuz bu konuda farklı düşünmeler var.~~ Ama burada şimdi Yunan halkıyla dostluk için biraraya gelenler öyle sanıyorum ki Kıbrıs konusuna daha realist yaklaşılabileceklerdir, bundan böyle. Bir bildiriye Kıbrıs konusunda bir formülün girmiş olması bile, Kıbrıs sorununun ifade edilmiş olması bile başlı başına önemli.

Kuşkusuz bu birlik içerisinde farklı politik görüşte olan insanlar vardır. Çok doğal, Bu nedenle bu tür farklılıkların olmasını biz doğal karşılamalıyız. Fakat bize düşen elbette gerçekleri anlatmaktır. Biz TKP olarak Kıbrıs'ta Türk askerleri de dahil tüm yabancı askerlerin çekilmesini sürekli ifade ediyoruz.

a) Soru ?

Kuşkusuz Kıbrıs konusundaki görüşlerimiz açık olduğu için ben tekrar etmiyorum.

Fakat Türkiye'de en zor üzerinde konuşulan Türk askerlerinin Kıbrıs'tan çekilmesi

sorunu olduğu için bu konudaki net görüşümü söyledim. Elbette Kıbrıs sorununun

çözümü konusunda görüşlerimiz bundan ibaret değil. Biz her bir ^{bu bir} karışma olmaksızın

Kıbrıs sorununun ^{sorunun} iki toplumun barışçı görüşleriyle

girişimleriyle çözülmesi ve aynı zamanda

uluslararası bir ~~forum~~ Kıbrıs sorununun

~~bu~~ ele alınmasını düşünüyoruz.

Ve her durumda Kıbrıs'ın toprak bütünlü-

ğünün, bağımsızlığının bağlantısızlığının

korunmasını savunuyoruz. Ve işte bunun

içerisinde Türk askerlerinin çekilmesini

istiyoruz.

Soru ?

b

Önce kolay sorudan başlayalım. Bu bizi

ilgilendiriyor, öbür sorunun çözümü henüz

bizim elimizde değil ne yazık ki.

Kuşkusuz ki TKP'nin üyeleri çoğunluğu

Türkiye'de. Bu nedenle de ben partimizin

ülkede ulusal konferansı için geçtiğimiz

yaz Türkiye'ye illegal olarak gittim.

~~Çünkü~~ Tabi çoğunluk ülkede olduğu için gittim,

ve orada ülke konferansı topladık. Ve bütün

ülke çapında ulusal konferansı topladık.

Partimizin barış ve ulusal demokrasi

forumda

Birleşmiş Milletler
görüşiminde

4

X

konulu bu rejimden çıkış yolunu gösteren alternatif programı tartıştık ve kabul ettik. Ayrıca Türk basınında sık sık TKP'den söz edilmektedir. ⁶Partimizin ülkedeki varlığını ve etkisini gösteriyor.

~~kuvvet~~kuvvetli bir şekilde artan etkisini gösteriyor. 12 Eylül darbesinden bu yana ~~ülkede~~ ülkeyle ilişkilerimiz sürekli oldu, hiç eksilmedi. Merkez organımız, gazetemiz sürekli çıktı ülkede. Kuşkusuz Batı Avrupa'da da önemli sayıda üyemiz var. Biliyorsunuz 3 milyon civarında göçmen işçi var. Şimdi azımsanmayacak sayıda da politik göçmen var, Türkiye'den çıkmak zorunda kalan. Sanıyorum ikinci soru için yeterli olacak.

Birinci soruya gelince, kuşkusuz bu soru yeni çıkmadı. Yani Ege sorunu, Türkiye ile Yunanistan arasında ^{ki} ~~Londra~~ ^{ki} bulunan Stratejik Araştırmalar Enstitüsü bir yayınında ~~günlük~~ ^{ki} Yunanistan ile Türkiye arasındaki anlaşmazlık özellikle bir Amerikan şirketinin Ege'de petrol bulmasıyla başladı, diyor. Kuşkusuz bu yorum tartışılabilir. Ama gerçek payı var.

Amerika'nın ve NATO'nun planları anlaşılmadan Ege sorunu anlaşılabilir. Bize göre ^{ki} ~~özellikle~~ kıta sahanlığı sorunu

olsun, gerçek bir hattı sorunu olsun Amerika'nın NATO'nun Ege'ye kalıcı bir biçimde verleşme amaçlarına bağlıdır.

Sizin ayrıntılarını bildiğiniz Rogers planı bu amaçları gerçekleştirmeyi amaçlıyor. Bu nedenle biz her iki sorunun

da (kıta sahanlığı ve fir hattı) uluslararası hukuk çerçevesinde ama

yalnız o çerçevede değil, aynı zamanda adalet çerçevesinde çözülmesini istiyoruz.

Kuşkusuz çözüm uluslararası hukuk çerçevesinde ^{iki} olmalı, fakat eğer her ^{iki} ülkenin karşılıklı

görüşmelerle, karşılıklı çıkarlarını koruma esasına göre, bir formül bulunamazsa,

gerçek

6

Haydar Kutlu:

Böyle bir soru sorulduğu için önce teşekkür ederim .
Çünkü ~~bu soru~~ özellikle legal sosyalist parti
konusunda partimizin görüşü ülkede sık sık çarpı-
tıldı. Biz bir sosyalist parti girişimine karşı
değiliz elbette. Ama biz bugünkü koşullarda,
demokratların görüşlerini özgürce açıklayamadıkları
koşullarda kurulacak sosyalist bir partinin
sağlıklı bir çizgide yürüyemeyeceği kanısındayız.
İkincisi biz ülkedeki sosyalistlerin bugün demokrasi
mücadelesi için sendikalarda, gençlik kesimi içinde
yığın örgütlerinde, odalarda, çok daha etkili
mücadele olanaklarına sahip olduğunu düşünüyoruz.
Yani TKP legale çıkacak ~~xix~~ diye sosyalist parti
girişimlerine karşı çıkıyoruz demek değildir,
bu doğru değildir. TKP kısa zamanda legale çıkacak
demedim, çünkü zaman söylemek kolay değil.
Çok zorlu mücadelelerle ancak çıkabileceğiz.
Ama önemli olan şu. Bugün artık demokrasi
tartışan herkes TKP'nin de legal olup olmayacağını
tartışıyor. Sağ partilerden ilerçilere kadar
bir tartışma yürüyor. Neden tartışılıyor?
Bu sevindirici bir gelişmeye işaret. Demek ki
Türkiye'de demokrasi bilinci gelişiyor artık.
Sağ partiler bile 12 Eylül öncesinden farklı bir
demokrasi olması gerektiğini en azından kavramaya
başlıyorlar. Çünkü ~~anladılar~~ ^{tepeleğine} ki 12 Eylül öncesi
demokrasi sık sık ~~dipçik~~ inmesini engelleyemedi.
Ve herkes Batı demokrasisi istiyoruz diyor.
Ve Batı demokrasi istiyoruz denildiği anda hemen
su soru akla geliyor. Orda komünist partiler ~~yasal~~ ^{yasal}.
Neden TKP yasal değil? Bu kendiliğinden bir gelişmedir,
objektif bir gelişme. Yani TKP'nin ~~xxxx~~ legalleşmesinin
tartışılması. Ve aynı zamanda TKP'nin legal olması
demokrasinin de bir güvencesi. En demokratik parti ve
demokrasiye en kararlı savunan isteyen parti
kuskusuz ki komünist partisidir. İç politikadaki
hedeflerimize gelince, 1986 Eylülünde yapılan ara
seçimler bunu gösterdi. Özal hükümeti ve generaller
zayıflıyor. Demokrasi güçleri ise daha güçleniyor.
Şimdi hedef barış ve demokrasi güçlerinin önümüzdeki
iki yıl içerisinde inisiyatifi ele geçirecek güç ve

12 Eylülle birlikte kapatılan DİSK yargılanması sürüyor.

Varolan tek konfederasyon Türk-İş kongresinde açıkça sendikal özgürlüklerin var olmadığını ilan etti.

Son derece sınırdır ve zor gerçekleşiyor.

Küskusuz işçi ücretlerinin hızla düşmesi önlenemiyor.

İşçiler özgür toplu pazarlık koşullarına sahip

değiller. Bu bütün dünyada da bilinen özellikle

pek çok uluslararası sendikaların protesto ettiği

bir durum. Bu nedenle daha fazla şey söylemek gerek-

miyor. Ortak pazarla ilgili soruya gelince

Ortak Pazar'ın Türkiye'yi çağdaşlaştıracak gibi

bir düşünce tasımlıyoruz. Bugünkü Türkiye'nin

ekonomik yapısıyla özellikle derin ekonomik bunalımla

Ortak Pazar'a girmesini Türk ekonomisi üzerinde yıkım

olacağını söylüyoruz. Bu nedenle bugün Türkiye'nin

Ortak Pazar'a girmesine karşı çıkıyoruz.

Ama kuskusuz geleceği kapatmıyoruz. Eğer Türkiye

ekonomisi Ortak Pazar içerisinde nekabet gücüne eri-

şebilirse bu olabilir diyoruz. Ama bunun da çok

zor olduğu açık bir gerçek. Bu nedenle sadece biz değil

kimi sermaye çevreleri bile Ortak Pazar konusunda en-

diselidirler.

Soru:İstanbul'daki Yunan azınlığın mülkleriyle ilgili mesele.....?

Cevap. Bu tür ülkeler arasındaki sorunlarda azınlıklar üzerinde böyle bir bakıma teddit kullanmayı elbette doğru görmüyoruz. Bunları azınlıklar sorunu dışında temel hem insanîyet açısından hem ülke açısından da doğru değerlendirmek.

Biliyorsunuz Türkiye'de TKP de içinde 6 sol parti Sol Birlik oluşturdular. Bu Türkiye ve Türkiye

Kürdistanı Sol Birliği adını taşıyor. Sol Birlik ülke içinde ve ülke dışında mücadele ediyor. Biz de onun içindeyiz ve bütün gücümüzle onun güçlenmesi için çalışıyoruz. Ama aynı zamanda biz Sol Birlik dışında olan bütün devrimci sol ile de ilişkilerimizi geliştirmek istiyoruz. Bu konuda partimizin son Merkez Komitesi plenumunda yeni bir dizi kararlar alındı. Biz demokrasi mücadelesinde, demokrasi güçlerinin merkezinde özellikle devrimci sol güçlerin birliğini görüyoruz . Onlarla işbirliği ve diyalogu geliştirmek için herşeyi yapacağız. ? Zannediyorum ki o kadar bir şey elde edemiyoruz. Çok sınırlı bir zaman vardı. Yunanistan'a ilk kez geliyorum, ama bundan sonra Zannediyorum daha geniş temalar için sözler yapabileceğimi görebiliriz.

Soru ? Şu anda neye çalışıyorsunuz?

12 Eylül 1980 darbesinden sonra 1981'de Türkiye'den kaçmak zorunda kaldım. Bir çok komünist birçok solcu demokrat yurtsever gibi. Partimiz ^{ile} legal koşullarda, ^{ülkesinde ve ülke dışında} Bu nedenle özür dileyerek sürekli olarak nerede kaldığımı söyleyemeyeceğim. Ama pek çok yerde kaldım. Ama su önemli biz ~~xxxxxxx~~ ^{en kısa} zamanda Türkiye'de kalmak istiyoruz, ^{özürce} ~~halkımızın sorunlarının~~ ^{çalışma istiyoruz} çözümü için ~~xxxxxxx~~ ^{her} tüm komünistlere düşen görevi bütün gücümüzle yerine getirmek istiyoruz. TKP (ye legal ste verilirse veya legal çalışma olanağı verilirse)

11

Önemli bir üs var, İncirlik üssü. Bu üs Lübnan operasyonunda ABD tarafından kullanıldı. Örneğin İran Irak savaşına müdahalede de kullanılıp kullanılmayacağı konusunda da hiçbir garanti yoktur. Son günlerde Türk basınında da ~~frank~~Irak Türkiye'nin İran Irak savaşına müdahale edebileceği yolunda yorumlar yeraldı. Bu kuşkusuz günümüzde öyle çok kolay gerçekleştirilebilir bir müdahale değildir. Ama tamamen de olasılık dışı değildir. Biliyorsunuz Irak sınırları içerisinde Kerkük Musul var. Burası petrol bölgesi. Şimdi Türk basınında Türkiye'nin İran Irak savaşının tırmanması karşısında bu bölgeye askeri müdahale ~~ed~~ edebileceği pek açıkça söyleniyor ve yazılıyor. Dernek ki Türkiye bölge içinde bir istikrarsızlık unsuru, ~~var~~ barışı tehdit eden bir unsur. ~~Bugünkü Türkiye~~

bugünkü

Soru: (Tercüman gazetesi)

Ege'de devletler hukukunun çözemediği problemlerin adalet yoluyla karşılıklı görüşmeler yoluyla çözülebileceğini görüşünü savundunuz. Bu hukukta ^{adalet} hakkaniyet prensibi midir ekite ~~hakkaniyet~~ prensibi midir. Eğer ~~hakkaniyet~~ ekite prensibiye Türkiye'nin resmi görüşünü mü destekliyorsunuz?

~~Türk (Tercüman gazetesinin temsilcisi soruyordu)~~
Diğer gazeteciler: Uluslararası hukuk yetmez diyor, adalet olması gerek diyor.

Sanıyorum gazeteciler soruyu anladı. Dostlar ben anladım.

Tercüman gazetesi 'Tercüme iyi olmadı'

Kutlu 'İsterseniz kendiniz Yunanca soruyu tekrarlayın'

Cevap: Somut çözüme geldiğimiz zaman ancak gerçekler çözüm isteyenlerin ortaya koyduğu formüller kuşkusuz tartışılabilir. Ve her çözüm tartışılabilir.

Simdi önce şunu söyleyeyim. Biz komünistler karşıtlarımızın görüşünü de desteklenebilir bir gerçek varsa bunu söylemekten korkmayız ve kaçınmayız. Burada benim söylediğim Özal hükümetinin dile getirdiği çözümle aynı olduğunu zannetmiyorum. Sorun bir defa herşeyden önce çözümü istemek sorunu.

Yani Özal Yunanistan'la gerginlikleri azaltmayı gerçekten istiyor mu? Belki kendisi isteyebilir ama başta da söylediğim gibi bütün göstergeler aslında Amerika'nın ve NATO başlarının bölgeye yerleşmek isteklerini açıkça yansıtıyor. Rogers planının Türkiye tarafından onaylandığını unutmamak gerek. Somut çözüme

Son zamanlarda ~~ülkede~~ bu konu çok hararetli tartışılan ~~tartışılıyor.~~

~~bir konu.~~ Hemen ilk olarak söyleyeyim ki kuşkusuz
ülkede şeriat isteyen İslam çevreleri de var.

Ama bugünkü durum böyle basitçe açıklanamaz.

Önce şuna bakmak gerekiyor. İrtica tehlikesi diye
bağırان kim? Evren bağırıyor. Bir de şimdi şuna
bakmak gerekiyor. Bu rejim Anayasa'ya okullarda
dini eğitimi zorunlu kıldı. Anayasa'ya koyduğu bir
maddeyle. Bugünkü Özal hükümeti içerisinde
dinsel gerici güçler yeralıyor. Özel olarak 12 Eylül'den
sonra Suudi Arabistan'la, Pakistan'la hem askersel
hem politik ilişkiler geliştirildi. Buradan da Evren'in
bugün irtica tehlikesi vardır sözleri gerçeği yansıtmıyor.
Çünkü müslüman İslam akımlarının önemli bir kısmı şimdi
Amerika'ya ve bu rejime Özal'a ve Evren'e karşı çıkıyorlar.

Evren bundan rahatsız oluyor. Evren kendi Anayasasını
referandumla halka kabul ettirmek istediği dönemde
camilerde bu Anayasaya evet denmesini ve propaganda
edilmesini planladı, organize etti. Bugün ise
camilerden daha başka tür sesler çıkıyor. Generallerin
bu anayasası Kurana aykırıdır diyorlar. Evren camilerde
Anayasasının propagandası yapılırken camilere politika
giriyor demiyordu. Şimdi ise camilere politika giriyor
diyor. Şimdi Evren'e soruyoruz. Orduya da politikanın
girmesi yasak. O zaman 12 Eylül darbesi neyin nesidir?

Anayasada Milli Güvenlik Kurulunun ne işi vardır.

Bu irtica konusunun bir başka yönü daha var.

Bu da doğrudan Amerika'nın planlarıyla bağlı.

Artık açıkça ortaya çıktı ki Amerika, Sovyetler Birliği'ndeki
gerici müslüman hareketlerle kuşatmak istiyor. Kendi
kontrolünde gerici İslami hareketler olsun istiyor.

Bugün irtica tehlikesini şu açıdan görmek lazım.

Bilindiği gibi yine Amerika bizim gibi ülkelerde
sürekli destabilizasyon taktiği izliyor. Yani

istikrarsızlaştırma taktiği, 12 Eylül öncesinde terörü

bahane ederek bu taktiği uyguladı. Terörü kışkırtarak

bu taktiği uyguladı. Bugün ise eğer demokrasi güçleri

yarın bu rejimi altederlerse o zaman da irtica hareketlerinden

yararlanarak yeniden Türkiye'de bir istikrarsızlaşma ortamı

yaratmak, kışkırtmak ve ordunun müdahalesini böylece

hazırlamak düşünülüyor. Bu nedenle biz TKP olarak

konumlara gelmesidir. Bu aralarında fiilen şimdi de varolan demokrasi için işbirliğini geliştirip daha somut bir program platformuna dayandırmaları demektir. Bu nedenle bizim önerdiğimiz alternatif programın buna hizmet edeceğini düşünüyoruz.

Eğer engellenmezse önümüzde genel seçimler var.

Bu seçimlerde Özal hükümetinin gitmesi şu anda tüm demokratik muhalefetin üzerinde birleştiği bir hedeftir. Biz bu istemi destekliyoruz. Aynı zamanda demokratik bir seçim yasası çıkartılmasını istiyoruz. Böylece demokratik biçimde gelmeyen bu parlamentonun yenilenmesini istiyoruz.

Geniş bir çevre bu istemi de öne sürüyor.

Ve askerlerin anayasasının değişmesini istiyorlar.

Özellikle işçi emekçi halkın bütün çalışanların yaşam düzeyini hızla düşüren IMF politikasına son verilmesini istiyoruz. Ama herşeyden önce Amerika'nın işçilerimize kabaca karışmasının önlenmesini istiyoruz. Bu da bütün demokratik muhalefetin üzerinde su veya bu derecede birleştiği bir konudur.

geldiğimiz zaman ancak gerçekten çözüm isteyenlerin ortaya koyduğu formüller kuşkusuz tartışılabilir. Ve her tür biçim tartışılabilir, eğer gerçekten çözüm isteniyorsa Biz bu nedenle daha esnek bir formül kullanıyoruz ve hakkanîyet yoluyla adalet yoluyla çözülmesi diyoruz. Dedim gibi bu çözüm biçimlerinin dondurma anlamına gelmiyor, çünkü önemli olan diyalogun başlatılmasıdır.

~~Sandık ve özgürlükler konusunda...~~

Soru: Türkiye'nin Kıbrıs'a girişi konusunda ki bu işgal sosyalist Ecevit hükümeti döneminde yapılmıştır.

Haydar Kutlu: Ecevit sosyalist değil.

Soru: Kıbrısın yüzde 40'ının halen işgali konusunda ne diyorsunuz?

Cevap Biz başından beri işgale karşıyız. Ve işgal olduğunu söyledik.

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Soru ?

Özellikle bu konuda çok soru gelmesini elbette anlıyorum. (14)
Şu anda en tartışılan konu Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunlar bunlar, biliyorsunuz aslında, kıta sahanlığı sorunu ve biraz önce söyledim, fır hattı sorunu .esas olarak. Fakat şunu da katmak gerekir ki, Kıbrıs sorunu da aslında dışında değil. Söyledim ki atılan adımlar sorunu çözmek için atılan adımlar uluslararası hukuk kurallarına aykırı olmamalıdır. Ama aykırı olmamak çözümleyebilir olmak demek değildir. Bu nedenle karşılıklı görüşmeler ve diyalog şart. Sadace uluslararası hukuk yetmez. Çünkü amaç her iki ülkenin de çözümü kabul etmesi. Bunu içine sindirmesi, ve böylece çatışma ve gerginliklerin ortadan kalkması.

~~Soru ?~~

Amerika'ya bağımlılığı

60
Evet bu saptama bize göre de doğru. Bu Türkiye'nin Amerika'yla tek yanlı ve bölgenin güvenliği ve barışı için tehlikeli adımların atılmasıyla ^{ilişkilidir.} başlıdır. Türkiye Amerikayla SİA'nın anlaşmasını 1999'a kadar tekrar uzattı. Bu anlaşmanın içinde neler var, bu bilinmiyor. Bu hem parlamentodan hem de Türk halkından gizlidir. Fakat şunlar hemen hemen kesine yakın bir biçimde biliniyor veya tahmin edilebiliyor: Bu anlaşmayla Türkiye Amerikayla çevik kuvvetlerin Türkiye'den yararlanması özellikle konaklama ve altyapı tesisleri açısından yeni ödünler veriyor. Buna bağlı olarak üsler genişletildi. Özellikle Türkiye'nin doğu bölgesi ve Kıbrıs'ta üsler genişletildi, yeni nükleer silah depoları kuruldu. Perle geçenlerde açıkça şöyle söyledi. Türkiye'nin doğusu bizim için zayıf noktadır. Yani burası özellikle askeri bakımdan güçlendirilmelidir. Ve yine Perle aynı şekilde dedi ki, Türkiye'ye tehdit SB'den geliyor. Biz bir defa bu görüşü şiddetle reddediyoruz. Ülkemizin içişlerine karışma olarak alıyoruz. Akıllı başında olan herkes de görebilir ki, bize Sovyetler'den bir tehdit gelmemiştir, gelmiyor. Türkiye'deki uçakların silahların roketlerin markasına bakmak yeter. Biliyorsunuz

BASIN TOPLANTISININ SORU-YANIT BÖLÜMÜ:

Soru : (Yunanca- Türk-Yunan Dostluk Girişi üzerine)

YANIT:

Konuşmamda bu konuya kısaca değinmiştim. Açarak söylersem, açık ki biz TKP - daha önce de açıkladım- Türk-Yunan halkları arasındaki dostluk girişimini destekliyoruz. Halklar arasındaki dostluk girişimini desteklemekten daha doğal bir şey olabileceğini düşünmüyorum. Halklar arasındaki dostluk kime hizmet eder? Elbette her şeyden önce birbirine yakınlaşan, dostluk kuran iki halka hizmet eder. Bugün bu girişimin Özal'a hizmet etmiş olacağını veya edebileceğini düşünemiyorum.

Biliyorsunuz ülkede, özellikle 12 Eylül'den sonra pek çok konuda şoven kampanyalar gitti. Bu hem Ege sorununda, hem Kıbrıs'ın sorununda böyle oldu. Bu iki halkın dostluk girişimi/her şeyden önce bu şovenizme karşı önemli ve etkili bir yanıt olduğunu düşünüyorum. Hiç kuşkusuz halkımız için şoven propaganda, şovenizm büyük tehlike. Demokrasi güçleri için, ilerici güçler için de aynı zamanda büyük tehlike. Çünkü halkın gerçekleri görmesini önüyor, onun bilincini çarpıtıyor. İşte bu nedenle tekrar etmek istiyorum ki, şovenizme karşı etkili bir yanıt oldu **dostluk** girişimi. **Dostluk** girişimi aynı zamanda gerginlikleri önleme, çatışmaya fırsat vermeme yönünde de etkili sonuçlar doğuruyor.

Şunu /açıklıkla söylemek isterim: Türkiye'nin demokrasiye dönüşüne yardım, her şeyden önce bu tür gerginliklere ve çatışmaya fırsat vermemekle sağlanabilir. Özal hükümeti dış sorunları, içerde ağır-
laşan ve çok ağırlaşan ekonomik sorunlardan halkın dikkatini çekebilmek için kullanıyor. Aynı zamanda baskıları, anti-demokratik uygulamaları gizlemek için de kullanıyor. Bu nedenle Dostluk Birliği, aynı zamanda Türkiye'nin demokrasiye dönüşü konusunda önemli bir destek olarak da değerlendirilmelidir. Türkiye halklarının ve demokrasi güçlerinin, bu girişimi açıkca desteklediğini söyleye-

bilirim. Bu nun örnekleri var . Her şeyden önce Teodorakis yoldaşın konserleri bunun canlı kanıtı.

Sonra bu Dostluk Birliği'ne/kimler imza attı, buna bakmak lazım. Bu insanlar, örneğin, Aziz Nesin gibi, Yaşar Kemal gibi, Melih Cevdet gibi, Ali Sirmen gibi... Bu isimler 12 Eylül'ün başından beri demokrasi için kararlı mücadele veren demokrat isimler. Ve içlerinde uzun süre hapis yatanlar var. Ve onları destekleyen, bu isimleri destekleyen daha geniş demokrat çevreler vardır. Eğer ülkede baskı olmasaydı, zannediyorum ki çok geniş çevrelerin, belki de düşünemeyeceğiniz kadar geniş çevrelerin destek verdiğini görecektik. Bilmiyorum yeterli mi?

Soru:(Yunanca - Dostluk Birliği ve Kıbrıs konusunda farklı yaklaşımların bulunması üzerine)

YANIT: Önce, dostlar günümüzde, dünyamızda hiçbir konuda ya hep ya hiç mantığının geçerli olmadığını görmek gerekir. Kuşkusuz ben de sizin gibi, bu birliğe katılan herkesin Kıbrıs konusunda aynen bizim gibi düşünmesini **isterdim**. Kuşkusuz farklı düşünenler var Kıbrıs konusunda. Ama burada, şimdi Yunan halkıyla dostluk için biraraya gelenler, öyle sanıyorum ki Kıbrıs konusuna daha realist yaklaşabileceklerdir bundan böyle.

Bildiriye Kıbrıs konusunda bir formülün girmiş olması bile, Kıbrıs sorununun ifade edilmiş olması bile başlı başına önemlidir. Kuşkusuz bu Birlik içerisinde farklı politik görüşte olan insanlar var. Bu çok doğal. Bu nedenle bu tür farklılıkların olmasını doğal karşılıyorum, karşılamalıyız. Fakat bize düşen elbette gerçekleri anlatmaktır. Biz TKP olarak var gücümüzle, Kıbrıs'tan, Türk askerleri de dahil, tüm yabancı askerleri n çekilmesini sürekli ifade ediyoruz.

Soru : (Yunanca-TKP'nin Kıbrıs sorununun çözümü konusundaki görüşü)

YANIT: Kuşkusuz Kıbrıs konusundaki görüşlerimiz açık olduğu için ben tekrar etmedim. Fakat Türkiye'de üzerinde en zor

konuşulan, Türk askerlerinin Kıbrıs'tan çekilmesi/^{sorunu} olduğu için bu konudaki net görüşümüzü söyledim. Elbette Kıbrıs/^{sorununun} çözümü konusundaki görüşlerimiz bundan ibaret değil. Biz her tür dış karışma olmaksızın Kıbrıs sorununun iki toplumun barışçı girişimleriyle çözülmesini ve aynı zamanda uluslararası bir forumda Kıbrıs sorununun Birleşmiş Milletler gözetiminde ele alınmasını düşünüyoruz. Ve her durumda Kıbrıs'ın toprak bütünlüğünün, bağımsızlığının, bağlantısızlığının korunmasını savunuyoruz.

SORU: (Yunanca-/TKP üyelerinin çoğunluğunun nerede bulunduğuna ilişkin)

YANIT: Önce kolay sorudan başlayalım. Kuşkusuz ki TKP üyelerinin çoğunluğu Türkiye'de. Bu nedenle de ben, partimizin ülkede ulusal konferansı için geçtiğimiz yaz Türkiye'ye illegal olarak gittim. Çoğunluk ülkede olduğu için gittim. Ve orada . ülke konferansını, bütün Türkiye çapında ulusal konferansı topladık. Partimizin "Barış ve Ulusal Demokrasi" konulu, bu rejimden çıkış yolunu gösteren alternatif programı tartıştık ve kabul ettik. Ayrıca Türk basınında sık sık TKP'den sözedilmesi, partimizin ülkedeki varlığını ve artan etkisini gösteriyor. 12 Eylül darbesinden bu yana ülkeyle ilişkilerimiz sürekli oldu. Hiç kesilmedi. Merkez organımız, gazetemiz sürekli çıktı ülkede.

Kuşkusuz Batı Avrupa'da da önemli sayıda parti üyemiz var. Biliyorsunuz üç milyon civarında göçmen işçi var bütün Batı Avrupa'da. Ve şimdi azımsanmayacak sayıda da politik göçmen var, Türkiye'den çıkmak zorunda kalan. Sanıyorum ikinci soru için bu yeterli bir cevap olacak.

Birinci soruya gelince, kuşkusuz bu sorun yeni çıkmadı. Yani Ege sorunu yeni çıkmadı Türkiye ile Yunanistan arasında. Londra'da bulunan Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, bir yayınında şöyle söyledi: "Yunanistan'la Türkiye arasındaki anlaşmazlık özellikle bir Amerikan şirketinin Ege'de petrol bulmasıyla başladı" diyor. Kuşkusuz bu

yorum tartışılabilir. Ama bir gerçek payı var. Amerikan planları, ABD ve NATO'nun planları anlaşılmadan Ege sorunu anlaşılabilir. —————

→ Bize göre özellikle kıta sahanlığı sorunu olsun, gerekse FIR hattı sorunu olsun, Amerika'nın ve NATO'nun Ege'ye kalıcı bir biçimde yerleşme amaçları^{na} bağlıdır. Ve sizin ayrıntılarını bildiğiniz "Rogers Planı" bu amaçları gerçekleştirmeyi hedefliyordu. Bu nedenle biz,

Ege sorununda, her iki sorununda -hem kıta sahanlığı sorunun, hem FIR hattı sorununun - uluslararası hukuk çerçevesinde, ama yalnız o çerçevede değil, aynı zamanda adalet çerçevesinde çözülmesini düşünüyoruz. Kuşkusuz çözüm uluslararası hukuk çerçevesinde olmalı, fakat eğer her iki ülkenin karşılıklı görüşmelerle, karşılıklı çıkarlarını koruma esasına göre bir formül bulunamazsa, yalnızca uluslararası hukuk kuralları da sorunun çözümüne yetmeyecektir. Uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde kuşkusuz ele alınmalı. Ama bu yetmez, çözüm için yetmez.

SORU: (Türkçe : "Karşılıklı görüşmeler önerisinde bulundunuz. Bu konuyu biraz açar mısınız?")

YANIT: Şimdi söyleyeceğim. Bunun için her iki ülkenin meşru çıkarları gözetilmeli aynı zamanda. Ve b u da karşılıklı görüşmeler yoluyla halledilmeli. Şunu bilmek gerekir ki Ege'nin Türkiye'ye kapatılması ne adalet, ne de meşru adalet çerçevesinde düşünülemez. Ege Türkiye'ye kapatılmamalı. Gerginlikleri daha da artırır bu tür formüller. Yani Ege, hem Türk, hem Yunan halkının ortak yararlanabileceği barışçı bir deniz olmalı. Ve biz bu problemleri çözülemez problemler olarak görmüyoruz. Eğer karşılıklı diyalog içerisinde ele alınırsa.

Bu konuda son olarak şunu söylemek isterim: Siz de biliyorsunuz, belki, Avalon Hill/şirketine bağlı Victory Games, Türk-Yunan savaşı konulu bir bilgisayar oyunu yaptı. Bunun konusu Ege'de çatışma. Aynı şirket ABD'nin Libya saldırısından önce de, Libya saldırısı

konusunda böyle bir bilgisayar oyunu yapmıştı. Ama Ege'de savaş çıkarsa, bu oyun olmayacaktır.

SORU: (Bir Türk gazeteci soruyor) "Konuşmanızın sonunda Türkiye'de kısa zamanda legal bir parti, daha doğrusu legal bir parti haline gelme mücadelesini yürüttüğünüzü söylediniz. Türkiye'de yasal sosyalist parti kurma çalışmaları var. Siz bu çalışmaların içine girecek misiniz? destekleyecek misiniz? Yoksa yasal bir parti haline gelmeniz sadece Anayasa'daki , Komünist Partisi'nin kurulmasını yasaklayan maddelerin ortadan kaldırılmasıyla mı mümkün olacak? Önümüzdeki dönem için Türkiye'deki hedefleriniz, iç politikadaki hedefleriniz nelerdir?"

YANIT: Böyle bir soru sorulduğu için öncelikle teşekkür ederim. Çünkü bu konuda, özellikle legal sosyalist parti konusunda partimizin görüşü ülkede sık sık çarpıtıldı. Biz bir sosyalist parti girişimine karşı değiliz elbette. Ama biz bugünkü koşullarda, demokratların görüşlerini özgürce açıklayamadıkları koşullarda kurulacak bir sosyalist partinin , sağlıklı bir çizgide yürüyemeyeceği kanısındayız.

İkincisi, biz ülkedeki sosyalistlerin bugün demokrasi mücadelesi için sendikalarda, gençlik kesimi içerisinde, yığın örgütlerinde, odalarda çok daha etkili mücadele olanaklarına sahip olduğunu düşünüyoruz. Yani "TKP legale çıkacak diye, sosyalist parti girişimlerine karşı çıkıyoruz" demek, elbette doğru değil.

TKP kısa zamanda legale çıkacak demedim. Çünkü zaman söylemek kolay değil. Çok zorlu mücadelelerle ancak çıkabileceğiz. Ama önemli olan şu; bugün artık demokrasiyi tartışan herkes, TKP'nin legal olup olmayacağını da tartışıyor. Sağ partilerden ilericilere kadar tartışılıyor? Neden tartışılıyor? Bu sevindirici bir gelişmeye işaret. Demek ki Türkiye'de demokrasi bilinci gelişiyor artık. Sağ partiler bile 12 Eylül öncesinden farklı bir demokrasinin olması gerektiğini en azından kavramaya başlıyorlar. Çünkü anladılar-

lar ki, 12 Eylül öncesi, sık sık tepelerine dipçik inmesini engelleyemedi, engelleyemiyorlar. Ve "Batı demokrasisi istiyoruz" diyorlar elbet. "Batı demokrasisi istiyoruz" dendiği anda hemen soru geliyor: "Orada komünist partiler yasal. Neden TKP yasal değil?"

Bu gelişme kendiliğindendir, Objektif bir gelişme. Yani TKP'nin legalitesinin tartışılması objektif bir gelişme. Ve aynı zamanda TKP'nin legal olması, demokrasiinin de bir güvencesi kuşkusuz. En demokratik bir parti, demokrasiyi en kararlı savunan bir parti, Komünist Partisi.

İç politikadaki hedeflerimize gelince. 1986 Eylül'ünde yapılan ara seçimler/gösterdi: Özal hükümeti ve generaller zayıflıyor. Demokrasi güçleri ise güçleniyor. Şimdi hedef, barış ve demokrasi güçlerinin önümüzdeki iki yıl içerisinde inisiyatifi ele geçirecek güç ve konumlara gelmesidir. Bu aralarında fiilen varolan, şimdi de varolan demokrasi için işbirliğini geliştirip, daha somut bir program platformuna dayandırmaları demektir. Bu nedenle bizim önerdiğimiz alternatif programın buna hizmet edeceğini düşünüyorum.

Eğer engellenmezse, önümüzde genel seçimler var. Bu seçimlerde Özal hükümetinin gitmesi, şu anda tüm demokratik muhalefetin üzerinde birleştiği bir hedeftir. Biz bu istemi destekliyoruz. Aynı zamanda demokratik bir seçim yasası çıkarılmasını istiyoruz. Böylece demokratik biçimde gelmeyen bu parlamentonun yenilenmesini istiyoruz. Geniş bir çevre, bu istemi de öne sürüyor.

Ve askerlerin Anayasası'nın değişmesini istiyoruz. Bugünkü Anayasasının. Özellikle işçi, emekçi halkın, bütün çalışan halkın yaşam düzeyini hızla düşüren IMF politikasına son verilmesini istiyoruz. Ama her şeyden önce Amerika'nın iç işlerimize kabaca karışmasının önlenmesini istiyoruz. Bu da bütün/muhalefetin üzerinde şu veya bu derece, ama birleştiği bir konudur.

SORU: YUNANCA (Ege'yi Türkiye'ye kapatmaktan neyi kastettiğine dair bir soru. İkinci soru ise Türkiye'de irtica sorunu üzerine)

YANIT: Birinci soruya kısa yanıt vermek istiyorum. Daha önce üzerinde uzunca durdum. "Ege'yi Türkiye'ye kapatmak" derken, kuşkusuz kimseyi kastetmedim. Ama çözümün bu tarz olmayacağını, olamayacağını söyledim. Ama örneğin 12 mil konusu, bize göre tartışmalıdır. Bu uygulandığı zaman nasıl bir durum ortaya çıkacak? Doğrusu şu anda çok zor. Bu nedenle "karşılıklı görüşme ve diyalog" dedim. Bu nasıl olabilir? Şu anda görmek lazım ki bundan çok uzaktır iki ülke. Yani diyalogtan çok uzaktır. Bu nedenle bugün nasıl olacağı sorusuna yanıt vermek çok zor. Ama açık olan bir şey var: Eğer çatışmalardan uzak durulursa, gerginlikleri artırmaktan uzak durulursa, diyalog kapıları da açılır. Ve bu nedenle de, yalnızca uluslararası hukuk çerçevesinde yani varolan teamül çerçevesinde değil, aynı zamanda karşılıklı görüşmelerde her iki ülkenin de çıkarlarının ne olabileceği ele alınarak sorun çözümlenebilir.

Her iki ülke de azami isteklerle sorunun çözümüne yanaşırlarsa, çözüm bulunabileceğini zannetmiyorum. Kuşkusuz bugün TKP hükümette değil. Bu nedenle bir çözüm planı ne yazık ki öneremiyoruz. Bu nedenle de daha çok olması gereken tutum ve prensiplerden sözediyoruz.

İkinci soruya gelince. Son zamanlarda ^{ülkede çok hararetli} (tartışıl-
lan bir konu. Hemen ilk olarak söyleyeyim ki, kuşkusuz ülkede şeriat isteyen islam çevreleri de var. Ama bugünkü durum böyle basitçe açıklanamaz.

Önce şuna bakmak gerekiyor: "İrtica tehlikesi" diye bağırان kim? Evren bağırıyor. Peki şimdi şuna bakmak gerekiyor: Bu rejim Anayasa ile okullarda dini eğitimi zorunlu kıldı. Anayasa'ya koyduğu bir maddeyle dini eğitimi zorunlu kıldı. Bugünkü Özal hükümeti içerisinde dinsel gerici güçler yer alıyor. Ve özel olarak 12 Eylül'den sonra Suudi Arabistan'la, Pakistan'la hem askersel, hem politik ilişkiler geliştirildi. Bu nedenle Evren'in bugün "irtica tehlikesi vardır"

sözleri gerçeği yansıtmıyor. Çünkü müslüman islam akımlarının önemli bir kısmı Amerika'ya ve bu rejime, Özal'a ve Evren'e karşı çıkıyorlar. Ve kuşkusuz Evren, bundan rahatsız oluyor. Evren kendi Anayasası'nı referandumla halka kabul ettirmek istediği dönemde, camilerde bu Anayasa'ya evet denmesinin propaganda edilmesini planladı, organize etti. Şimdi ise camilerden daha başka tür sesler çıkıyor."Bu Anayasa generallerin anayasası. Kur'an'a aykırıdır" diyorlar. Evren, camilerde Anayasası'nın propagandası yapılırken "camilere politika giriyor" demiyordu. Şimdi ise "camilere politika giriyor" diyor. Biz Evren'e soruyoruz: "Orduya da politikanın girmesi yasak. O zaman 12 Eylül darbesi neyin nesidir? Anayasa'da Milli Güvenlik Kurulu'nun ne işi vardır?"

Bu irtica konusunun bir başka yanı daha var. Bu da doğrudan Amerika'nın planlarıyla bağlı. Amerika, artık açıkça ortaya çıktı ki, Sovyetler birliği'ni gerici müslüman hareketlerle kuşatmak istiyor. Ve kendi kontrolünde gerici islami hareketler olsun istiyor.

Bugün irtica tehlikesini şu açıdan da görmek lazım: Bilindiği gibi yine Amerika, bizim gibi ülkelerde sürekli destabilizasyon taktiği izliyor. Yani istikrarsızlaştırma taktiği izliyor. 12 Eylül öncesinde terörü bahane ederek bu taktiği uyguladı, terörü kışkırtarak bu taktiği uyguladı. Bugün ise eğer demokrasi güçleri yarın bu rejimi altederlerse, o zaman da irtica hareketlerinden yararlanarak yeniden Türkiye'de bir istikrarsızlaşma ortamı yaratmak, kışkırtmak ve ordunun müdahalesini böylece hazırlamak düşünülüyor. Bu nedenle biz TKP olarak, emperyalizme karşı çıkan, bu rejime karşı çıkan, demokrasi isteyen islam/ çevreleriyle de ilişkilerimizi geliştirmek istiyoruz. Ama şeriat isteyen çevrelere karşı çıkıyor ve laisizmi savunuyoruz.

--- Soru: Türkçe -(Bir Türk gazeteci soruyor: ancak soru tam anlaşılamadı.) "iki ülke arasındaki sorunlar da Kıbrıs konusu yokmu?" ve , "uluslararası hukuk çerçevesinde çözümle ne

kastediliyor? (Sorunun daha geniş olması da mümkün) şeklinde .

YANIT: Özellikle bu konuda soru gelmesini elbette anlıyorum. ~~En~~ çok tartışılan konu, Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunlar-ki bunları biliyorsunuz aslında- kıta sahanlığı sorunu, biraz önce söyledim FIR hattı sorunu esas olarak. Fakat şunubda katmak gerekir ki Kıbrıs sorunu da aslında dışında değil.

Uluslararası hukuk çerçevesinde çözüm konusunda da söyledim ki, atılan adımlar uluslararası hukuk kurallarına aykırı olmamalıdır. Bunu söyledim. Bu çözümleyebilir olmak demek değildir. Bu nedenle karşılıklı görüşmeler ve diyalog şart. Çünkü amaç her iki ülkenin de çözümü kabul etmesi. Bunu içine sindirmesi v e böylece çatışma ve gerginliklerin ortadan kalkması. Saptama bize göre doğru. Bu Türkiye'nin ve bölgenin güvenliği ve barışı için tehlikeli adımların atılmasıyla bağlı.

Türkiye, Amerika ile Savunma İşbirliği Anlaşması'nı 1990'a kadar tekrar uzattı. Bu anlaşmanın içinde neler var bilinmiyor. Bu hem parlamentodan, hem de Türk halkından gizlidir. Fakat şunlar hemen hemen kesine yakın biçimde biliniyor., veya tahmin edilebiliyor: Bu anlaşmayla Türkiye, Amerika'ya çevik kuvvetlerin Türkiye'den yararlanması, özellikle konaklama ve altyapı tesisleri açısından yeni ödünler veriyor. Ve buna bağlı olarak üsler genişletildi. Özellikle Türkiye'nin doğu bölgesi v e Kürdistan'da üsler genişletildi. Yeni nükleer silah depoları kuruldu. Geçenlerde Amerikan Savunma Bakan Yardımcısı Perle açıkca şöyle söyledi:"Türkiye'nin doğusu bizim için zayıf noktadır." Yani, "burası askeri bakımdan güçlendirilmelidir." Yine Perle aynı şekilde dedi ki, "Türkiye'ye tehdit Sovyetler Birliği'nden geliyor."

Biz bir defa bu görüşü şiddetle reddediyoruz. Ülkemizin içişlerine karışma olarak alıyoruz. Ve akli başında olan herkes de görebilir ki, bize ^{bir} Sovyetler Birliği'nden/tehdit gelmemiştir ve gelmiyor. Bunun için

Türkiye'deki uçakların, silahların, roketlerin markasına bakmak yeter.

Biliyorsunuz, önemli bir üs var:İncirlik üssü... Bu üs Lübnan operasyonunda ABD tarafından kullanıldı. Ve örneğin, bir İran-Irak savaşına müdahalede kullanılıp kullanılmayacağı konusunda da hiçbir garanti yoktur. Son günlerde Türk basınında da Türkiye'nin İran-Irak savaşına müdahale edebileceği yolunda yorumlar yereldi. Bu kuşkusuz günümüzde kolay gerçekleştirilebilecek bir müdahale değil. Ama tamamen de olasılık dışı değil. Biliyorsunuz Irak sınırları içerisinde Kerkük-Musul bölgesi var. Petrol bölgesi burası. Şimdi Türk basınında Türkiye'nin, İran-Irak savaşının daha tırmanması karşısında bu bölgeye askeri müdahale yapabileceği açıkça söyleniyor ve yazılıyor.

Türkiye bölge içinde bir istikrarsızlık unsuru, barışı tehdit eden bir unsurdur. Özellikle bugünkü Türkiye.

SORU:

----- (Bir Türk gazeteci soruyor:) "Ege'de devletler hukukuyla çözümü sağlayabilmenin, adalet yoluyla, karşılıklı görüşmeler yoluyla çözülmesini savundunuz. Uluslararası hukuk, adalet, hakkaniyet, ortak hak demek mi? Burada Türkiye'nin resmi görüşünü mü destekliyorsunuz? (İkinci cümle biraz zor anlaşıldı)

YANIT:

Şimdi önce şunu söyleyeyim. Biz komünistler, karşıtlarımızın görüşlerinde desteklenebilir bir gerçek varsa, bunu söylemekten korkmayız ve kaçınmayız. Burada benim söylediğim, Özal hükümetinin dile getirdiği çözümle aynı olduğunu zannetmiyorum. Sorun bir defa, gerçekten çözümü istemek sorunu. Yani, Özal, Yunanistan'la gerginlikleri azaltmayı gerçekten istiyor mu? Belki kendisi isteyebilir. Ama başta da söylediğim gibi, bütün göstergeler aslında Amerika'nın ve NATO başlarının bölgeye yerleşme isteklerini açıkça yansıtıyor."Rogers Lpahlı"nın Türkiye tarafından onaylandığını unutmamak gerekiyor.

Somut çözüme geldiğimiz zaman, ancak gerçekten çözüm isteyenlerin ortaya koyduğu formüller kuşkusuz tartışılabilir. Ve her tür biçim

tartışılabilir. Eğer gerçekten çözüm isteniyorsa! Biz somut olarak, bu nedenle daha esnek bir formül kullanıyoruz ve "hakkaniyet, adalet yoluyla çözümlenmesi" / diyoruz. Dediğim gibi, bu çözüm biçimlerini dondurmamak anlamına gelmiyor. Çünkü önemli olan diyalogun başlatılmasıdır.

SORU: YUNANCA - Türkiye'de sendikal özgürlükler üzerine

YANIT: Sendikal özgürlükler son derece kısıtlıdır. 12 Eylül'le birlikte kapatılan DİSK'in yargılaması sürüyor. Varolan tek konfederasyon Türk-İş son kongresinde, açıkça sendikal özgürlüklerin var olmadığını ilan etti. Grev son derece kısıtlı olabiliyor ve çok zor gerçekleşebiliyor.

Kuşkusuz işçi ücretlerinin hızla düşmesi önlenemiyor. İşçiler özgür toplu pazarlık koşullarına sahip değiller. Bu bütün dünyada da bilinen özellikle uluslararası sendikal örgütlerin protesto ettiği bir durum. Bu nedenle daha fazla şey söylemek gerekmiyor sanıyorum.

SORU: YUNANCA - AET'ye üyelik konusunda

Yanıt: Ortak Pazar konusuna gelince. Ortak Pazar'ın Türkiye'yi çağdaşlaştıracak gibi bir düşünce taşımıyoruz. Bugünkü Türkiye'nin ekonomik yapısıyla, derin ekonomik bunalımla, özellikle Ortak Pazar'a girmesinin Türk ekonomisi üzerinde yıkım olacağını söylüyoruz. Bu nedenle Türkiye'nin Ortak Pazar'a girmesine bugün karşı çıkıyoruz. Ama kuşkusuz geleceği kapatmıyoruz. Eğer Türkiye ekonomisi, Ortak Pazar içerisinde rekabet gücüne erişebilirse bu olabilir diyoruz. Bunun da çok zor olduğu açık bir gerçek. Bu nedenle sadece biz değil, kimi sermaye çevreleri bile Ortak Pazar konusunda endişelidirler.

SORU: YUNANCA -Azınlık hakları üzerine

YANIT: Kuşkusuz bu tür sorunlarda ülkeler arasındaki sorunlarda azınlıklar üzerinde böylesi, bir bakıma tehdit kullanmayı, elbette doğru görmeyiz. Azınlıklar sorununu, bu tür sorunların dışında tutmak, hem insaniyet açısından, hem ülke açısından da doğru olur kanısındayım.

SORU: YUNANCA - TKP ve Sol güçlerin birliği sorunu üzerine

YANIT: Türkiye'de TKP de içinde altı sol parti bir birlik oluşturdular. Sol Birlik'i oluşturdular. Bu Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği" ismini taşıyor. Sol Birlik, ülke içinde ve ülke dışında mücadele ediyor. Biz onun içindeyiz ve bütün gücümüzle Sol Birlik'in daha da güçlenmesi için çalışıyoruz. Ama aynı zamanda Sol Birlik dışında olan bütün devrimci sol ile de ilişkilerimizi geliştirmek istiyoruz. Partimizin son MK Plenumu'nda yeni bir dizi kararlar alındı. Demokrasi mücadelesinde, demokrasi güçlerinin merkezinde, özellikle devrimci sol güçlerin birliğini görüşürüz. Ve onlarla işbirliğini, diyalogu geliştirmek için her şeyi yapacağız.

SORU: YUNANCA - TKP'nin nereden faaliyet yürüttüğü şeklinde.

--- Zannediyorum ki vaktim buna elvermiyor. Çok sınırlı bir zamanım vardı. Bu, Yunanistan'a ilk gelişim. Ama bundan sonra zannediyorum daha geniş çevrelerle temas imkanım olabilir. 12 Eylül darbesinden sonra 1981'de Türkiye'den kaçmak zorunda kaldım. Bir çok komünist, bir çok solcu, demokrat, yurtsever gibi. çalışıyor,

Partimiz illegal koşullarda/ ülke içinde, ülke dışında da. Bu nedenle -özür dileyerek- nerede kaldığımı söyleyemeyeceğim. Ama pek çok yerde. Ama şu önemli, biz en kısa zamanda Türkiye'de kalmak istiyoruz. Özgürce çalışmak istiyoruz. Halkımızın sorunlarının çözümü için tüm komünistlere düşen görevleri bütün gücümüzle yerine getirmek istiyoruz. Bunun için Türkiye Komünist Partisi'ne legalite gerekiyor. Teşekkür ederim.

Not:

Daha sonra bir çok gazeteci soru sormak istedi. Ancak H.Kutlu yoldaş nedeniyle bunları yanıtlamayacağını söyledi.

Toplantının sonunda özellikle Türk gazetecilerin yeni soru sormak için ısrarlı talepleri var.

SARGIN ve KUTLU'nun gözaltına alınmaları ile ilgili

AÇIKLAMA

TİP ve TKP Merkez Komiteleri, her iki partinin Genel Sekreterleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargin'in Türkiye'ye dönüşlerinde gözaltına alınmaları ve beş günden fazla aralıksız siyasi poliste sorgulanmalarını şiddetle protesto eder.

İki yurtsevere karşı yapılan bu uygulama avukatlarının belirttiği gibi mevcut yasalarla bağdaşmamaktadır.

DGM Savcısının Nihat Sargin ve Haydar Kutlu'nun bazı sorulara cevap vermemesinin sorgu ve gözaltı süresini uzattığı yolundaki sözleri, iki yurtseverin istemleri dışında zorla konuşturulmak istendiklerinin itiraf edilmesidir.

Kalp ve tansiyon hastalıkları resmen doğrulanan Haydar Kutlu ve Nihat Sargin'in bu koşullarda bu kadar uzun süre sorgulanmaları, eziyet görmeleri insanlık anlayışına ters düşen bir uygulamadır. Yoldaşlarımızın sağlık durumu hakkında alınan çelişkili haberler karşısında yakınları ve tüm dostları derin bir kaygı duymaktadır. Şurası bilinmelidir ki, Türkiye ve dünyada vicdan sahibi kamuoyu iki yurtseverin sağlık durumunun en küçük bir zarar görmesinden doğrudan doğruya hükümeti sorumlu tutacaklardır.

İki genel sekreterin savcılık ve hükümetin tehditlerine, Tercüman gazetesinde yürütülen yoğun antikomünist kışkırtma kampanyasına rağmen ülkeye dönmeleri onların halkımız için ve halkımıza güvenerek yaşamları boyunca göstermiş oldukları medeni cesaret ve fedakârlıklarının yeni bir örneğidir.

Nihat Sargin ve Haydar Kutlu, iki partinin birleşmesiyle kurulacak olan TBKP'nin çalışmalarını legal olarak başlatmak amacıyla ülkeye dönmüşlerdir. Onlar bu adımlarıyla Türkiye'nin demokratikleştirilmesine, iç gerginliğin azaltılmasına, demokratik bir istikrarın sağlanmasına komünistlerin yasal olarak azami katkıda bulunmalarını amaçlıyorlar. Onlar bu adımlarıyla Türkiye'nin on yıllardır birikmiş sorunlarının çözümüne komünistlerin yasal olarak azami katkıda bulunmalarını amaçlıyorlar. Bu, komünistlerin politik görüşlerini paylaşmasalar da tüm demokrasi güçlerince meşruluğu onaylanan haklı bir amaçtır. Bu amaca ulaşılması tüm demokrasi güçlerinin birlikte davranmasıyla gerçekleşecektir.

Şimdi önemli ve güncel olan demokrasi ve insan haklarından yana herkesin Nihat Sargin ve Haydar Kutlu'nun serbest bırakılması ve tüm politik haklarına kavuşması isteminde birleşmesidir.

Türkiye'nin önünde belki bir daha kolay ortaya çıkmayacak tarihsel bir fırsat vardır. Bugünkü yönetimi durumu soğukkanlılıkla yeniden gözden geçirip sağduyulu hareket etmeye çağırıyoruz.

Haydar Kutlu ve Nihat Sargin derhal avukatlarıyla görüştürülmelidirler.

Türkiye'de komünist hareketin yasallaşmasıyla ve demokrasinin geri döndürülemez bir süreç olmasını isteyen Nihat Sargin ve Haydar Kutlu'ya özgürlük.

21 Kasım 1987

Türkiye İşçi Partisi
Merkez Komitesi

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı

Nükleer roketlerin kaldırılması temelinde Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri M. Gorbacov ile varmış olduğunuz INF anlaşması yıllardır bu sonucu bekleyen tüm halklar için derin bir nefes aldırıştır. Dünyamızı nükleer bir savaş tehlikesinden tamamen çıkarmak için henüz gerekli tüm adımlar atılmış olmasa bile varolan sonuç insanlığın barışçı geleceği için tarihsel bir kazanımdır.

Biz aynı zamanda atılan bu ileri adımla birlikte ummak istiyoruz ki, bu anlaşma ile nükleer silahsızlanma kabası uzak olmayan bir gelecekte uzayın da silahsızlandırılması, uzaya nükleer silahlar yerleştirmeneye kadar varacaktır. Yine inanıyoruz ki bu adım barış içinde birarada yaşamaya, başka ülkelerin içişlerine karışmama, uluslararası sorunların çözümünde zorla başvurmama kolektif güvenlik, demokrasiye ve insan haklarına saygı ilkelerinin dünyamızda egemen olmasının yolunu açacaktır.

ABD ve SSCB arasında gerçekleşen
bu tarihsel bağandan dolayı Türkiye
Cumhuriyeti vatandaşı ve bir insan
olarak duyduğumuz sevinci belirtir, Sizi
ve barışsever olduğuna inandığımız
halkınızı kutlarız.

Türkiye İşçi Partisi
Genel Sekreter
Nihat Sargın

Türkiye Komünist Partisi
Genel Sekreter
Haydar Kutlu

Merkez Kapalı Cezaevi
ANKARA

Telefon : 0203/340395
Telefax : 0203/338948
Telex : 855367 inmed d
Adresse: Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

BİRLİK ENFORMASYON MERKEZİ

TİP VE TKP GENEL SEKRETERLERİNİN

2 AVUKATI SERBEST BIRAKILDI

- Barolar Birliği Başkanı, avukatların gözaltına alınmasını savunma hakkına saldırı olarak değerlendirdi
- Serbest bırakılan avukatlar Coşkun ve Öz, "Görevimizin başındayız" dedi.

Ankara 9.12.1987 (BEM) - TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun gözaltına alınan avukatları Atilla Coşkun ve Rasim Öz, hakim kararıyla serbest bırakıldı.

Müvekkilleri TİP ve TKP genel sekreterleri Nihat Sargın ile Haydar Kutlu'yu ziyaret için cezaevine gittikleri sırada DGM savcılığının emri üzerine polis tarafından gözaltına alınan İstanbul Barosu avukatlarından Rasim Öz ve Atilla Coşkun bu sabah çıkarıldıkları DGM sorgu hakimi tarafından salıverildiler. DGM savcılığı avukatlardan Atilla Coşkun hakkında TCK'nın 141/5'nci maddesi, Rasim Öz hakkında ise TCK'nın 312'nci maddesi gereği dava açılmasını ve yargılamanın tutuklu olarak sürdürülmesini istedi. DGM hakimi tutuklanma istemini reddetti ve iki avukatı serbest bıraktı.

Bilindiği gibi, TCK'nın 141/5 maddesi illegal bir örgüte üye olmak suçunu, 312'nci madde ise suç olan bir fiili övmek suçunu oluşturuyor. İki avukat hakkında bu suçlamalardan bir dava açılıp açılmayacağına henüz karar verilmedi.

BOWDEN

TKP VE TİP GENEL SEKRETERLERİ
ANKARAYA İNER İNmez GÖZALTINA ALINDI

Duisburg 16.11.1987 (BEM) - Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın ve Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu Ankara'daki Esenboğa Havaalanında polis tarafından gözaltına alındı.

Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın ve beraberindeki heyeti getiren Lufthansa uçağı ~~15.15~~ Türkiye Saatiyle 15.15 'de Ankara'nın Esenboğa Havaalanına indi. Havaalanında geniş güvenlik önlemleri alan polis, Kutlu ve Sargın'ı gözaltına almak için harekete geçti. ~~Polis~~ Kutlu ve Sargın ile birlikte Ankara'ya gelen delegasyon içindeki parlamenter ve hukukçular, avukatlar gelmeden gözaltına alamayacaklarını belirttiler. Ancak polis bu itirazlara kulak asmadı. Delegasyon da yeralan Fransız Senatör ve Hukukçu Charles Lederman ve İngiliz Hukukçu John Bowden, polislere "Kutlu Emniyet Müdürlüğüne gidip Kutlu ve Sargın'ı görmek istediklerini söyledi. Lederman ve Bowden "Türkiye'de demokrasiyi görmek istiyoruz. Arkadaşlarımızın serbest bırakılmasını istiyoruz" dediler.

Kutlu ve Sargın ~~polis~~ kent içinde ve hava alanı yolu üzerinde geniş güvenlik önlemleri alan ve trafiği durduran polisler tarafından Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüler.

BASIN'IN PROTESTOSU

Öte yandan, Ankara'da görev yapan ~~basın mensupları~~ basın mensupları polis tarafından Esenboğa Havaalanı'na sokulmadı. Haber alma ve fotoğraf çekme hakları ellerinden alınan basın mensupları, polisi protesto ettiler.

16/11/87

Saat 15³⁰'

87-12-07 17:56

Nachricht 359 titel : avukatlar tut. alm.

die generalsekretäre von der arbeiterpartei der türkei (tip) und der kommunistischen partei der türkei (tkp) wurden durch druckwasser, elektroshocks und aufhängen gefoltert.

zwei anwälte von sargin und kutlu festgenommen.

die staatsanwaltschaft beim staatssicherheitsgericht (dgm) lässt den anwälten von sargin und kutlu keine akteneinsicht zu.

ankara-7.12.1987 (bem)- während der generalsekretär der tip, niyat sargin und der generalsekretär der tkp, haydar kutlu, erklärten, dass sie im polizeipraesidium durch druckwasser, elektroshocks und aufhängen gefoltert wurden, wurde ihre anwältin atilla coskun und rasim oez von der polizei festgenommen. die staatsanwaltschaft beim dgm erklärte, die akte mit den aussagen von kutlu und sargin bei der polizei nicht den anwälten ausgehändigt wird.

der tip-generalsekretär niyat sargin und der tkp generalsekretär haydar kutlu, die 19 tage lang ohne kontakt mit der aussenwelt beim polizeipraesidium in ankara und der dgm-staatsanwaltschaft vernommen wurden, stellten in einem beschwerdeschreiben an die staatsanwaltschaft das zentralgefaengnis von ankara, in der sie in haft gehalten werden, dar, dass sie gefoltert worden sind, in der beschwerde geben kutlu und sargin an, dass sie in der zeit ihrer u-haft im polizeipraesidium von ankara durch elektroshocks, kaltes druckwasser und aufhängen gefoltert worden sind.

der rechtsanwalt atilla coskun, der zusammen mit seinen kollegen zum ersten anwaltstermin zu den generalsekretären von tip und tkp in das zentralgefaengnis von ankara eintraten, indem die beiden in der isolationshaft gehalten werden, wurde von den polizisten umzingelt. sie sagten, sie seien gekommen, um ihn zum politischen dezernat der polizei mitzunehmen. nachdem die zehn anwältin erklärt haben dass sie im gefaengnis sind, um mit ihren mandanten zu sprechen, konnten sie etwa 1 stunde mit sargin und kutlu sprechen.

nach dem besuch kamen die polizisten vom politischen dezernat auf die anwältin zu und nahmen die anwältin rasim oez und atilla coskun fest.

die uebrigen anwältin von tip-t und tkp generalsekretären wandten sich an das praesidium der anwaltskammer der türkei, die staatsanwaltschaft beim dgm und das justizministerium und forderten sie auf, in erforderlicher weise einzugreifen, da diese massnahme die verhinderung des verteidigungsrechts darstelle,

ferner wurde durch die polizei einigen zeitungen die meldung durchgesickert, die generalsekretäre von tip und tkp ihre freunde in der türkei verraten haetten. die ermittelnde staatsanwaltschaft beim staatssicherheitsgericht (dgm) lehnte ab, die akte mit den aussagen von sargin und kutlu bei der polizei, der staatsanwaltschaft und dem untersuchungsrichter ihren anwälten auszuhandigen.

die anwältin von sargin und kutlu erklärten, dass der paragraph 143-3 der türkischen strafprozessordnung sehr deutlich ist und der staatsanwalt beim dgm, uelkue coskun, der die akteneinsicht ablehnt, offen eines vergehens schuldig ist. die anwältin gaben bekannt, sie wuerden gegen die verhaftung ihrer mandanten einspruch einlegen und deshalb die akte auf jeden fall sehen muessten.

die anwältin von sargin und kutlu haben mit einem antrag offiziell die prozessvorbereitungsakte von der oberstaatsanwaltschaft beim dgm angefordert.

BİRLİK ENFORMASYON MERKEZİ

Telefon : 0203/340395
Telefax : 0203/338948
Telex : 855367 inmed d
Adres : Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

TKP VE TİP GENEL SEKRETERLERİNE-TAZYİKLİ SU-
ELEKTRİK VERME VE ASKIYA ALMA İŞKENCELERİ UYGULANDI

SARGIN VE KUTLU'NUN İKİ AVUKATI
GÖZALTINA ALINDI

- DGM savcılığı Sargın ve Kutlu'nun dosyasını
avukatlarına göstermiyor

Ankara 7.12.1987 (BEM) - TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu polis merkezinde tazyikli su, elektrik verme ve askıya alınma işkenceleri gördüklerini açıklarken, avukatları Atilla Coşkun ve Rasim Öz polis tarafından gözaltına alındı. DGM Savcılığı Kutlu ve Sargın'ın polis ifadelerini içeren dosyayı avukatlarına vermeyeceğini söyledi.

Ankara'daki polis merkezinde ve DGM savcılığında 19 gün kimseyle görüştürülmeden sorgulaması sürdürülen TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu tutuklu bulundukları Ankara Merkez Cezaevi Savcılığına verdikleri dilekçe ile işkenceye uğradıklarını anlattılar. Kutlu ve Sargın dilekçelerinde Ankara'daki polis merkezinde gözaltında tutuldukları süre içinde kendilerine elektrik verildiğini, tazyikli soğuk su sıkıldığını ve askıya alındıklarına belirttiler.

Ankara Merkez Cezaevi territ bölümündü tutulan TİP ve TKP genel sekreterleri ile görüşmeye giden avukatlardan Atilla Coşkun polisler tarafından çevrildi ve kendisini Siyasi şubeye götürmeye geldiklerini söylediler. Avukatların müvekkilleri ile görüşmek için cezaevinde bulunduklarını belirtmelerinden sonra 10 avukat Kutlu ve Sargın ile bir saat görüştüler.

Avukatlar görüşmeden çıkarken yanlarına gelen siyasi şube polisleri Avukat Rasim Öz ve Atilla Coşkun'u alarak götürdüler.

TİP ve TKP Genel Sekreterlerinin diğer avukatları Türkiye

.../...

Barolar Birliği Başkanlığı, DGM Başsavcılığı ve Adalet Bakanlığına başvurarak Avukat Öz ve Coşkun'un gözaltına alınmasının savunma hakkının engellenmesi anlamına geldiğini ve gerekli müdahalenin yapılmasını istediler.

Öte yandan, polis tarafından bazı gazetelere sızdırılan haberlerle TİP ve TKP genel sekreterlerinin Türkiye'deki arkadaşlarını ele verdiği öne sürülürken, sorgulamayı sürdüren DGM savcılığı Sargın ve Kutlu'nun polis, savcılık ve sorgu hakimliklerindeki ifadelerini içeren dosyayı avukatlarına vermeyi reddetti.

Sargın ve Kutlu'nun avukatları Türk Ceza Usul Yasası'nın 143/3 maddesinin çok açık olduğunu ve dosyayı vermeyeceklerini açıklayan, DGM Savcısı Ülkü Coşkun'un açıkça suç işlediğini belirttiler. Avukatlar, müvekkelleri için tutuklanma kararına itiraz edeceklerini ve bunun için de dosyayı mutlaka görmeleri gerektiğini belirttiler.

Sargın ve Kutlu'nun avukatları Hazarlık Sorgulaması Dosyası'nı bir dilekçe ile resmen DGM Başsavcılığı'ndan istedikler

An: Nusret Demiral

DGM

Farabi sokak

Ankara / Turkey

Wir, Sympathisanten der Volksfedayin Irans (Mehrheit)
im Bochum, verurteilen die willkürliche Verhaftung der
Genossen Kutlu und Sargin.

unsere Aufforderung: sofortige Freilassung der
Genossen Kutlu und Sargin.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA ANKAFI
TÜSTAV

Telefon : 0203/ 34 03 95
Telex : 855367 inmed d
Anschrift: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1

BEM

Pressezentrale Einheit

----- P R E S S E S P I E G E L -----

3

Milliyet vom 28.10.1987

Beschluß der Generalsekretäre der sich vereinigenden KP der Türkei und der Arbeiterpartei der Türkei, Haydar Kutlu und Nihat Sargin:

× DIE FÜHRER DER VEREINIGTEN KOMMUNISTISCHEN PARTEI DER TÜRKEI KOMMEN

■ Der Generalsekretär der illegalen Kommunistischen Partei der Türkei (TKP), Haydar Kutlu, und der illegalen Arbeiterpartei der Türkei (TIP), Nihat Sargin, werden vor den vorgezogenen Wahlen am 29. November 1987 in der Türkei sein.

■ In der Erklärung der TIP und der TKP heißt es, daß die beiden Generalsekretäre in der Türkei die legalen Gründungsvorbereitungen der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei (TBKP) aufnehmen werden.

■ Es wurde behauptet, daß Haydar Kutlu und Nihat Sargin, deren Ankunftstag nicht feststeht, nicht verhaftet werden könnten, da gegen sie kein Verfahren anliegt.

■ Juristen weisen darauf hin, daß Kutlu und Sargin wegen illegaler Ausreise belangt werden könnten.

Cumhuriyet vom 28.10.1987

Die Juristen werteten den Rückkehrbeschuß der Generalsekretäre der TIP und der TKP aus:

X "DAS IST EINE FRAGE DER DEMOKRATIE UND KEINE JURISTISCHE FRAGE"

Rasim Öz: Die beiden Generalsekretäre fordern von der Regierung, die den Wunsch hat der EG beizutreten, Koalitionsfreiheit.

Atila Coskun: Diese Angelegenheit betrifft nicht nur rein technische und juristische Fragen, sondern auch die Demokratie und die die demokratischen Rechtsgrundsätze.

Teoman Evren: Wenn sie in der Türkei eines Vergehens schuldig sind so wird dagegen Ermittelt, sonst kan man nichts machen.

Hürriyet vom 29.10.1987

Über Kutlu und Sargin, die sich darauf vorbereiten, die TBKP in der Türkei zu gründen:

X WENN SIE ZURÜCKKOMMEN, WERDEN SIE FESTGENOMMEN

■ Verantwortliche im Innenministerium erklärten, daß die Generalsekretäre der TIP und der TKP im Falle ihrer Rückkehr wegen subversive Tätigkeit im Ausland vor Gericht gestellt werden.

Cumhuriyet vom 29.10.1987

Urteil im TKP-Prozeß:

X DAS OBERSTE GERICHT HAT 104 STRAFURTEILE BESTATIGT

Die Namen der Angeklagten deren Urteile bestätigt worden sind:

Mehmet Aydan Bulutgil (16 Jahre 3 Monate 10 Tage), Ulvi Oguz (14 Jahre 5 Monate 10 Tage), Cagatay Günel (10 Jahre 10 Monate), Birol Basören (17 Jahre 4 Monate), Ibrahim Kaya (14 Jahre 2 Monate 20 Tage)....

TIP ve TKP genel sekreterlerinin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi

'Konu hukuk değil demokrasi sorunudur'

Rasim Öz: İki genel sekreter, AT'ye üye olmak istediğini söyleyen iktidardan örgütlenme çağrısına karşılık...

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

Türkiye'ye dönmek isteyenler engele beklem de yoklar.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

TBKP'yi Türkiye'de kurmaya hazırlanan Sargin ve Kutlu için...

Dönerlerse gözaltı

TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

ANKARA (ANKA) — TIP ve TKP'nin Türkiye'ye dönme kararını hukukçular değerlendirdi. Rasim Öz, Türkiye'nin demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Atila Coskun: Konu selt teknik bir hukuk olayı değil, demokrasi ve demokratik hukuk ilkelerini ilgilendiriyor.

Teoman Evren: Türkiye'de suç işlemişlerse, takibat yapılır, işlememişlerse yapacak bir şey yok.

TKP davası karar

Yargıtay 104 ceza'yı onayladı

Askeri Yargı 5. Dairesi, Türkiye Komünist Partisi (TKP) davasına ilişkin kararı açıkladı. Daire, 104 sanık için verilen mahkûmiyet kararlarını onayladı, 100 sanık için verilen kararlar ise bozuldu.

ANKARA (ANKA) — Askeri Yargı 5. Dairesi, Türkiye Komünist Partisi (TKP) davasına ilişkin kararı açıkladı. Daire, 104 sanık için verilen mahkûmiyet kararlarını onayladı, 100 sanık için verilen kararlar ise bozuldu.

Askeri Yargı 5. Dairesi, Türkiye Komünist Partisi (TKP) davasına ilişkin kararı açıkladı. Daire, 104 sanık için verilen mahkûmiyet kararlarını onayladı, 100 sanık için verilen kararlar ise bozuldu.

Askeri Yargı 5. Dairesi, Türkiye Komünist Partisi (TKP) davasına ilişkin kararı açıkladı. Daire, 104 sanık için verilen mahkûmiyet kararlarını onayladı, 100 sanık için verilen kararlar ise bozuldu.

Askeri Yargı 5. Dairesi, Türkiye Komünist Partisi (TKP) davasına ilişkin kararı açıkladı. Daire, 104 sanık için verilen mahkûmiyet kararlarını onayladı, 100 sanık için verilen kararlar ise bozuldu.

Askeri Yargı 5. Dairesi, Türkiye Komünist Partisi (TKP) davasına ilişkin kararı açıkladı. Daire, 104 sanık için verilen mahkûmiyet kararlarını onayladı, 100 sanık için verilen kararlar ise bozuldu.

Askeri Yargı 5. Dairesi, Türkiye Komünist Partisi (TKP) davasına ilişkin kararı açıkladı. Daire, 104 sanık için verilen mahkûmiyet kararlarını onayladı, 100 sanık için verilen kararlar ise bozuldu.

Haydar Kutlu'nun Cumhuriyet'e açıklamaları

TKP lideri: Seçimle gelip

Cumhuriyet vom 29.10.1987

Haydar Kutlu'nun
Cumhuriyet'e
açıklamaları

**TKP lideri:
Seçimle
gelip
gitmeye
evet**

HADI ULUENGİN

BRÜKSEL — Türkiye Komünist Partisi (TKP) Genel Sekreteri Haydar Kutlu, "Klasik anlamda demokrasiyi, seçimlerle iktidara gelmeyi ve seçimlerle iktidardan gitmeyi beklemiyoruz" sorusuna, "Bu sorunun cevabı, hiç tereddütü yoktur evet" karşılığını verdi. (Arkası Sa. 11, Sü. 1'de)

Haydar Kutlu erklärt
Cumhuriyet:

DER TKP-CHEF:
WIR AKZEPTIEREN DIE
ABWÄHLBARKEIT VON DER
REGIERUNG

Hadi Uluengin

Brüssel — Der Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei (TKP), Haydar Kutlu, auf die Frage, ob sie akzeptieren, durch Wahlen an die Macht zu kommen und bei Abwahl zu gehen: "Unsere Antwort auf diese Frage ist ohne zögern: Ja."

Frage: Wann haben Sie die Türkei verlassen?

KUTLU: Ich habe die Türkei 1981 verlassen. Das heißt, daß ich nach der Verhaftungswelle gegen unsere Partei noch eine Zeitlang in der Türkei für die Erholung der Partei von den Schlägen, die ihr zugefügt worden waren, gearbeitet habe. Aber die Gefahr einer Verhaftung wurde immer größer, sodaß die Partei beschloß, daß ich ausreiste. Seitdem bin ich im Ausland. Aber vorvorigen Sommer haben wir in der Türkei eine Nationale Konferenz einberufen und ich war auch dort. Ich blieb drei Monate und kehrte wieder zurück.

Politisches Exilleben ist, wie Nazim Hikmet es ausdrückt, ein schwieriges Handwerk. Der Grund ist, daß man von seiner angestammten Heimat losgerissen ist.

Frage: Was für einen Unterschied haben sie zwischen der Türkei von 1981 und der Türkei von 1986 festgestellt?

KUTLU: Ja, es waren sehr viele Unterschiede. Erstens hatten sich die Menschen geändert. Sie zu verstehen war mit unseren alten Maßstäben und unseren alten Auffassungen sehr schwer. Sogar die Gespräche waren ganz anders...

Das Volk will Ruhe und Stabilität, also Demokratie. Aber, wie sie es auch wissen, wurden diese Begriffe in der linken Literatur nicht gebraucht. Was heißt denn Ruhe? Was heißt denn Stabilität? Wie kann ein Revolutionär, ein Kommunist denn Stabilität wünschen? usw. usf... Wenn wir nicht die Auffassungen, die wir schematisch und dogmatisch bezeichnen, aufgeben, wird es sehr sehr schwer sein das Volk zu verstehen. Denn alles, sowohl in der Welt als auch in der Türkei, ändert sich.

Frage: Akzeptieren Sie die Demokratie im klassischen Sinne, also mit Wahlen an die Macht zu kommen und eventuell abgewählt zu werden? Können Sie uns erläutern, was Sie unter Demokratie-Kultur verstehen, von der sowohl in Ihrem Programm als auch in Ihren Erklärungen die Rede ist?

KUTLU: Die Antwort auf die erste Frage ist ohne zögern: Ja. Aber man muß eines sehen: Demokratie ist nicht nur begrenzt auf Wahlen. Wenn das so wäre, hätte in der Türkei seit dem Übergang zum Zweiparteiensystem die Demokratie immer funktionieren müssen. Aber das war nicht der Fall. Aus diesem Grund besteht die Demokratie nicht nur aus Wahlen, schließt sie aber als Form mit ein.

Zweitens: Demokratie heißt, daß die Mehrheit des Volkes die Geschicke des Landes bestimmt. Natürlich ist dort, wo die Mehrheit eine Diktatur über eine Minderheit errichtet, die Demokratie auch fragwürdig. Aber wenn wir an die Macht kommen, werden wir die Demokratie mit all ihren Institutionen und Spielregeln

realisieren. Nach unserer Ansicht ist die Vorbedingung dafür, daß die Kommunisten und die ganze Linke sich in einem solchen Demokratieverständnis einigen und dafür in vorderster Reihe kämpfen. Das heißt, daß eine solche Demokratie ohne die Rolle der Linken nicht verwirklicht werden kann.

Cumhuriyet vom 29.10.1987

KUTLU UND SARGIN HABEN SICH ENTSCHLOSSEN, IN DIE HEIMAT ZURÜCKZUKEHREN

■ Das Pressebüro der TBKP erklärte, daß es möglich sei, daß Kutlu und Sargin von anderen Parteimitgliedern begleitet werden und fügte hinzu: "Wir glauben, daß alle demokratischen Kräfte unseren Freunden bei ihren Initiativen und bei ihrer Rückkehr zur Seite stehen werden."

■ Ministerpräsident Özal: "TKP kann unter den heutigen Gesetzen nicht gegründet werden. Ohne eine Gesetzesänderung ist die Gründung einer solchen Partei nicht möglich." Der Staatsanwalt der Staatssicherheitsgerichte erklärte, das gegen Kutlu und Sargin ein Verfahren eröffnet werden könne.

Milliyet vom 30.10.1987

■ Die Einschätzung der Rückkehrabsicht von Nihat Sargin und Haydar Kutlu:

"EINE KOMMUNISTISCHE PARTEI KANN NICHT GEGRÜNDET WERDEN"

Milliyet Nachrichtenzentrale - Der Ministerpräsident Turgut Özal sagte, daß ohne Änderungen im Gesetz die Gründung einer kommunistischen Partei nicht möglich sei. Der frühere Berater Özals, Adnan Kahveci: "Kutlu und Sargin sollten die Toleranz, die wir ihnen zeigen, sie auch uns und anderen entgegenbringen."

Tercuman vom 2.11.1987

Das Außenministerium hat die Ausstellung eines Reisepasses erlaubt

...UND KUTLU KOMMT

Sargin stellte auch Antrag. Der Generalkonsul erklärte, daß er dem Generalsekretär der TKP am Dienstag Reisepapiere ausstellen werde. Der Generalsekretär der TIP, Nihat Sargin, stellte in Brüssel beim Konsulat einen Antrag auf Reisepapiere. Es wurde mitgeteilt, daß Kutlu und Sargin gemeinsam mit türkischen und ausländischen Journalisten in die Türkei kommen werden.

Dışışleri TKP liderine
pasaport izni verdi

...Ve Kutlu
geliyor!

Sargin da başvurdu

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'ya Berlin Başkon-
solosluğumuz salı günün seyahat belgesi vereceğini
açıkladı. Ayrıca TIP Genel Sekreteri Nihat Sargin da
Brüksel'de Türk konsolosluğuna başvurarak dönüş
için seyahat belgesi istedi. Kutlu ve Sargin'in Türki-
ye'ye Türk ve yabancı gazetecilerle birlikte geleceği
bildirildi.

KABEM 1. SAYFADA

Cumhuriyet

30 Ekim 1987 Cuma D 7636 A

Hürriyet

GONLOK MOSTAKIL BIYABI GAZETE

Kurucusu: SEDAT ŞİMAVİ (1896 - 1953)

Freitag, 30.10.1987
Nr. 252/44
Jahr: 40 No: 14284

Milliyet

Halk Gazetesi

12 SAYFA 120 PFENNIG

D 7582 A

Freitag, 6. November 1987
Nr. 14452/46

HER SABAN DÜNYA YENİDEN KURULUR HER SABAN TAZE BİR BAŞLANGIÇTIR

Tercüman

INITIATIVE FÜR DEN SCHUTZ DER IN DIE TÜRKEI ZURÜCKKEHRENDEN POLITISCHEN EMIGRANTEN

An den
Staatspräsidenten
der Republik der Türkei

An den
Präsidenten des Parlaments
der Republik der Türkei

An den
Ministerpräsidenten
der Republik der Türkei

Kurz vor den vorgezogenen Wahlen in der Türkei gehören die Forderungen der verschiedenen gesellschaftlichen Gruppen nach demokratischen Verhältnissen zu den wichtigsten Punkten der politischen Tagesordnung.

Diejenigen, die aus dem Ausland die Entwicklungen in der Türkei verfolgen, haben, trotz aller Meinungsdifferenzen auf anderen Gebieten, zu der Verwirklichung demokratischer Verhältnisse eine einhellige Meinung. Dies manifestierte sich auch in der Rede von Bundespräsident Richard von Weizsäcker anlässlich der Entgegennahme des Atatürk-Friedenpreises am 14. Oktober in Ankara.

Die Türkei gehört zu den 51 Gründungsmitgliedern der Vereinten Nationen. Die Türkei hat auch die Menschenrechtsdeklaration der Vereinten Nationen, die Europäische Menschenrechtskonvention sowie die Schlussakte von Helsinki unterzeichnet. Desweiteren ist die Türkei auch ein Mitglied der NATO und ein assoziiertes Mitglied der EG. Die Türkei ist auch im Europaparlament vertreten und unternimmt gemäß ihrer Position in der Reihenfolge auch den Vorsitz des Europarates.

Trotzdem aber beachten die Regierungen vor allem in der Periode nach dem Militärputsch vom 12. September 1980 nicht die Rechte und Freiheiten, die den Charakter der internationalen Organisationen, deren Mitglied die Türkei ist, ausmachen und die in den internationalen Abkommen verbürgt sind. Insbesondere beachten die Regierungen nicht die Meinungs- und Organisationsfreiheit (Artikel 18., 19. und 20. der Menschenrechtsdeklaration).

Die Türkei ist das einzige Land in Europa, in dem die Legalität der Arbeiter- und kommunistischen Parteien auf legislativer und exekutiver Ebene verhindert wird. Dieser Zustand muß aufgehoben werden, und die demokratischen Regeln und juristischen Bestimmungen, die in allen europäischen Ländern gültig sind, müssen auch in der Türkei Gültigkeit erlangen.

Unter diesen Bedingungen ist das Vorhaben des Generalsekretärs der Arbeiterpartei der Türkei und des Generalsekretärs der Kommunistischen Partei der Türkei, in die Türkei zurückzukehren, mit der Absicht, gemeinsam eine neue Partei zu gründen und die Legalität dieser Partei zu sichern, von großer Bedeutung für den Demokratisierungsprozeß.

Wir fordern, daß die Rechte und Freiheiten der Generalsekretäre beider Parteien sowie aller politischer Emigranten, bei ihrer Rückkehr in die Türkei garantiert werden.

Telefon : 0203/ 34 03 95

Telex : 855367 inmed d.

Anschrift: Moltkestr. 45,

4100 Duisburg 1

RUH DOKTORU TARAKÇIOĞLU AÇIKLADI

RUHSAL İŞKENCE 3. DERECEDEDEN

YANIK EZİYETİ YAPIYOR

o Kutlu ve Sargın'a işkence yapılmadığı iddiası ve eşofmanlı fotoğraflarının yayınlanması üzerine işkence üzerine bir kitap hazırlayan Ruh Doktoru Bülent Tarakçioğlu açıklama yaptı.

Duisburg 23.11.1987 (BEM) - TKP ve TİP genel sekreterlerinin bazı gazetelerde eşofmanlı fotoğraflarının yayınlanması ve işkence görmedikleri iddiası üzerine, Ruh Doktoru Bülent Tarakçioğlu bu olayda ruhsal işkencenin açık örnekleri görüldüğünü söyledi.

İşkence konusunda bir kitap hazırlamakta olan Ruh Doktoru Bülent Tarakçioğlu, Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın dün bazı günlük gazetelerde resimlerinin yayınlanması ve işkence yapılmadığı iddiaları üzerine bir açıklama yaptı. Tarakçioğlu, Kutlu ve Sargın'a ilişkin gözaltına alındıkları günden buyana gazetelerde yeralan haberlerde ruhsal işkence yapıldığına ilişkin somut veriler olduğunu belirtti ve bilim adamlarınca yapılan değerlendirmelere göre, "Ruhsal işkence 3. dereceden yanık eziyetine denk düşmektedir" dedi.

Ruhsal işkencelerin iki kategoride ele alındığını ifade eden Doktor Tarakçioğlu, Klasik Ruhsal İşkenceler kategorisinde yeralan Kesin Yalıtılma Yöntemleriyle İşkence'nin Kutlu ve Sargın'a uygulandığının polis ve savcılık açıklamalarında açıklıkla görüldüğünü söyledi. Tarakçioğlu, Kutlu ve Sargın'ın ayrı ayrı odalarda tutuldukluklarını, avukatları ve yakınlarıyla telefonla dahi görüşmelerine izin verilmediklerini buna örnek olarak gösterdi.

İdrak Daraltılması Yöntemleriyle İşkence örneklerinin de açık olduğunu bildiren Dr. Tarakçioğlu buna örnek olarak da basında yeralan "Sorgulamanın kimi zaman karanlık odalarda, kimi zaman gözleri bağlı" sürdürüldüğüne ilişkin haberleri gösterdi.

Sürkekli Tehdit Altında Tutma Yöntemi ile İşkence örneğinin de somut olduğunu vurgulayan Tarakçioğlu, "Konuşmazsanız sorgulama uzar" tehditinin gazetelerde yer aldığına işaret etti.

Modern Psiko Tekniğe Dayalı İşkence Yöntemleri kategorisine ilişkin de bilgiler veren Tarakçioğlu, Deprivasyon Teknikleri ile yapılan işkence yönteminin Kutlu ve Sargın'a uygulandığını söyledi. Tarakçioğlu bu yöntemin gözaltına alınanların alıştıkları şeylerden

uzun süre ayrı tutulması ve duyu organlarının zaafa uğratılması yoluyla gerçekleştirildiğini belirtti ve örnek olarak da gözlerin bağlanması, pis koku yayılmasını, gürültü çıkartılmasını ve pire bit atarak duyu organlarının dumura uğratılmasını gösterdi. Tarakçıoğlu bu örnekleri siyasi nedenlerle polisten geçen herkesin yaşadığının bilindiğini de sözlerine ekledi.

Hipnoz Tekniği ile yapılan işkencede gözaltındakilerin uykuyu uyanıklık arasında tutulduğunu, İnteraksiyon Teknikleri ile yapılan işkencelerle de gözaltındakilerin sosyal ve toplumsal ilişkilerinin kullanıldığını anlatan Tarakçıoğlu, "Eşini görmek istersen şu suçu kabul et" şeklindeki yaklaşımın bu gruptaki işkencelerin en önemli örneklerinden birini oluşturduğunu bildirdi.

İnterviev Teknikleri ile yapılan işkencenin de bu olayda önemli ölçüde uygulandığının ortaya çıktığını ifade eden Dr. Tarakçıoğlu, "Okuduğumuz haberlere göre, sorgulamalar gruplar halinde yan odadan izleniyor. Bunların arasında ruh hekimlerinin bulunduğu açık. Nitekim, haberlerde 'kimi sorular karşısında heyecanlanıyorlar, kimi soruları rahat yanıtlıyorlar' deniyor. Gözaltında bulunanların zayıf tarafları araştırılarak, bu yönlerine hücum etme yöntemi uygulanıyor. Bu İnterviev Tekniği ile yapılan işkencenin somut örneğidir" şeklinde konuştu.

Tarakçıoğlu, Kutlu ve Sargın gibi dünyanın gözü önünde sorgulaması gizli kapaklı sürdürülen bir örnekte kaba işkenceye, fizik eziyete başvurma'nın güç olacağına da dikkati çekti ve Ruhsal İşkence tekniğinin uygulandığını söyledi. Tarakçıoğlu, sözünü ettiği tüm işkence yöntemlerine ilişkin araştırmasını Uluslararası Af Örgütü'nün 1985 yılında yayınladığı "Türkiye'de İşkence", Peter Koch'un "İnsan Onuru, Çağımızda İşkence" ve yine Uluslararası Af Örgütü'nün 1975 yılında Fischer Verlag'dan yayınlanan raporlarından yararlanarak hazırladığını bildirdi.

TABİBLER BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ
SAVCI DEMİRAL'A BAŞVURDU

o Profesör Hicri Fişek, Kutlu ve Sargın'ın muayenesinin Türk Tabipler Birliği tarafından görevlendirilecek bir hekim tarafından yapılmasını istedi

Ankara 23.11.1987 (BEM) - Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Profesör Hicri Fişek, DGM Savcısı Nusret Demiral'a bir mektup yazarak, görevlendireceklerin hekimlerin Kutlu ve Sargın'ı kontrölden geçirmesine izin verilmesini istedi.

Polis Merkezi'nde bir haftadır gözaltında tutulan yakınları ve avukatları ile görüştürülmeyen ve rahatsız oldukları Adli Tıp raporunca saptanan TKP ve TİP genel sekreterlerinin güvenilir bir hekim tarafından muayene edilmesi ~~isteği~~ yolundaki avukatlarının isteği üzerine Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Profesör Hicri Fişek ~~E~~ bu sabah DGM Başsavcısı Nusret Demiral'a bir mektup gönderdi.

Profesör Fişek mektubunda şunları belirtti:

"Nabi Yağcı ve Dr. Nihat Sargın'ın Avukatları Birliğimize yaptıkları yazılı başvuru ile, müvekkillerinin birliğimizce seçilecek hekimlerce muayenesini istemişlerdir.

Geçmişte soruşturulan kişileri muayene eden hekimler hakkında yerli ve yersiz ithamların basında yer aldığı bilinmektedir. Bu iki kişiyi muayene eden hekimlerimizin dürüstlüklerini de teyid için Bay Yağcı ve Sargın'ın Birliğimizce görevlendirilecek hekimlere muayene ettirilmesine izin verilip verilmeyeceğini bildirilmesini saygılarımla rica ederim."

BASBAKAN ÖZAL'A SUİKAST GİRİŞİMİ ÜZERİNE
TİP VE TKP MERKEZ KOMİTELERİ ADINA YAPILAN ORTAK AÇIKLAMA

Dün Ankara'da ANAP Kongresinde Basbakan Özal'a yönelik Suikast girişimini TİP ve TKP olarak şiddetle protesto ederiz.

Bu tür yöntemler insanlık dışı olmanın ötesinde, politik olarak hiç bir duruma çözüm ve çare değildir.

Bu uygulamalar ve sonuçlar, ülkemizin demokratikleşmesini istemeyen 12 Eylül felsefesinin otoriter uygulamalarının devamından vana olanların işine yaramaktadır.

Yakalanan sanığın kimliğine bakıldığında dikkat çekici nokta şudur: Son günlerde eski MHP'lilerin kendi aralarında bir hesaplaşmaya gittikleri gözlenmektedir. Bunun bir ucu açıktır ki, çeşitli devlet organları ve kademelerine uzanmaktadır. MİT raporundaki gelişmeler ve ^{Beylik} Ankara Otelindeki cinayetler ve bunların avdınlatılmayışı, kamuoyuna yeterli tatmin edici açıklamaların yapılmayışı, haklı olarak dikkatleri bu yöne çekmekte ve kaygı uyandırmaktadır.

TİP ve TKP politik yaşama atıldıklarından beri, kimden gelirse gelsin, kime yönelirse yönelsin her türlü şiddetin karşısında olmuşlardır. Bu olavı da partilerimiz nefretle kınamakta ve protesto etmektedir.

Suikast girişimine maruz kalan Savın Özal, Başbakandır ve bütün devlet olanakları elindedir. Parlamentoda savısal çoğunluğu da vardır. Bu işin üzerine gidecek, bu işin perde arkasını avdınlatacak olanaklara ve yetkilere sahiptir. ANAP hükümeti silahlı çekenin arkasındaki güçleri ortaya çıkarmalıdır. Bu güçler aynı zamanda ülkemizin demokratikleşmesinin de önünde engeldirler.

TİP ve TKP sınıf ve politik karşıtları olmasına bakmaksızın, ülkemizin demokratikleşmesi için, demokratikleşmenin önündeki her türlü engellerin kaldırılması ve etkisizleştirilmesi için çalışanları destekleyecektir. 19.06/88

TİP MK ADINA
Osman SAKALSIZ

TKP MK ADINA
Mehmet KARACA

Dünyadaki kimi güncel gelişmeler üzerine:

- * Nikaragua devlet başkanı Daniel Ortega Kontralarla aralarında 5 aydır süren Ateşkesi Ekim ayına kadar uzattıklarını açıkladı. Ortega ayrıca, El Salvador, Kosta Rika, Guatemala ve Honduras liderlerine Orta Amerika'da barışı görüşmek için yeniden bir araya gelme çağrısında bulundu.
- * Batı Sahra'da Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan barış planı Fas ve Polisario örgütüne ilkesel olarak kabul edildi. BM Planı, Batı Sahra'nın bağımsızlığı için Fas'la savaşı Polisario'nun öncelikle ateşkes ilan etmelerini, ardından bölge halkının kendi yazgısını kendisinin belirlemesine zemin yaratmak için halkoylamasına gidilmesini öngörüyor.
- * Burma'da grevlerin yaygınlaşmasıyla hayatın felce uğradığı ve birçok kentte yerel yöneticilerin görevlerini terk ettikleri bildirildi. Muhalefet demokrasiye geçilmesini sağlayacak bir hükümetin geçici olarak kurulmasını istiyor.
- * Şili'de Diktatör Pinoche'nin başkanlık seçimi için tek aday olarak gösterilmesi ile Şili halkı sokağa döküldü ve sert protestolarda bulundu. 72 yaşındaki diktatör seçimi (halkoylamasını) kazanırsa 8 yıl daha başta kalacaktı. Ancak, Şili halkı referandumda diktatöre "hayır" dedi. Referandumdan % 54'lük bir hayır sonucu çıkınca halk sokaklarda sevinç gösterilerinde bulundu. Hükümet istifa etti ve bu durumda, Pinoche'nin 90 yılına kadar başta kalıp kalamayacağı tartışılmaya başlandı. Referandum öncesinde diktatöre hayır kampanyasında 16 muhalefet partisi güç birliği yapmıştı.
- * Pakistan'da Ziya'nın ölümünden sonra, muhalefet kasımda yapılacak seçimlere hazırlanıyor. 16 Kasım'daki seçimler Ziya'nın istediği gibi sadece kişilerin katılabileceği seçimler şeklinde değil, bütün partilerin katılacağı seçimler şeklinde yapılacak. Bu arada Benazir Butto'nun Ziya yanlısı subayların duruma tekrar müdahale etmesinden kaygı duyduğu için ordu komutanlarını eleştirmekden kaçındığı izleniyor.
- * Suriye yanlısı Filistin gruplarının Libya lideri Gaddafi arabuluculuğunda FKÖ lideri Yaser Arafat'la görüşmeleri gerçekleşmedi. Fraksiyon liderleri, Filistin devleti kurulduktan sonra Filistin'in İsrail'i tanımak istemesine karşı oldukları açıklandı. Bu arada FKÖ'nün Ulusal Konsey toplantısının 31 Ekim'de yapılacağı ve bu toplantıda bir "bağımsızlık bildirisi" nin yayınlanacağı açıklandı.
- * Libya ve Çad uzun zamandan beri ilk kez diplomatik ilişki kurdular ve iki ülke arasında iyi komşuluk işbirliğini geliştireceklerini açıkladılar.

- * Güney Kore olimpiyatlarının ardından geniş bir politik af ilan edildi. Güney Kore hükümeti kesilen Güney-Kuzey ülkelerinin birleşmesi görüşmelerine yeniden başlanması çağırısını yaptı.
- * Peru'da son yılların en büyük işçi eylemleri gerçekleşti. Hükümetin ekonomik tedbirlerine karşı 24 saatlik genel grevle yanıt veren işçilerle polis arasında çatışma çıktı. 100'den fazla insan yaralandı ve çoğu sendika yöneticisi olan 600 kişi tutuklandı. Peru'da enflasyon oranı yıllık % 1000.
- * Cezayir hükümetinin aldığı "ekonomik istikrar önlemleri" kararını protesto etmek amacıyla başlatılan eylemler ayaklanmaya dönüştü. Ülkede sıkıyönetim ilan edildi ve sokağa çıkma yasağı kondu. Olaylarda yüzlerce insan öldürüldü. Durumu sakinleştirmek için bir Radyo-TV konuşması yapan Devlet başkanı hükümetin hatalı davrandığını ve durumun düzeltileceğini söyledi.
- * Fransa'da kamu işçilerinin protestoları CGT'nin çağrısıyla Kamu işyerlerinde genel greve dönüştü. Ülkenin bir çok büyük kentinde kamu hizmetleri durdu. Hükümet işçilere karşı sert tedbirlere başvuracağını açıkladı.
- * Amerikan Uzay Mekiği Discovery, ABD'nin 32 aylık bir aradan sonra insanlı uzay uçuşlarına yeniden başladı. Discovery, 4 günlük uçuşunu tamamlayarak başarıyla yeryüzüne indi.
- * Yugoslavya'nın Split kentinde biraraya gelen bilim adamlarına göre, Atmosfer inceliyor, sıcaklık artıyor ve buzlar eriyor. Böylece, önümüzdeki 100 yıl içerisinde hava sıcaklığı 5 dereceye kadar artacak, Akdeniz'in su yüzeyi 2 metre daha yükselecek, Venedik, Po Ovası ve Nil Deltası Akdeniz'in suları altında kalabilecek.
- * 1988 yılı Nobel Edebiyat ödülü Mısır'lı yazar Necip Mahvuz'a verildi. Böylece ilk kez bir Nobel ödülü Arap diline verilmiş oluyor. 77 yaşındaki yazar 50 yıldan buyana yazıyor.
- * F.Almanya'da Bavyera başbakanı Straus, katıldığı bir Av Partisinde geçirdiği rahatsızlıkla bunalıma girdi ve kurtarılamayarak öldü. Straus 73 yaşında arkasında timsah gözyaşları bırakarak toprağa verildi.
- * Son bir ay içerisinde F.Almanya'dan politik sığınma isteminde bulunanların sayısı 13 bin olarak açıklandı. Sığınmacıların büyük çoğunluğu Doğu Avrupa ülkelerinden.
- * Yugoslavya'nın özerk bölgelerinde gösteriler genişleyerek sürüyor. Gösteriler Parti yönetiminin olağanüstü toplantısına ve birçok parti yöneticisinin istifasına yolaçtı. Huzursuzluk kaynağı etnik sorunlar. Sırplar ve Karadağ'lılar Arnavutlara karşı gösteriler yapıyor.

- * SBKP'nin son Plenumunda Parti yönetiminde ve bazı yöneticilerin görevlerinde değişiklikler oldu. Yüksek Sovyet başkanı Gromiko bu görevinden ve PB'dan ayrıldı. Ligaçov'un görevi değiştirildi. Parti yönetimindeki bu değişiklikler Sovyetler Birliği'ndeki perestroyka süreçlerinin olumlu bir devamı olarak yorumlanıyor.
- * Çekoslovakya Başbakanı ve Başbakan Yardımcısı görevlerinden istifa ettiler.
- * Sovyetler Birliği'ni ziyareti sırasında Romanya devlet ve parti başkanı Çavușesku, "uyguladığı politikaların sosyalizmin ve bütün sosyalist blokun itibarını düşürebilecek nitelikte" olduğu için, SBKP genel sekreteri Gorbaçov tarafından eleştirildi.
- * Sovyetler Birliği'nin Baltık Cumhuriyetlerinde, Estonya, Letonya, gibi, Perestoroyka yanlısı gösteriler yapıldı. Gösterilere yüzbinlerce kişi "daha fazla demokrasi" belgisiyle katılıyor.
- * Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Deng Siaoping, Çin-SSCB zirvesinin gelecek yıl içerisinde yapılacağını açıkladı. Daha önce Gorbaçov, koşulsuz görüşmelere hazır olduklarını açıklamıştı.
- * Polonya'daki huzursuzluklar, hükümetin Walesa ile görüşmelerinde de devam etti. Görüşmelerde Katolik Kilisesinden bir papaz da bulunuyordu. Parti Merkez Komitesinin toplantısında hükümet sert eleştirilere uğradı, istifa etti. Yeni bir hükümet kuruldu. Yeni hükümet ve Jaruzelski, yaptıkları açıklamalarda bunalımın aşılması için yeni reformlara gidileceğini belirtiyorlar.
- * Buharin'in Stalin döneminde yasaklanmış Kitaplarından 800'ü Moskova'da Lenin kütüphanesinde okumaya açıldı. Kitap Aklama Komitesi Başkanı, Troçki'nin kitaplarının da yasaklar arasında bulunduğunu söyledi.
- * F.Almanya Başbakanı Kohl, resmi bir ziyaret amacıyla Sovyetler Birliği'ne hareket etti. Kohl ziyareti sırasında 6 kez Gorbaçov'la biraraya gelecek ve iki ülke arasında 30'un üzerinde yeni anlaşma imzalanacak.

Türkiye'deki güncel gelişmeler üzerine :

- * Ekonominin kötü gidişinin verdiği rahatsızlık giderek yayıldı. Bir çok iş çevresi hükümetin ekonomik politikasına karşı açıktan eleştiri yönelttiler. Bu arada bütçe açığının tırmandığı ve 7 ayda 1,7 Trilyon açık verdiği belirlendi. Bu gelişmeler karşısında iş ve sendika çevreleri yaptıkları açıklamalarda Türkiye'nin sosyal patlamalara hazır bir ülke durumuna geldiğini belirtiyorlar.

1980 sonrasında enflasyon en yüksek düzeye ulaştı. Bir çok ilde enflasyon oranı % 88'i aştı. Çeşitli çevreler "tasarrufa başbakan öncülük etmeli" derken, Özal "enflasyona alıştık" şeklinde açıklamalarda bulunuyor. Referandumun hemen ardından hükümetin banka faizlerini serbest bırakmasıyla, Bankalar arasında müthiş bir rekabet ve panik patladı. Faiz oranları süratle artınca hükümet % 85'lik sınır koymak zorunda kaldı. Bu panik ortamında Başbakan açıklama yaptı: "Hesabını bilmeyen batır!".
- * Hükümetin "ekonomik önlemler" paketi Türk-İş'den sert tepki gördü. Türk-İş yaptığı açıklamada işçilerin tepkilerini "yasal ve yaygın grevlerle" gündeme getirecekleri belirtildi. Aynı günlerde ülkenin çeşitli kentlerinde ve çeşitli işkollarına bağlı sendikalara üye işçiler grevleri, işi yavaşlatma eylemlerini ve çeşitli protesto gösterilerini sürdürüyordu. Bu arada SEKA'da ve bazı Metal işyerlerinde süren anlaşmazlıklar çözüme kavuşturuldu.
- * Uluslararası Af Örgütü AI, 1988 yılı raporunu yayınladı. AI raporunda 1987 yılı içerisinde Türkiye'de 17 kişinin işkenceden öldüğünü açıkladı. Aynı günlerde BM İnsan Hakları Komisyonu özel Raportörü Piotr Kooijmans, hükümet yetkilileriyle görüşmek ve bazı cezaevlerinde gözlemlerde bulunmak üzere Türkiye'ye geldi. Raportör, hazırlayacağı raporu BM insan hakları komisyonuna sunacak. Diğer taraftan Avrupa Parlamentosuna bağlı bir Heyet de, Politik tutuklular ve Kürtlerin durumlarıyla ilgili incelemeler amacıyla aynı şekilde Türkiye'yi ziyaret ediyorlar.
- * Tutuklu ve hükümlü yakınlarının Cezaevlerindeki yaşam koşullarının düzeltilmesi için TBMM'ne yürümek istemeleri üzerine çıkan olaylarda yaşamını yitiren İnsan Hakları Derneği kurucu üyelerinden Didar Şensoy, ölümünün birinci yılında Mezarı başında yapılan bir törenle anıldı. Törende, Şensoy'un "insan hakları ve insanlık onurunun korunması mücadelesinin simgesi" olduğu vurgulandı. Aynı günlerde, Bursa Cezaevindeki uygulamaları protesto etmek amacıyla tutuklu bulunanların aileleri açlık grevine başlamışlardı.

Cumhuriyet,
10.10.88

-5-

Dergi yöneticileri ve aldıkları cezalar

Cezaevinde oldukları saptanabilen dergi yöneticileri ve aldıkları cezalar şöyle: (Mayıs '88)

Veli Yılmaz (Halkın Kurtuluşu Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 748 yıl 6 ay ağır hapis cezasına çarptırıldı.) **Alaaddin Şahin** (Halkın Yolu Gazetesi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 130 yıl hapis.) **Candemir Özler** (Savaş Yolu Gazetesi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 23 yıl 10 ay hapis.) **Erhan Tuskun** (İlerici Yurtsever Gençlik Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 123 yıl hapis.) **Bektaş Erdoğan** (Kitle Gazetesi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 36 yıl hapis.) **İrfan Aşık** (Partizan Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 17 yıl hapis.) **Feyzullah Özer** (Kitle Gazetesi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 17 yıl 6 ay hapis.) **Hüseyin Ülgen** (Genç Sosyalist Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 12 yıl 3 ay hapis.) **Mehmet Üzgen** (Bağımsız Türkiye ve Devrimci Militan Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 41 yıl hapis.) **Nevzat Acan** (Halkın Kurtuluşu Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 21 yıl 7 ay hapis.) **Ali Babuş** (Bir-

lik Yolu Gazetesi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 18 yıl hapis.) **Fuat Akyürek** (Sağlıkçının Sesi Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 10 yıl 8 ay hapis.) **Mustafa Çolak** (Özgürlük Gazetesi Yazı İşleri Müdürü.) Toplam 9 yıl 3 ay hapis.) **Galip Demircan** (Halkın Kurtuluşu Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 15 yıl hapis.) **Ersan Sarıkaya** (Güney Kültür ve Sanat Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 7 yıl 6 ay hapis.) **Osman Taş** (Halkın Kurtuluşu Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 661 yıl 2 ay hapis.) **Fikret Ulusoydan** (Halkın Sesi Gazetesi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 66 yıl hapis.) **Mete Dalgın** (Halkın Birliği Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 30 yıl hapis.) **Muhittin Göktaş** (Kıyıcın Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 7 yıl 6 ay hapis.) **Remzi Küçükertan** (Devrimci Proletarya Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 7.5 yıl hapis.) **Mustafa Tüncübaşı** (Halkın Sesi Gazetesi Yazı İşleri Müdürü. Toplam 42 yıl hapis.) **Hacı Ali Özer** (Emeğin Birliği Dergisi Yazı İşleri Müdürü. Cezası tespit edilemedi.)

Yargılanan yazı işleri müdürleri

1980 sonrasında toplu basın, sıkıyönetim ve İstanbul 2. Ağır Ceza mahkemelerinde dergilerinde yayımladıkları yazılar nedeniyle yargılanan yazı işleri müdürlerinden bazıları da şunlar:

Semih Özal—Genç Sosyalistler Dergisi, Sayın Silan-Savaş Yolu Dergisi, Müslüm Çolak-Emeğin Kurtuluşu, Sadun Sönmez-Halkın Yolu, Lemi Akan-Yurtsever Gençlik Dergisi, Muharrem Şemsek-Bakış Dergisi, Ahmet Taştan-Ürün Dergisi, Turgay Fişekli-Sanat Emeli Dergisi, Tamer Kayaş-

Politika Gazetesi, Erol Gözmen-Güney Dergisi, Yalçın Yusufoglu-Kitle Dergisi, Ayşe Nuran Saygılı-Parti Bayrağı Dergisi, Erhan Taşkın-Ulusal Demokratik Eğitim Dergisi, Işık Yurtçu-Demokrat Gazetesi, Ayhan Erkan-Devrimci Direniş Dergisi, Necdet Onur-Demokrat Ege Gazetesi, İlhan Akahn-Sosyalist İktidar Dergisi, Uğur Tekin-Sürekli Devrim Dergisi, Metin Çulhaoglu-Sosyalist İktidar Dergisi, Yunus Er-Kurtuluş Gazetesi, Atilla Aksu-Bank-İş Gazetesi.

* Sosyalist Basın üzerindeki baskılar devam ediyor. Halen Cezaevinde bulunan 22 yazıişleri müdürüne verilen ceza toplamı 2242 yıl!

Bu baskılarla birlikte, toplatmalar da devam ediyor:

Dünyaya Bakış Dergisinin 6. sayısı "Devrimin, Demokrasinin ve Barışın Yolu" başlıklı yazıda, komünizm ve bölücülük propagandası yapıldığı iddiasıyla toplatıldı. Görüş Dergisinin 23. sayısı "Koruyacağımız Dünya Yaşamaya Değer Olmalı" makalesinden ötürü toplatıldı. Yeni Demokrasi Dergisi de toplatılan Dergiler arasında.

Bu arada 14 Siyasi Dergi, baskıları ve Cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamaları protesto ettiler. Ortak bir açıklamaya imza atan Dergiler şunlar: Yeni Öncü, Saçak, Güneşe Çağrı, Yeni Açılım, İşçi Sözü, Gün, Sosyalist Feminist, Kaktüs, Sınıf Bilinci, Medya Güneşi, Toplumsal Diriliş, İşçiler ve Toplum, Emek Dünyası ve Çağdaş Yol.

- * Adalet Bakanı Mehmet Topaç 140,141,142 ve 163. maddelerin yeniden düzenlenmesi amacıyla Meclis gündemine getirileceğini açıkladı. Topaç, yapılacak değişikliklerle TCK'nun "çağın gereklerine uygun" hale getirileceğini söyledi. Aralarında tanınmış Sendikacıların bulunduğu Sendika Yöneticileri, Cumhuriyet Gazetesinde Kamuoyuna bir çağrı yayınladılar,"ülkemizde her düşüncenin serbestçe ifade edilip örgütlenmesini ve bir sosyalist partinin varolmasını savunur, 141-142 ve 163. maddelerin kaldırılmasını talep ederiz" dediler.
- * 1 Eylül Dünya Barış Günü İstanbul'da çeşitli gösterilerle kutlandı. Bu arada Irak Konsoloslughuna protesto çelengi koymak isteyen Radikal Parti yöneticilerinden İbrahim Eren ve Kemal Yılmaz gözaltına alındılar.
- * İstanbul'da 10 Eylül'de bir Kapalı Salon toplantısı yapıldı, komünist önderler anıldı ve komünist hareketin dünü ve perspektifleri üzerine konuşmalar yapıldı. Toplantı, komünist hareketin birliğinin geleceği açısından olumlu bir yankı uyandırdı.
- * Behice Boran yoldaş, ölümünün birinci yılında Zincirlikuyu'daki mezarı başında yapılan bir törenle ve Moda Sinemasındaki bir toplantıyla anıldı. Törene ve "Behice Boran'a Saygı" gecesine çok sayıda insan katıldı. Nihat Sargın ve Haydar Kutlu yoldaşların mesajları okundu ve dakikalarca alkışlandı. Çok sayıda aydın ve sanatçının da izlediği geceye mesaj gönderenler arasında Server Tanilli ve Ahmet Kaçmaz da bulunuyordu.
- * İstanbul Barosu Genel Kurulunda Çağdaş Avukatların adayı, Avukat Turgut Kazan 2654 oyla Baro Başkanlığına seçildi.
- * Yaklaşık 7 yıldır süren Dev-Sol davasında 68'i tutuklu 1243 sanığın yargılanmaları sürüyor. Savunma aşamasına geline davada Ortak Savunmayı tamamlamadıklarını söyleyen sanıklar, Mahkeme Heyetinden ek süre talebinde bulundular.
- * Tuzla'da "terörist" iddiasıyla Otomobillerine sıkılan 283 kurşunla 4 kişi öldürüldü. Emniyet Müdürü Hamdi Ardalı operasyonla ilgili soruları yanıtlarken, "polis armut mu toplayacak ?" diye konuştu. 2000'e Doğru Dergisi yaptığı bir araştırmayla, operasyonu yöneten polislerin "hareketçiler" olduğunu kanıtladı.
- * NATO Genel Sekreteri Wörner Türkiye'ye geldi. Wörner, Evren ve Özal'la ayrı ayrı görüşmeler yaptı, Savunma Bakanı Vuralhan ve Genel Kurmay Başkanı Torumtay'la biraraya geldi. Görüşmelerde Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonu gündemdeydi. Tuzla Operasyonunun yankıları arasında asıl Teröristler gözlerden ırak, çeşitli planlar üzerinde anlaşıyorlardı.

* Cumhurbaşkanı Kenan Evren resmi bir ziyaret amacıyla F.Almanya'ya geldi. Evren bu ziyareti sırasında yankılar uyandıran düşüncelerini açıkladı. Bunlar, başlıca, "Türkiye'de bir Komünist Partisi'nin kurulabileceği" ve "İdam Ceza-larının kaldırılabilmesi" yönündeki düşüncelerdi. Kamuoyu, uzun süre Evren'in sözlerini tartıştı. Parti liderleri açıklamalar yaptılar, demokratik kişi ve kuruluşlar çağrılarda bulundular. Bunlardan bazıları şöyle:

SHP- İnönü : " Biz bütün siyasi fikirlerin partileşmesine taraftarız. Düşünce suçu olmasın istiyoruz".

ANAP-Şıvgın: " Konunun tartışmasız çözümlenmesi halkoylamasıyla mümkün. Halk ne isterse o olsun".

ANAP-Keçeciler: "141-142 ve 163. maddeler kaldırılırsa zaten Komünist Partisi kurulabilir, ama şartlar müsait olduktan sonra".

ANAP- Özal: "Hayır, hayır. Bu konularda böyle ayak üstü konuşmam".

DYP-Ergenekon: "Evren samimi ise, icraatını yapsın. Cumhurbaşkanlığı seçimi için yatırım mı yapıyor?"

DSP-Ecevit: "Cumhurbaşkanının dile getirdiği niyet bir an önce uygulamaya geçirilmeli, bu konudaki davalar düşürülmeli, mahkumiyetler sona erdirilmelidir".

SP- İlsever: " SP hakkında 15 günde kapatma davası açtıran zihniyetin "Komünist Partisi olabilir" sözlerinde ne derece içtenlik vardır?"

Yeşiller- Ergen: "Evren'in samimiyetine inanmıyoruz".

Mehmet Ali Aybar:"Cumhurbaşkanı konuyu demokrasi açısından değil, polisiye tedbir açısından ele alıyor".

Uğur Mumcu: "Komünist Partisi bir gün kurulacaksa, bunca insana bugün bu kadar acı çektirmenin ne anlama geldiğini 'askeri ve mülki er-kana' sayıyla ve sırayla sormak gerekir".

Cumhuriyet Gazetesi'nin Baş ve Köşe yazılarında:

İlhan Selçuk : " Ama ne zaman olur ?" (18.10.88)

Mustafa Ekmekçi: "Komünist Partisi neden yasak ?" (18.10.88)

Ali Sirmen : "Komünist Parti Tartışması" (19.10.88)

Ahmet Tan : "Giderayak TKP" (19.10.88)

Mehmed Kemal : "Demokrasi varsa..." (19.10.88)

Uğur Mumcu : "Bir Çağda..." (20.10.88)

* Konu etrafında tartışma bir hafta süreyle bütün gazetelerde haber ve yorumla-
rıyla işlendi. Genel düşünceyi en özlü bir şekilde Şevket Yılmaz şu sözleriyle
ifade etti:"Bu konuda herkes aynı düşünceyi paylaşıyor.Artık Gazete sayfala-
rında tartışmak yerine Meclis konuyu ele almalı ve çözümlemelidir".

Sargın ve Kutlu yoldaşların Duruşmalarıyla ilgili gelişmeleri

21 Eylül, 10. Duruşma:

Kutlu ve Sargın yoldaşların dışındaki sanıkların sorgulamalarına geçildi ve İbrahim Cihan Şenoğuz, Mustafa Erdoğan, Naci Kürsin, Şefika Uludağ, Adil Demirci ile Celal Özdoğan'ın sorguları tamamlandı.

İbrahim Cihan Şenoğuz, Komünist bir inanca sahip olduğunu söyledi ve "bu davada düşünce yargılanıyor" dedi. Şenoğuz, Kutlu ve Sargınla birlikte yargılanmanın kendisi için bir onur olduğunu vurguladı.

Mustafa Erdoğan, Genel Sekreterlerin yargılandığı bu davanın bir "demokrasi davası" olduğunu belirtti ve TBKP'nin kurulmasına ve örgütlenmesine izin verilmesi gerektiğini söyledi.

Duruşmaya katılan gözlemciler:

- F.Almanya : Rolf Langenberger, SPD Bavyera Milletvekili
Hans von Oejen , Alm. Yazarlar Birliği NRW örgütünden
Christian Rahn , Avukat
- DDR'den : Frederick Wolfgang, Hukukçu
- Yunanistan : Rula Kaklamanakis, PASOK Milletvekili ve Eğitim eski Bakanı
Nikos Paksimates , Petropoli Belediye Başkanı
Nikoandros Anagostu,
Visilis Veliveris,
Apostoles Varsamas,
Hristos Çapetis,
Tanasis Yanakakis (tümü Sendikacı ve Sendikalar adına)
- Fransa : Paul Tabary, Dünya Barış Konseyi Prezidyum üyesi
Luis Denuelle, Avukat ve Fransa Halk Yardım Örgütü üyesi
- Danimarka : İnger Harms, Sosyalist Halk Partisi Milletvekili
Bernard Baunsgard, Radikal Parti eski Milletvekili
- İngiltere : 29 Ağustos duruşmasını da izleyen Gazete ve TV Muhabiri.

Gözlemci Yunan delegasyonunun başkanlığını yapan PASOK milletvekili Rula Kaklamanakis kamuoyunda ilgi uyandıran bir basın açıklaması da yaptı. Avukatların tahliye talebi reddedildi ve duruşma 14 Ekim tarihine ertelendi.

14 Ekim, 11.Duruşma:

11. Duruşma olaylı bir şekilde başladı ve öyle sona erdi. Duruşmayı izlemek için gelen, ancak, duruşma salonuna alınmayan ve dışarıda alkışlarla tempo tutan kalabalık bir izleyici grubuna saldıran Polis 20'i aşkın izleyiciyi gözaltına aldı.

Bu olayları görüntülemeye çalışan Hürriyet Muhabiri **Uğur Şefkat**, Emniyet Müdür yardımcılarının gözü önünde yumruklandı.

Davanın bugünkü oturumunda, tutuksuz yargılanan sanıklardan **Atilla Coşkun, Musa Kasa, Ekrem Kandemir ve Mehmet Salmanoğlu'nun** Sorguları tamamlandı. Sorguları yapılanlar, suçlamaları reddederek, daha önce TKP davasından yargıldıklarını, bu kez de aynı suçlamayla iddia-nameye dahil edildiklerini belirttiler.

Duruşmayı SHP Milletvekillerinden **Kemal Anadol, Tefik Koçak, Veli Aksoy ve Ethem Cankurtaran** da izledi.

Yabancı gözlemci olarak,

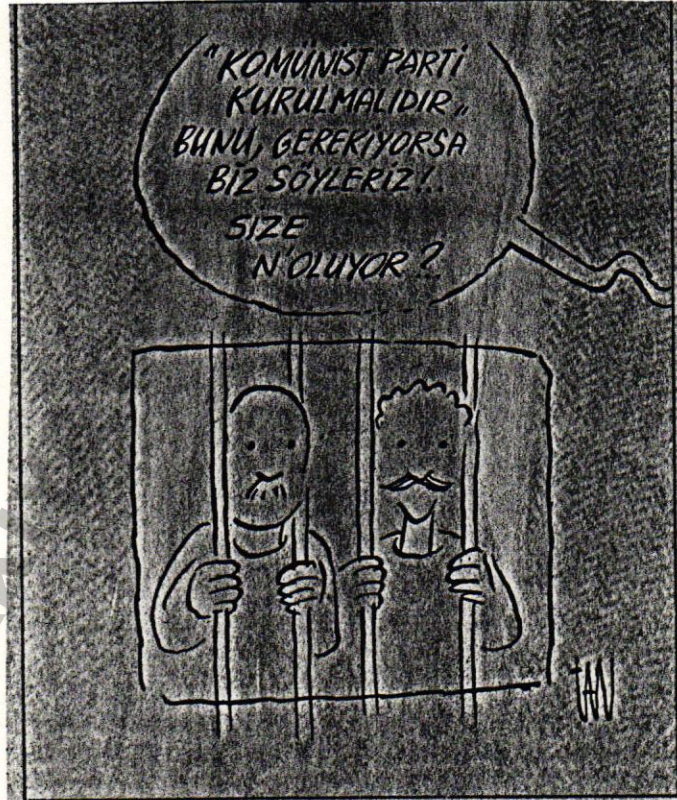
Fransa'dan 1 kişi,
Yunanistan'dan 3 Kişi,
F.Almanya'dan 3 Kişi, ve
Güney Yemen'den 1 kişi hazır bulundu.

Daha önce Avukatların talebi olan, Haydar Kutlu'nun Emniyetteki Video kayıtlarının getirilmesi yönündeki taleplerini Mahkeme Heyeti bu kez kabul etti. Duruşma **4 Kasım** Tarihine ertelendi.

Bir hafta sonra, İstanbul Tabib Odasında düzenlenen bir Basın Toplantısında, TBKP davasını izlerken polis tarafından gözaltına alınan 21 kişiye 7 gün süreyle işkence yapıldığı açıklandı.

TBKP'nin kuruluşunun açıklanmasından sonraki yankılar:

- SABAH** : " Resmen birleşen TKP ve TİP'in başına hapisteki Kutlu ve Sargın getirildi" başlığı altında, 5. sayfada resimli ve yorumsuz haber.
- HÜRRİYET** : " Türk Komünistleri Yasallık Peşinde" başlığıyla Manşet Haber. 3. Sayfada resimli, "TKP ve TİP'in resmen birleşmesiyle cezaevindeki Sargın Genel Başkanlığa Kutlu ise Genel Sekreterliğe seçildi" deniyor.
- Milliyet** : "Başkanı ve Genel Sekreteri Ankara'da tutuklu: TBKP Avrupa'da kuruldu" Başlığı altında 3. ve 8. sayfalarda resimli haber veriliyor ve " kapatılan TİP ile yasadışı TKP'nin feshedildiği TBKP'nin kurulduğu açıklandı" deniyor.
- Cumhuriyet** : "TBKP Kuruldu" başlığı altında 8. sayfada verildi. Haberde, "TBKP MK, Birlik Kongresinin kararlarını TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın ölümünün birinci yıldönümünde açıkladı" deniyor.

BİLDİRİ

Son gelişmelerle ülkemizde demokrasi anlayışında bir derinleşme ve demokrasi hareketinde küçümsenmeyecek bir genişleme oluşmaktadır.

Yeni adli yılın başlaması nedeniyle yaptığı konuşmada Yargıtay Başkanı Ahmet Coşar anti-demokratik 12 Eylül hukukuna karşı demokratik bir hukuk anlayışı ortaya koymuştur.

Sayın Coşar, eyleme dönüşmemiş düşüncenin suç olmaktan çıkması, idam cezasının kaldırılması, ilk soruşturmada gizliliğin kaldırılarak avukat bulundurulması, cezaevlerinde insanca koşullar sağlanması, hücre cezasının kaldırılması ve çağdaş hukukla bağdaşmayan, iki başlı yargı uygulamasına, askeri-sivil yargı ayırımına son verilmesi, yargı birliğinin sağlanması gibi temel demokratik fikirleri savunmuştur.

Yargıtay Başkanı'nın tutarlı demokrat tutumu, Milli Savunma Bakanı'nın ve askeri yargı çevrelerinin anlamsız tepkisiyle karşılaşmıştır. Burada demokratik bir hukuk sistemi doğrultusundaki açıklamaların, askeri yargıçların varlığına karşı bir tutum gibi gösterilmek istenmesi doğru olmamaktadır. Suçlanan askeri yargıçlar değil, yargının emir-komuta zinciri içinde tutulmasıdır. 12 Eylül döneminde DİSK, TÖB-DER ve TİP davaları gibi askeri komutanların emri ile açılan nice davanın ağır mahkumiyetlerle sonuçlandığı unutulmamıştır.

Yargıtay Başkanı'nın konuşmasında dile gelen istemlerin bir bölümü daha önce Anayasa Mahkemesi Başkanı tarafından da ifade edilmişti. Türkiye Barolar Birliği, Adalet Bakanlığının hazırlandığı Türk Ceza Yasasındaki Değişiklik Tasarısını eleştirirken, hukuk sisteminde köklü bir reformun şart olduğunu tartışılmaz kanıtlarla ortaya koymuştu. Yargıtay Başkanı'nın iki başlı yargıya son verilmesi istemine Türk Hukuk Kurumu Başkanı Prof. Muammer Aksoy da katılmıştır. İstanbul ve Ankara Baro Başkanları aynı doğrultuda açıklamalar yapmıştır.

Bu açıklamalar göstermektedir ki, ülkemizdeki bütün hukuk kurumları ve etkili hukuk adamları 12 Eylül'ün "Savaş hali hukukuna" karşıdır. Hiç kimse TCK'nun 141. ve 142. maddelerini savunmamaktadır. Böylece bir kere daha 12 Eylül'ün askeri mahkemelerinin işkenceli sorgulara dayanarak verdikleri mahkumiyet kararlarının hiçbir geçerliliği olmadığı ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizde 12 Eylül rejimine bütün sonuçlarıyla son verilmesi, demokratik bir rejimin kurulması, demokratik gelişmenin sürekli kılınması, demokrasinin askeri darbelerle kesintiye uğramasının önlenmesi günümüzün temel sorunudur. Bugün muhalefet partilerinden bütün hukuk kuruluşlarına, sendikalardan öteki meslek örgütlerine kadar çok geniş toplum kesimleri demokrasi için, düşünceye konan bütün yasakların kalkması, 12 Eylül rejiminin açtığı yaraların sarılması, genel politik af çıkarılması gerektiği görüşündedir. Halk yalnızca 12 Eylül rejiminin değil, onun bütün yasal çerçevesinin, antidemokratik hukuk sisteminin de son bulmasını istemektedir.

Çağdaş, demokratik bir hukuk sistemi için:

- Özgür düşünceye izin vermeyen 141 ve 142'nin kaldırılması,
- İdam cezasının kaldırılması,
- Askeri mahkemelerin sivil şahıslar hakkında verdiği kararların geçersiz sayılması, genel politik af çıkarılması,
- İlk soruşturmada avukat bulunmasının sağlanması, böylelikle işkencenin önlenebilmesi,
- Sivillerin askeri mahkemede yargılanmasına, iki başlı yargıya son verilmesi,
- 12 Eylül döneminde sıkıyönetim komutanlarının kararlarıyla görevlerinden uzaklaştırılan devlet memurlarının görevlerine iadesi zorunludur.

Yargıda iki başlılığı, 12 Eylül hukukunu korumaya çalışan ANAP hükümetine demokrasi adına verilecek en iyi yanıt, 25 Eylül referandumunda HAYIR oyu kullanmak olacaktır.

14.9.1988

Türkiye İşçi Partisi (TİP)
Merkez Komitesi

Türkiye Komünist Partisi (TKP)
Merkez Komitesi

TBKP Genel Sekreter Yardımcısı Osman Sakalsız bir açıklama yayınladı

"KOMÜNİST PARTİSİNİN KURULABİLECEĞİ YOLUNDA MUTABAKAT SAĞLANDIĞINA GÖRE SİYASİ PARTİLER ARASINDA GÖRÜŞMELER BAŞLAMALIDIR"

Duisburg, 19.10.1988 (BEM) - Türkiye Birleşik Komünist Partisi Genel Sekreter Yardımcısı Osman Sakalsız, Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in "Türkiye'de komünist partisi kurulabilir" sözleri üzerine siyasi partilerden gelen tepkiler konusunda bir açıklama yayınladı. Sakalsız'ın açıklaması şöyle:

Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in ülkemizde bir komünist partisinin kurulabileceğini söylemesinin ardından hem iktidar hem de muhalefet partilerinin sözcülerinin yaptıkları açıklamalar, Türkiye'nin demokratik bir ülke haline gelmesinin önündeki engellerden biri olan TCK'nun 141., 142. ve 163. maddelerinin kaldırılması konusunda siyasi partiler arasında genel anlamda bir mutabakat sağlandığını gösteriyor.

Türkiye'de bu demokrasi utancına son verilmesine ilişkin olarak Cumhurbaşkanı da dahil, böyle genel bir görüş birliği sağlandığına göre, iktidar ve muhalefet partilerinin bir araya gelerek bunu nasıl gerçekleştireceklerini görüşmeye hemen başlamaları gerekir.

Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in sözlerinden ve iktidar ve muhalefet partilerinin de bu görüşe katılmalarından sonra, ülkemizde bu maddelerden ötürü kovuşturmaların sürmesi, sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesi kamu vicdanını yaralayan bir durumdur. Bu maddelerden yargılanan insanların Türkiye'de bu konuda sürmekte olan tartışmada kendi sözlerini söyleyebilmelerinin olanakları yaratılmalıdır. Bu maddelere dayanılarak açılmış soruşturmalar durdurulmalı ve tutuklular derhal serbest bırakılmalıdır.

Büyük mücadelelerle varılan bu noktada, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün daha fazla gecikmeden bir an önce kazanılması için bütün demokrasi güçleri seslerini yükseltmelidirler.

CUMHURBAŞKANI KENAN EVREN'İN KOMÜNİST PARTİSİ'NE İLİŞKİN
SÖZLERİ ÜZERİNE TBKP BASIN SÖZCÜSÜ AHMET KARDAM'IN AÇIKLAMASI

Duisburg, 18.10.1988 (BEM)

Türkiye Birleşik Komünist Partisi Basın Sözcüsü Ahmet Karam, Cumhurbaşkanı Evren'in Türkiye'de bir komünist partisi kurulabileceği yolundaki sözleri üzerine bir açıklama yaptı. Karam'ın açıklaması şöyle:

ANAP Genel Başkan Yardımcısı Şıvgın'ın ve Başbakan Özal'ın ardından Cumhurbaşkanı Kenan Evren de, ülkemizde komünist partisinin kurulabileceğini söyledi. Böylece, Cumhurbaşkanı da Türkiye'de düşünce özgürlüğü olmadığını ve bunun sağlanması gerektiğini kabul etmiş oluyor.

Partimizin Başkanı Nihat Sargın ile Genel Sekreterimiz Haydar Kutlu'nun bir yıl önce, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni yasal olarak kurmak amacıyla Türkiye'ye döndüklerinde ülkemizde bir komünist partisinin kurulmasının zamanının henüz gelmediğini söyleyen Cumhurbaşkanı ve Başbakan'ın şimdi bu düşüncelerini değiştirmiş olmaları, düşünce ve örgütlenme yasaklarının acısını çeken tüm halkımız için sevindirici bir gelişmedir.

Cumhurbaşkanı'nın bu sözlerinin ardından ANAP, SHP ve DYP sözcüleri de, T.C.Y'nın 141 ve 142. Maddelerinin kaldırılmasına karşı olmadıklarını açıkladılar. Bu durum, bu konu etrafında çok geniş bir toplumsal ve politik mutabakat sağlamanın ve Türkiye'yi demokrasinin yüzkarası 141,142 ve 163. Maddelerden kurtarmanın bir düş olmadığını göstermektedir.

Bugüne kadar belli başlı bütün hukuk kuruluşları, sendikalar, meslek örgütleri, dernekler ve aydınlar bu maddelerin kaldırılması konusunda açık tavır aldılar. Türkiye halkı da, 1983'den bu yana yapılan bütün seçimlerde ve referandumlarda tercihini hep demokrasiden yana yaptı. Halkımızın tercihi bellidir. Şimdi bütün siyasi partiler de bu maddelerin kaldırılması gereği üzerinde bir an önce birleşmelidirler.

Ülkemizde, bu maddelerin kaldırılması konusunda özgür bir tartışma ortamı yaratılmalı ve bu maddelerden yargılananlar serbest bırakılarak tartışmalara özgürce katılabilecekleri koşullar sağlanmalıdır.

ÖZGÜRLÜK ÇAĞRISI

Bilindiği gibi, Başbakan Özal'ın İtalya gezisi sırasında Türk Ceza Yasası'nın 141, 142. ve 163. maddelerinin kalkabileceğini söylemesinden sonra, Cumhurbaşkanı Kenan Evren de Federal Almanya gezisi sırasında Türk Ceza Yasası'nın 141. ve 142. maddelerinin kalkabileceğini söyledi. Böylece, ülkemizde düşünce, inanç ve örgütlenme özgürlüğü için verilen mücadele yeni bir aşamaya gelmiş bulunuyor. Artık, çağımızın temel gerçekleri önünde devletin en üst katlarında dirençler kırılmakta ve verilen onurlu mücadelenin sonuçlarını alma noktasına yaklaşılmaktadır. Siyasal partilerimizde de, bu konuda esas olarak olumlu bir yaklaşım gözlenmektedir.

Türkiye'de demokrasiye geçilmesinin önündeki engeller, kuşkusuz yalnızca bu ceza yasası maddelerinden ibaret değildir. Ama bu maddelerin kaldırılmasının, diğer engellerin de aşılmasında belirleyici öneme sahip olduğu açık bir gerçektir.

Birgün kalkacağı söylenen bu ceza yasası maddelerini kaldırmanın "günü" işte gelip çatmış bulunuyor. Siyasal partilerimiz, bu konudaki olumlu ve açık tutumlarını geliştirmeli, ikircimli tutumlar giderilmeli; karşı tarafı gözleyerek ona göre tavır almaya çalışma yerine, dar parti çıkarlarından arınmış bir politik anlayışla demokrasimizin utancı olan bu ceza yasası maddelerini kaldırmak için zaman geçirmeden harekete geçilmelidir. Bugün çok daha iyi bilinmektedir ki, ülkemizde demokrasi herkes için gereklidir.

Cumhurbaşkanı ve Başbakan'ın da kalkması gerektiğini savundukları bu ceza maddelerinden ötürü insanların yargılanmalarını ve hapisanelerde tutulmalarını artık kimse savunamaz. Bu maddelere dayanılarak açılmış davalar durmalı ve tutuklular derhal serbest bırakılmalıdır.

İşte şimdi, tam da bu ortamda, demokrasiden yana olan herkes olumlu tepkilerini yükseltmeli ve bir an önce sonuca varmak için elinden gelen her çabayı göstermelidir.

Ülkemizin demokratik bir ülke haline getirilebilmesi amacıyla düşünce, inanç ve örgütlenme özgürlüğü önündeki bu engellerin hemen kaldırılması için, biz aşağıda imzaları bulunan yurt dışındaki Türkiyeli aydınlar, bütün yurttaşlarımızı bir an önce sonuç alınabilmesi yolunda bu çağrımıza katılmaya, güçlerini birleştirmeye, seslerini yükseltmeye davet ediyoruz.

19 Ekim 1988

Prof. Server Tanilli

AÇIKLAMA

Demokratikleşme yönünde ülkemizin önünde çok önemli olanaklar belirmektedir. Cumhurbaşkanı, parlamento başkanı ve iktidar partisinin önde gelenleri, muhalefet partileri, sendikalar, çeşitli meslek örgütleri, barolar, basın ve yazarlarımız 141 ve 142. maddelerin ve idam cezasının kalkmasının gerekli olduğunu belirtmektedirler. Bu konularda ülke çapında giderek genişleyen sağ ve sol geniş güçleri kapsayan bir mutabakat oluşmaktadır.

Bu mutabakatın olanaklı olan en kısa zamanda elle tutulur sonuçlar getirmesi, sağlıklı bir gelişme için zorunludur. Parlamentodaki üç partinin idam cezasının ve 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması için ortak harekete geçmesinde, sorunun ivedilikle çözülmesinde büyük fayda vardır.

Idam cezasının kalkması, düşünce, örgütlenme ve vicdan özgürlüğünün gerçekleşmesi, rejimde çok önemli bir değişiklik anlamına gelecek ve bu zincirleme olumlu sonuçlar doğurabilecektir.

Türkiye'de belli değişiklikler olmuştur. Bugün Komünist Partisinin meşruiyetinin arttığına, 1982 Anayasasının meşruiyetinin ise bizzat onu yapanlarca tartışılır hale geldiğine tanık oluyoruz. Fakat demokratik bir rejime ulaşabilmek için aşılması gereken bir çok engel vardır: Cezaevlerinde binlerce politik tutuklu bulunmaktadır. Yurtdışında binlerce politik göçmen vardır. Yurttaşlar hakkında hala güvenlik soruşturmaları yapılmaktadır. Sosyalist Parti kapatılma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Sendikalar, dernekler ve kooperatifler siyaset yasağı ile politik yaşamdan dışlanmak istenmektedir. Kürt halkının varlığı tanınmamakta, baskı altında tutulmaktadır.

Bütün bu sorunlar vakit geçirmeden çözüme ulaştırılmalıdır. Bu çağdaş ve demokratik bir Türkiye için zorunludur. Hükümet-muhalefet, sağ-sol gibi ayrımlara gitmeden bütün politik güçler arasında geniş bir mutabakat sağlamak, bunu korumak ve derinleştirmek, demokratikleşme yönünde ilerleyebilmenin vazgeçilmez ön koşuludur. Komünistler, sosyal demokratlar ve öteki sol güçler 163. maddenin kalkmasını savunurken, sağcı çevrelerin 141 ve 142'nin kalkmasını savunması, ülkemizde demokratik bir politik kültürün yerleşmesi için iyi bir başlangıç olabilir. Farklı düşünenlerin özgürlüğünü savunmayı sürdürmeliyiz.

Türkiye'nin güçlü ve çağdaş bir komünist partisine ihtiyacı var. Ülkenin temel sorunlarının çözümüne katkıda bulunmak için politik sistemde yer almak isteyen TBKP yapıcı bir programa sahiptir. Komünistler hiçbir zaman şiddet taraftarı olmadılar, tersine her zaman onlar gerici, militarist güçlerin şiddetine hedef oldular. TBKP programı; şiddeti politikanın, toplumsal yaşamına dışına çıkarma, politikayı uygarlaştırma programıdır. Komünist partisini her zaman kontrol altında tutulması gereken, tehlikeli bir güç gibi gösterme çabaları sona erdirilmedi.

TBKP yasallaşma yönündeki mücadelesini sürdürecektir. Bu mücadelenin bir an önce sonuca ulaşması için her türlü zorluğu göze alacağız. TBKP öteki Marksist güçlerle birlikte yasal bir komünist partisini hazırlamak ve kurmak için her çabayı gösterecektir. Demokratik ve çağdaş bir komünist partisi Türkiye marksistlerinin ortak eseri olmalıdır.

Demokratik bir rejime ulaşma görevlerini başa alan, bütün faaliyetleri buraya yönelten ve demokratik her yaklaşımı, tutum ve girişimi destekleyen politik çizgimizi ısrarla izleyeceğiz. Demokratikleşmenin önündeki engellere karşı ısrarla mücadele edeceğiz.

Cumhurbaşkanının ve iktidar ve ana muhalefet partilerinin yetkililerinin komünist partisinin serbestçe kurulmasının gerekli olduğunu belirttikleri koşullarda, TBKP'yi kurmak için Türkiye'ye dönmüş bulunan partimiz başkanı Nihat Sargın ile genel sekreteri Haydar Kutlu'nun hala tutuklu bulunmaları büyük bir hukuk skandalı olacaktır.

Sargın, Kutlu ve öteki politik tutuklular salıverilmeli, 141 ve 142'den açılan davalar ve soruşturmalar sona erdirilmelidir.

Idam cezasının, 141, 142 ve 163'ün kaldırılması için parlamentodaki üç parti ivedilikle ortak adım atmalıdır. Bu Türkiye'nin demokratikleşmesine büyük bir katkı olacaktır.

28 Ekim 1988

TBKP
Merkez Komitesi

BİLDİRİ

Parti başkanımız Nihat Sargın ile Genel Sekreterimiz Haydar Kutlu'nun TBKP'ni legal olarak kurmak üzere Türkiye'ye dönmesinden bu yana bir yıl geçti. Sargın ve Kutlu hala tutuklu olarak yargılanıyorlar. Fakat şimdi, bir yıl sonra, Komünist Partisinin demokrasinin vaz geçilmez, zorunlu bir bileşeni olduğu hemen hemen herkes tarafından kabul ediliyor. Bu konuda Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e kadar çok geniş bir mutabakat oluşmuştur.

TCK'daki 141 ve 142. maddelerin kaldırılması, yasal bir komünist partisinin kurulmasının gerçekçi bir hedef olduğu bugün daha belirginleşmiştir. TBKP liderleri tutuklu, sol güçlerin, Marksistlerin görüşlerini özgürce dile getirme olanağı yokken yapılan kamuoyu araştırmaları, halkın yaklaşık üçte birinin daha bugünden yasal bir komünist partisi fikrini benimsemiş olduğunu göstermektedir.

Şimdi demokrasi güçlerinin 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması için daha geniş ve çok boyutlu bir mücadeleye girişmeleri için elverişli koşullar vardır. Bu koşulları değerlendirmek için her çaba gösterilmelidir.

Komünist Partisinin yasallığı için mücadele, demokratik bir rejim için, yeni, demokratik ilişkiler, barışçı bir politik kültür için mücadeledir. Bu, 12 Eylül döneminin bütün olumsuz sonuçlarını ortadan kaldırma çabasıdır.

TBKP, bütün sol güçlerin özgürlüğü için, herkesin partileşme hakkı için mücadele ediyor. TBKP idam cezasının kaldırılması, işkenceye son verilmesi, genel politik af çıkarılması, ceza evlerindeki baskıların sona ermesi, 12 Eylül rejiminden zarar görenlerin haklarının geri verilmesi için mücadele ediyor. TBKP Kürt halkının varlığının tanınması, Kürt dili ve kültürü üzerindeki yasakların kalkması, Kürt ulusal sorununa adil, demokratik, barışçı bir çözüm bulunması için mücadele ediyor.

Komünist Partisinin özgürlüğü emekçi haklarının, barış, demokrasi, hümanizm ve yurtseverlik fikirlerinin özgürce savunulabilmesi için zorunludur. Bu olmadan ülkemizin uygarlığın genel gelişmesinde gereğince yer alabilmesi düşünülemez.

Komünist Partisinin yasal olarak kurulmasının önünde engel oluşturan Anayasa'daki, TCK'daki ve siyasi partiler kanunundaki hükümler bir an önce kaldırılmalıdır. Bu hukuki bir sorun değildir, politik tercih sorunudur. Burada başlıca sorumluluk

hükümet partisine ve ana muhalefet partisine düşmektedir. Bu iki partinin kararlı bir tutum alması durumunda sorun sancısız bir şekilde çözülebilecektir. Bu konuda bir mutabakat oluştuğunda kendisinin de buna uyacağını geçmişte açıklamış bulunan DYP'nin bu sözüne sadık kalmasını beklemek yasakların kalkmasını isteyenlerin hakkıdır.

Komünist Partisinin kurulmasının bir an önce serbest bırakılması, vicdan özgürlüğünün sağlanması, idam cezasının kaldırılması ve 12 Eylül'ün yaralarını saracak bir genel politik affın çıkarılması için herkesi harekete geçmeye çağırıyoruz. 141, 142 ve 163. maddeler kaldırılmalıdır. Bunun için herkesin yapabileceği pek çok şey vardır.

TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın derhal serbest bırakılmalı, 141 ve 142. maddelerden tutuklu bulunanlar daha fazla mağdur olmamaları için salıverilmelidir. Gelecekte kalkacağı belirtilen bu maddelere dayanılarak insanların cezaevinde tutulması hiçbir mantıkla açıklanamaz.

Demokrasi ancak onu isteyenlerin birlikte mücadelesi ile kazanılabilir. TBKP bütün sol güçleri işbirliğine çağırıyor. Solun etkisini ancak böyle artırabiliriz. Türkiye Marksistleri şimdi önlerinde yeni açılan olanakları değerlendirmek, kendi partilerini elbirliği ile yaratmak için demokrasi mücadelesinde daha aktif olmalıdırlar.

TBKP, isteyen herkesle birlikte demokratik, çağdaş, kitlesel bir komünist partisini birlikte kurmaktan, böyle bir partinin kuruluş koşullarını birlikte hazırlamaktan yanadır. Çağdaş bir program ve tüzük konusunda anlaşmaya varacağımız herkesle demokratik bir komünist partisi çatısı altında birleşmeye hazırız.

141, 142 ve 163 kaldırılmalıdır!

Komünist Partisinin kurulması bir an önce serbest bırakılmalıdır!

Nihat Sargın, Haydar Kutlu ve tüm politik tutuklulara özgürlük!

16 Kasım 1988

Türkiye Birleşik Komünist Partisi
Merkez Komitesi

AÇIKLAMA

"Çocuklarımız elimizdeki kırmızı karanfiller gibi solmasın istiyoruz..."

Böyle diyor tutuklu anaları. Oysa Diyarbakır 1 nolu Cezaevi, Urfa Kapalı Cezaevi, Çanakkale E Tipi Cezaevi ve pekçok diğer cezaevinden solmakta olan karanfillerin haberi geliyor.

Ülkemizde 2000 politik tutuklunun 6 haftayı aşkın sürmekte olan açlık grevleri fiilen ölüm orucuna dönmüş bulunmaktadır. Adalet Bakanı Mehmet Topaç'ın kimi kazanılmış hakları bile geri alan 1 Ağustos Kararnamesi politik tutuklulara başka seçenek bırakmamıştır.

Bugün artık politik tutukluların yaşadıkları insanlık dışı koşullar kimse için sır değil. Uluslararası Af Örgütü'nün, Türkiye'de insan hakları üzerine yayınladığı yeni rapor, politik tutukluların durumunu, uğradıkları işkenceleri bir kez daha gözler önüne sererken, Adalet Bakanı açlık grevinde olanlara şeker ve tuz verilmesini yasaklıyor. Tutuklu yakınları ve analar seslerini duyurabilmek için kendi yaşamlarını ortaya koyuyorlar. Evlatlarıyla dayanışma için yattıkları açlık grevinde kan kusuyorlar. Üzerlerine gaz döküp kendilerini yakıyorlar. Türk basınının ünlü isimleri **"Hapishanelerde yangın var"** diye başlık atıyor. İnsan Hakları Derneği **"Hapishanelerin toplu mezarlığa çevrilmek istendiğini"** söylüyor. Aydınlar, öğrenciler çeşitli politik ve demokratik örgüt üyeleri dayanışma için açlık grevi yapıyorlar, gösteri yürüyüşleri düzenliyorlar.

Bütün dünyada, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 40. yılını kutlama hazırlıklarının yapıldığı şu günlerde, ülkemizde **"yaşama hakkına"** yönelen bu tehdit karşısında, insan haklarını savunan bütün güçlerin aktif tutum alması, bu sorumsuzca gidişin önünün alınması için zorunludur. Açlık grevi bugüne kadar bütün dünyada, insanlığın haksızlığa karşı mücadelesinde başvurmak zorunda kaldığı pasif direnme biçimlerinden biri olmuştur. Ülkemizde politik tutukluların yürüttükleri açlık grevlerini **"şiddet eylemi"** olarak nitelemek gerçeklerle bağdaşmıyor. Politik tutuklular bugüne kadar haklı istemlerini, sayısız kereler, değişik biçimlerde dile getirdiler. Tutuklu yakınları çalmadıkları kapı, sorunları anlatmak için aramadıkları yetkili bırakmadılar. İnsan Hakları Derneği, barolar birçok girişimde bulundu. Demokrasi güçleri hapishanelerdeki insanlık dışı uygulamalara karşı seslerini yükselttiler. Ancak Adalet Bakanı'nın **"anlayışla karşıladığını"** söylediği kimi sınırlı istemler bile ısrarla uygulamaya sokulmadı. Bu gerçekler karşısında politik tutuklulara yardım etmenin yolu, en temel insan hakları için daha aktif mücadele etmekten geçiyor.

Bugün hapishanelerde insanlık onuru ve insanca yaşama koşulları için mücadele eden, farklı görüşlerden binlerce tutuklu, ülke içinde ve dışında geniş bir destek görmektedirler. Bu mücadelenin başarıya ulaşması insan haklarından yana en geniş güçlerin birliğine ve ortak mücadelesine bağlıdır. Bunun için politik tutukluların yürüttükleri mücadelenin dayandığı bütünüyle haklı ve meşru zeminin, insanca yaşam hakkının savunulması büyük önem taşıyor. Temel insan haklarının kararlılıkla savunulması, bu mücadeleyi bölme ve politik tutukluları yalnız bırakma girişimlerinin boşa çıkarılması, geniş güçlerin birliğinin sağlanması için zorunludur.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi açlık grevi yapan politik tutukluların yanındadır. TBKP, 1 Ağustos genelgesinin kaldırılması ve hapishanelerde insanca yaşam koşullarının biran önce sağlanması için, insan haklarından yana herkesi, politik tutuklularla ülke içinde ve dışında dayanışmayı daha da yükseltmeye çağırıyor.

Hükümet soğukkanlı ve sorumlu bir tutum almak, hapishanelerdeki çağ dışı duruma son vermek zorundadır. İnsan yaşamı üzerinde sorumsuzca oynayarak "kararlılık" ve "güç" gösterisi politikası terk edilmelidir.

TBKP

Türkiye Birleşik Komünist Partisi

BEM

Pressezentrale Einheit

Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, Telefon: 0203/340395, Telefax: 0203/339229

TBKP POLİTİK BÜROSU'NUN

1 MART GÜNÜ ANKARA MERKEZ KAPALI CEZAEVİ'NE YAPILAN VE 4 KİŞİNİN
YARALANMASI İLE SONUÇLANAN BASKIN ÜZERİNE YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASI

Ankara'da mavi berelilerin cezaevi baskını karşısında hükümet şu ana kadar hiç bir girişimde bulunmamıştır. Özal hükümetinin ya baskıncılara gücü yetmemekte, ya da bizzat hükümet baskıncılara göz yummaktadır. Kamuoyu bu olaya açıklık beklemektedir.

Başkanımız Nihat Sargın ve Genel Sekreterimiz Haydar Kutlu, bizzat tanık oldukları barbarca saldırı karşısında, saldırıya uğrayan tüm tutuklularla dayanışma amacıyla açlık grevine katılmışlardır. TBKP, Ankara Cezaevi'ndeki direnişi bütün güç ve olanaklarıyla desteklemektedir.

Bir kere daha ortaya çıkmıştır ki, hükümlü ve tutukluların devletin koruması altında olduğu iddiası boş bir sözden ibarettir. Hükümlü ve tutukluların can güvenliği yoktur. Savunma olanaklarından yoksun bırakılan hükümlü ve tutukluların uğradığı saldırılar Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesine en büyük kanıttır. İşkenceyi önlemeye ilişkin imzalanan sözleşme daha uygulanamadan yırtılıp, bir yana atılmaktadır.

Tutukluların açlık grevi sonucu sağlıklarının ve yaşamlarının tehlikeye girmemesi hükümetin alacağı karara bağlıdır. Derhal harekete geçilmesini, açlık grevi yapanların taleplerinin yerine getirilmesini, cezaevi baskınından sorumlu olanların ortaya çıkartılarak cezalandırılmasını talep ediyoruz.

Tersi durumda, hükümet açlık grevinin devamından ve sonuçlarından sorumlu olacaktır. Keyfiliğe, işkenceye son vermek hükümetin görevidir.

04. Mart 1989

BEM Duisburg 06.03.1989: Ankara Merkez Kapalı Cezaevi 4. Koğuştaki siyasi tutukluların 2 Mart günü başlattıkları açlık grevi, aynı cezaevinde bulunan TBKP Başkanı Sargın ve Genel Sekreteri Kutlu'nun da katılmaları sonucu TBKP yayınladığı bir bültenle durumu Avrupa kamuoyuna duyurdu.

TBKP'nin duyurusunda Ankara Merkez Kapalı Cezaevinde siyasi tutukluların bulunduğu 4. koğuştaki 1 Mart günü Mavibereli özel jandarma komando birliğinin baskın düzenlediği, tutukluların dayaktan geçirildiği, Cüneyt Kafkas adlı tutuklunun yaralı olarak hastaneye kaldırıldığı, Abdullah Demir, Hüseyin Poyraz ve H. Hüseyin Kanerin revire kaldırıldıkları diğer siyasi tutuklularında olayı protesto etmek içi açlık grevine başladıkları, açlık grevine aynı cezaevinde bulunan Sargın ve Kutlu'nun da bu olayı protesto etmek için katıldıkları belirtiliyor.

Olayın duyurulmasından sonra TBKP başkan yardımcısı Karaca ve genel sekreter yardımcısı Sakalsız Strasburg'daki Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine bir başvuru vuruda bulunarak "işkencenin ve diğer zalimane ve gayri insani ve küçültücü muamelenin önlenmesine dair Avrupa sözleşmesini Türkiye Cumhuriyeti'nin 11 Ocak 1988 tarihinde imzaladığını ve bu sözleşmenin 27 Ocak 1988 tarih ve 19738 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdiğini belirterek bu sözleşmenin 1,7,8 maddeleri çerçevesinde, Konseyin, Ankara Kapalı Cezaevine bir gözlemci heyet gönderilmesini talep ettiler.

3 Mart günü TBKP Politik Bürosu "ACİL" kaydıyla "PARTİ ÖRGÜTLERİNİN DİKKATİNE" diye bir genelge yayınladı. Genelgede olay anlatılarak;

"TBKP, saldırıya uğrayan devrimcilerle dayanışma kararı almıştır. Sargın ve Kutlu yoldaşlar, saldırıya uğrayanlarla dayanışma amacıyla direnişe katılmış ve onlar da baskının sorumluları ortaya çıkarılana kadar süresiz açlık grevine başlamışlardır,

Direnışteki 20 devrimci şu anda hücrede tutulmakta, açlık grevi baskılara karşın devam etmektedir.

- TBKP, cezaevindeki direnişin başarıya ulaşması için, bütün ilerici, devrimci siyasal parti, örgüt ve çevrelerle birlikte hareket etme kararı almıştır.

BEM

Pressezentrale Einheit

Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, Telefon: 0203/340395, Telefax: 0203/339229

TBKP POLİTİK BÜROSU'NUN

1 MART GÜNÜ ANKARA MERKEZ KAPALI CEZAEVİ'NE YAPILAN VE 4 KİŞİNİN
YARALANMASI İLE SONUÇLANAN BASKIN ÜZERİNE YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASI

Ankara'da mavi berelilerin cezaevi baskını karşısında hükümet şu ana kadar hiç bir girişimde bulunmamıştır. Özal hükümetinin ya baskıncılara gücü yetmemekte, ya da bizzat hükümet baskıncılara göz yummaktadır. Kamuoyu bu olaya açıklık beklemektedir.

Başkanımız Nihat Sargın ve Genel Sekreterimiz Haydar Kutlu, bizzat tanık oldukları barbarca saldırı karşısında, saldırıya uğrayan tüm tutuklularla dayanışma amacıyla açlık grevine katılmışlardır. TBKP, Ankara Cezaevi'ndeki direnişi bütün güç ve olanaklarıyla desteklemektedir.

Bir kere daha ortaya çıkmıştır ki, hükümlü ve tutukluların devletin koruması altında olduğu iddiası boş bir sözden ibarettir. Hükümlü ve tutukluların can güvenliği yoktur. Savunma olanaklarından yoksun bırakılan hükümlü ve tutukluların uğradığı saldırılar Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesine en büyük kanıttır. İşkenceyi önlemeye ilişkin imzalanan sözleşme daha uygulanamadan yırtılıp, bir yana atılmaktadır.

Tutukluların açlık grevi sonucu sağlıklarının ve yaşamlarının tehlikeye girmemesi hükümetin alacağı karara bağlıdır. Derhal harekete geçilmesini, açlık grevi yapanların taleplerinin yerine getirilmesini, cezaevi baskınından sorumlu olanların ortaya çıkartılarak cezalandırılmasını talep ediyoruz.

Tersi durumda, hükümet açlık grevinin devamından ve sonuçlarından sorumlu olacaktır. Keyfiliğe, işkenceye son vermek hükümetin görevidir.

04. Mart 1989

- Direnişçilerin talepleri, saldırının sorumlularının ortaya çıkarılması talebi partimizce desteklenmektedir.
- Saldırıya uğrayanların, Türkiyeli ve yabancı hekimlerce kontrolden geçirilmelerini talep ediyoruz.
- Avrupa Konseyi, işkenceyi önlemekle ilgili Türkiye'nin de imzaladığı sözleşmenin gereklerini yerine getirmelidir.
- Hükümet, işkenceyi önlemekle ilgili sözleşmenin gereklerine uyarak, baskını yapanları ortaya çıkarmalı ve gerekli işlemleri yapmalı, sorumluları cezalandırmalıdır.
- A Açlık grevi yapanlara, bir süredir keyfi kararlarla uygulanan cezalar iptal edilmeli, uygulanmamalıdır.

açlık grevi süresiz olduğu için, direnişçilerin talepleri bir zaman yitirilmekten yerine getirilmeli, tutukluların sağlığını yaşamını tehlikeye düşürücü gecikmeye izin verilmemelidir.

TBKP, onun Başkanı ve Genel Sekreteri, cezaevinde saldırıya uğrayan tüm devrimci lerle dayanışma içindedir. Tutuklularla dayanışma ve direnişe omuz verme, bütün parti örgütlerimizin görevidir. Parti örgütleri, aşağıdaki noktaları dikkate alarak, zaman yitirmeden harekete geçmelidir. Şu anda cezaevlerindeki barbarca uygulamaları geriletme olanağı vardır. Partimiz bu uğurda kararlı bir tutum içinde olacaktır.

1. Her parti örgütü ilk iş olarak, bulunduğu ülkede, şehirde ve yerel öteki birimlerde, Türkiyeli sol grup, çevre ve partilerle doğrudan doğruya TBKP adına ilişkiye geçmelidir. Onlara, cezaevlerindeki barbarca saldırılara artık bir son vermek için birlikte harekete geçme önerisi yapmalıdır. Partimizin, başta Sargın ve Kutlu yoldaşlar olmak üzere, Ankara cezaevindeki saldırıya uğrayan devrimcilerle dayanışma eylemine başladığını, bu amaçla, açlık grevine katıldıklarını açıklamalıdır. İlişki kurulan çevrelerle ne yapılacağına birlikte karar vermek ve ortak eyleme geçmek istediğimiz bildirilmelidir.

2- Yukarda belirtilen taleplerimiz söz konusu sol gruplara iletilmeli, onların katılımı sağlanmalı, elbette talepler, bu olayla sınırlı olmak üzere birlikte yeniden düzenlenmelidir.

3- Örgütlerimiz, ortak kararlaştırılan eylemlere bütün güçlerini seferber etmelidirler. Bu arada, eylem çizgimizin, yığinsal, demokratik, geniş dayanışma yaratıcı nitelik taşıdığı unutulmadan, dışımızdaki solla işbirliği yapılacaktır.

4- Eylemlerin ağırlık noktasının, Batı Avrupa kamuoyu cezaevindeki saldırılara karşı çıkmaya yönelmek ve dayanışmayı güçlendirmek olduğu açıktır.

Parti direnişin içindedir. Tüm devrimci tutukluları haklı direnişlerinde desteklemektedir."

4 Mart günü TBKP Politik Bürosunun yaptığı açıklamada ise "ÖZAL HÜKÜMETİNİN YA BASKINCILARA GÜCÜ YETMEMEKTE, YA DA BİZZAT HÜKÜMET BASKINCILARA GÖZ YUMMAKTADIR. Kamuoyu olaya açıklık beklemektedir." deniliyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ
TÜSTAV

BEM

Pressezentrale Einheit

Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, Telefon: 0203/340395, Telefax: 0203/339229

ANKARA KAPALI CEZAEVİNDE SİYASİ TUTUKLULARA AĞIR SALDIRI

- ✓ Jandarmanın siyasi tutuklulara saldırısı sonucu, 1 tutuklu ağır yaralanarak hastahaneye, 4'ü cezaevi revirine kaldırıldı.
- ✓ Aynı cezaevinde bulunan TBKP yöneticileri Dr. Nihat Sargın ve Haydar Kutlu olayı protesto için süresiz açlık grevine başladılar.
- ✓ Dayak yiyen siyasi tutuklular, açlık grevine başlarken, avukatları durumu kamuoyuna duyurdular.
- ✓ Karaca ve Sakalsız Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine başvurarak, Ankara'ya bir gözlemci heyetin gönderilmesini istediler.

(Ankara 2 Mart 1989 BEM) 1 Mart 1989 Çarşamba akşamı Ankara Kapalı Cezaevi Siyasi Koğuşu, 4. koğuşta bulunan 57 siyasi tutuklu, jandarma tarafından dayaktan geçirildi. Tutuklular elleri arkalarından bağlanarak, sopa, jop, yumruk ve tekmeyle dövüldüler.

Saldırı sonucunda durumu ağır olan Cüneyt Kafkas adlı tutuklu hastahaneye, aralarında Abdullah Demir, Hüseyin Poyraz ve Hasan Hüseyin Kaner'in bulunduğu 4 tutuklu da, Cezaevi revirine kaldırıldılar. Revire kaldırılan tutuklulardan birinin kol ve kaburgalarının kırıldığı, diğerlerinin de kafalarının yarıldığı ve muhtelif yerlerinde kırıklar bulunduğu öğrenildi.

Aynı cezaevinde bulunan TBKP liderleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu, tecavüzü protesto için 2 Mart sabahından itibaren süresiz açlık grevine başladılar. Kutlu ve Sargın, Adalet Bakanı Mehmet Topa'ya ve Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Akın Öncül'e bu durumu duyurarak, olayı protesto eden ve olayın sorumluları bulunana dek başlattıkları açlık grevini sürdüreceklerini bildiren birer dilekçe verdiler.

4. koğuşta bulunan siyasi tutuklular da açlık grevine başladılar. Tutukluların 20'sinin cezaevi idaresince tecrit koğuşuna alındığı öğrenildi. Sargın ve Kutlu'nun avukatları Nezahat Gündoğmuş, Ahmet Toptan ve Gürbiz Özaltın'ı olayı duyururken, işkenceyi önleme sözleşmesinin Türkiye için 1 Şubat'tan itibaren tüm hükümleriyle geçerli olduğunu hatırlattılar.

Karaca ve Sakalsız Avrupa Konseyi Genel sekreterliğini başvurarak, "İşkencenin ve diğer zalimane ve gayri insani ve küçültücü muamelenin önlenmesine dair Avrupa sözleşmesini Türkiye Cumhuriyeti'nin 11 Ocak 1988 tarihinde imzaladığını, ve bu sözleşmenin 27 Ocak 1988 tarih ve 19738 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdiğini belirterek, bu Sözleşmenin 1, 7, 8, maddeleri çerçevesinde, Konseyin, Ankara Kapalı Cezaevine bir gözlemci heyet göndermesini talep ettiler.

PARTİ ÖRGÜTLERİNİN DİKKATİNE

1 mart gecesi, Ankara Merkez Cezaevi, mavi bereli özel bir jandarma kuvveti tarafından basılmış, 4. nolu siyasi koğuşta bulunan değişik görüşlerden tutuklular elleri arkalarından bağlanarak coptan geçirilmiştir. Cüneyt Kafkas ağır olmak üzere, dört tutuklu yaralanmış ve hastahaneye kaldırılmış bulunmaktadır.

Baskın olayına karşı, tüm tutuklular açlık grevi başlatarak direnişe geçmişlerdir.

TBKP, saldırıya uğrayan devrimcilerle dayanışma kararı almıştır. Sargın ve Kutlu yoldaşlar, saldırıya uğrayanlarla dayanışma amacıyla direnişe katılmış ve onlar da baskının sorumluları ortaya çıkarılana kadar süresiz açlık grevine başlamışlardır.

Direnisteki 20 devrimci şu anda hücrede tutulmakta, açlık grevi baskılara karşın devam etmektedir.

- TBKP, cezaevindeki direnişin başarıya ulaşması için, bütün ileri, devrimci siyasal parti, örgüt ve çevrelerle birlikte hareket etme kararı almıştır.

- Direnişlerin talepleri, saldırının sorumlularının ortaya çıkarılması talebi partimizce desteklenmektedir.

- Saldırıya uğrayanların, Türkiyeli ve yabancı hekimlerce kontrolden geçirilmelerini talep ediyoruz.

- Avrupa Konseyi, işkenceyi önlemekle ilgili Türkiye'nin de imzaladığı sözleşmenin gereklerini yerine getirmelidir.

- Hükümet, işkenceyi önlemekle ilgili sözleşmenin gereklerine uyarak, baskını yapanları ortaya çıkarmalı ve gerekli işlemleri yapmalı, sorumluları cezalandırmalıdır.

- Açlık grevi yapanlara, bir süredir keyfi kararlarla uygulanan cezalar iptal edilmeli, uygulanmamalıdır.

- Açlık grevi süresiz olduğu için, direnişçilerin talepleri hiç zaman yitirilmeden yerine getirilmeli, tutukluların sağlığını yaşamını tehlikeye düşürücü gecikmeye izin verilmemelidir.

TBKP, onun Başkanı ve Genel Sekreteri, cezaevinde saldırıya uğrayan tüm devrimcilerle dayanışma içindedir. Tutuklularla dayanışma ve direnişe omuz verme, bütün parti örgütlerimizin görevidir. Parti Örgütleri, aşağıdaki noktaları dikkate alarak, zaman yitirmeden harekete geçmelidir. Şu anda cezaevlerindeki barbarca uygulamaları geriletme olanağı vardır. Partimiz bu uğurda kararlı bir tutum içinde olacaktır.

1. Her parti örgütü ilk iş olarak, bulunduğu ülkede, şehirde ve yâel öteki birimlerde, Türkiyeli sol gurup, çevre ve partilerle doğrudan doğruya TBKP adına ilişkiye geçmelidir. Onlara, cezaevlerindeki barbarca saldırılara artık bir son vermek için birlikte harekete geçme önerisi yapılmalıdır. Partimizin, başta Sargın ve Kutluyoldaşlar olmak üzere, Ankara cezaevindeki saldırıya uğrayan devrimcilerle dayanışma eylemine başladığını, bu amaçla, açlık grevine katıldıklarını açıklamalıdır. İlişki kurulan çevrelerle ne yapılacağına birlikte karar vermek ve ortak eyleme geçmek istediğimiz bildirilmelidir.

2. Yukarıda belirtilen taleplerimiz söz konusu sol guruplara iletilmeli, onların katılımı sağlanmalı, elbette talepler, bu olayla sınırlı olmak üzere birlikte yeniden düzenlenmelidir.

3. Örgütlerimiz, ortak kararlaştırılan eylemlere bütün güçlerini seferber etmelidirler. Bu arada, eylem çizgimizin, yığinsal, demokratik, geniş dayanışma yaratıcı nitelik taşıdığı unutulmadan, dışımızdaki solla işbirliği yapılacaktır.

4. Eylemlerin ağırlık noktasının, Batı Avrupa kamu oyunu cezaevindeki saldırılara karşı çıkmaya yöneltmek ve dayanışmayı güçlendirmek olduğu açıktır.

Parti direnişin içindedir. Tüm devrimci tutukluları haklı direnişlerinde desteklemektedir.

Başarılar dileriz.

3 Mart 1989

Türkiye Birleşik Komünist Partisi
Politik Bürosu

Enformasyon

1 Mart gecesi mavi bereli özel jandarma kuvveti arama bahanesiyle Ankara Merkez Cezaevi siyasi koğuşa girmiş, tüm koğuşu talan etmiş, tutukluların elleri arkadan bağlanmış, hepsi coplarla saldırıya uğramış, tüm tutuklular yaralanmış, dört kişi hastahaneye yatırılmıştır.

Recep Ergun'a suikast iddiasıyla tutuklanan ~~xx~~ Cüneyt Kafkas ağır yaralıdır. Diğerleri ise, Abdullâh Demir, Hüseyin Poyraz, Hasan Hüseyin Kaner'dir.

Kutlu ve Sargın, gece başlayan ve sabah saat 4'e kadar süren koğuş baskınına izlemiş, müdahale etmiş, bunun üzerine mavi bereliler, her ikisini ellerindeki coplarla tehdit ederek, emir versinler sizi de coptan geçiririz demişlerdir.

Bu olaylar üzerine, siyasi koğuştaki (4 nolu koğuş) tutuklular ve Sargın ile Kutlu açlık grevine başlamışlardır. Hapisane baskınının sorumluları ortaya çıkarılana kadar sürdürüleceği açıklanan açlık grevine, tüm siyasi tutuklular katılmaktadır. Açlık grevine katılanlardan 20 tutuklu ise, hücreye konmuştur.

BEM, yaptığı bir açıklama ile, Karaca ve Sakalsız'ın, Avrupa Konseyi Genel sekreterliğine başvurduğunu belirtmekte ve işkenceye karşı Türkiye'nin imzaladığı sözleşme gereklerinin yerine getirilmesini talep etmekte olduklarını duyurmaktadır.

BEM

Pressezentrale Einheit

Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, Telefon: 0203/340395, Telefax: 0203/339229

- > Schwere Übergriffe der Gendarmerie gegen politische Gefangene in dem Gefängnis von Ankara. Ein schwerverletzter Gefangener liegt im Krankenhaus
- > Dr. Nihat SARGIN und Haydar KUTLU, der Vorsitzende bzw. General Sekretär der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei (VKPT), die sich im gleichen Gefängnis befinden, haben einen Hungerstreik begonnen, um gegen diese Übergriffe zu protestieren
- > Die mißhandelten politischen Gefangenen haben ebenfalls einen Hungerstreik begonnen. Ihre Anwälte haben sich an die Öffentlichkeit gewandt
- > KARACA und SAKALSIZ (stellvertr. Vorsitzender bzw. Generalsekretär der VKPT) appellierten an das Sekretariat für Menschenrechte der Europa Kommission, die Vorkommnisse mit einer Inspektion an Ort und Stelle untersuchen zu lassen

Am Abend des 1. März wurden 57 politische Gefangene in dem 4. Block des Zentralgefängnisses von Ankara von Gendarmen mißhandelt. Die Gefangenen, denen man zuvor die Hände auf dem Rücken verbunden hatte, wurden mit Schlagstöcken, Gummiknüppeln, Fäusten und Tritten verprügelt.

Der im Ergebnis dieser Mißhandlungen schwerverletzte Gefangene Cüneyt KAFKAS wurde in ein Krankenhaus gebracht. Vier weitere, von denen drei Abdullah DEMİR, Hüseyin POYRAZ und Hasan Hüseyin KANER heißen werden im Gefängnis behandelt. Einer von ihnen hat Arm- und Rippenbrüche, die anderen haben verschiedene andere Brüche und Platzwunden erlitten.

Nihat SARGIN und Haydar KUTLU, die sich im selben Gefängnis befinden, haben seit dem 2. März einen unbefristeten Hungerstreik begonnen, um gegen diese Übergriffe zu protestieren. Gleichzeitig haben sie in Briefen an den Justizminister Mehmet TOPAC und den Generalstaatsanwalt von Ankara Akin ÖNCÜL erklärt, daß sie den Hungerstreik fortsetzen werden, bis die Verantwortlichen für die Mißhandlungen festgestellt werden.

Auch die politischen Gefangenen im 4. Block haben einen Hungerstreik begonnen. Es wurde gemeldet, daß 20 der Gefangenen in einen Sonderblock gebracht wurden. Die Anwälte von SARGIN und KUTLU wiesen daraufhin, daß die "Europäische Konvention gegen Folter und inhumane Behandlung" seit dem ersten Februar in Kraft getreten ist und für die Türkei volle Gültigkeit besitzt.

KARACA und SAKALSIZ wandten sich mit einem dringenden Schreiben an das Sekretariat des Europarates, erinnerten daran, daß die Türkei die "Europäische Konvention gegen Folter und inhumane Behandlung" am 11.1.88 unterschrieben und anschließend ratifiziert hat und verlangten die Entsendung von Beauftragten nach Ankara, die aufgrund der Artikel 1, 7 und 8 dieser Konvention die Situation in dem Zentralgefängnis von Ankara inspizieren sollten.

ANKARA MERKEZ KAPALI CEZAEVİNDE AÇLIK GREVİNDE OLANLARLA DAYANIŞMA
İÇİNDEKİ TÜM DEMOKRATİKLERİCİ, YURTSEVERLERE !

1 Mart 1989 günü Ankara Merkez Kapalı Cezaevinde siyasi tutukluların bulunduğu 4.Koğuşta, "Mavi Bereli özel jandarma komando Birliği" nin düzenlediği baskının protesto etmek amacıyla saldırıya uğrayan 4.Koğuş-
takilerle, olaylara tanık olan 10.Koğuştaki Başkanımız SARGIN, Genel
Sekreterimiz KUTLU sorumlular ortaya çıkarılancaya kadar süresiz açlık
grevine başlamışlardır.

Ülkemizde demokrasiye geçildiğini iddia edenler olaylar karşısında
susunmaktadırlar. "İşkenceye ve kötü muameleye karşı" uluslararası söz-
leşmelere imza atanların sözleri diagojiden öteye geçmemektedir. Bu
durumda "Özal hükümetinin ya baskıncılara gücü yetmemekte, ya da bizzat
hükümet baskıncılara göz yummaktadır".

4.Koğuştaki 57 tutukludan 51'i olay sırasında yaralanmış adli tabib-
likçe 51 tutukluya toplam 184 günlük rapor verilmiştir.

Partimiz tüm açlık grevinde olanlarla dayanışma içindedir. Dayanışma-
nın bizzat başında SARGIN ve KUTLU yoldaşlarımız bulunmaktadır.

Partimiz ülkede hapishane dışında ve yurtdışında değişik ülkelerde,
cezaevindeki bu insanlık dışı baskın olayını protesto etmek, hapis-
hanede açlık grevindekilerle dayanışma içinde olmak amacıyla başlatı-
lan açlık grevlerini desteklemektedir.

NE MUTLU : İNSANLIK ONURUNU ÇİĞNETMEYEREK DİRENEMLERE VE ONLARLA
DAYANIŞMA İÇİNDE OLANLARA !

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ adına

Başkan Yardımcısı

Mehmet KARACA

Genel Sekreter Yardımcısı

Osman SAKALSIZ

Telefon : 0203/340395
Telefax : 0203/339229
Telex : 855367 inmed d
Adresse: Moltke Straße 45
4100 Duisburg 1

B E M
Unity Press Centre

KUTLU VE SARGIN DAVASI ,8 HAZİRAN'DA
ANKARA'DA BAŞLADI

- Duruşma ,mahkeme salonu önünde biriken kalabalığın duruşmayı izlemek üzere binaya alınmaması üzerine 50 dakika geç başladı...
- TİP ve TKP Genel Sekreterleri, cezaevi aracıyla DGM binası önüne getirildikleri sırada, uzun süre alkışlandılar.
- Yerli ve yabancı basın mensuplarının,yurtdışından mahkemeyi gözlemek üzere gelen yabancı delegasyonun ve yurtiçinden gelen izleyicilerin hemen hemen tümünün içeri alınmaması protestolara yol açtı. Basın mensupları fotoğraf makineleri kamera ve çantalarını, salona alınmayan avukatlar da cübbelerini yol üstüne bırakarak olayı protesto ettiler...
- Duruşmayı izleyenler arasında 5 SHP'li parlamenter, Mehmet Ali Aybar, Yaşar Kemal,Zülfü Livaneli ve ünlü besteci Theodorakis de bulunuyor... Sadun Aren

Duisburg, 8 Haziran 1988 (BEM): Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP)'ni yasal olarak kurmak üzere Türkiye'ye gelen ve halen Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan, TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM)'ndeki duruşması tartışmalı bir biçimde bugün başladı.

Sabah 07.30'dan itibaren DGM binasının bulunduğu çevre sokaklarda polis tarafından yoğun güvenlik önlemlerinin alındığı, binaların balkon ve çatılarına keskin nişancıların yerleştirildiği görüldü.

Saat 08.00'den itibaren ise, aralarında Yaşar Kemal, Zülfü Livaneli, Rahmi Saltuk,M.Ali Aybar, Cenan Bıçakçı(SDP eski genel başkanı ve sendikacı), Doğu Perinçek,Ferit İlsever,Sadun Aren, Muzaffer Erdost, Rasih Nuri İleri,Özcan Keskeç,Kristal İş genel başkan yardımcısı Mehmet Çapar,SHP milletvekillerinden Rıza Yılmaz, Kamil Ateşoğulları,Veli Aksoy,Tevfik Koçak ve Ömer Çiftçi ile ünlü Yunanlı besteci Mikis Teodorakis ,yabancı delegasyon ve çok sayıda izleyici DGM binasının önüne gelmeye başladılar. Bu arada yabancı parlamenter,gazeteci ve hukukçular da aynı saatlerde DGM binasının önünde hazır bulundular.

Saat 08.40'da Sargın ve Kutlu ,cezaevinin 2 kapalı aracı ile DGM binasına getirildiler. Bu sırada,DGM binası önünde toplanan yaklaşık 1000 kişilik topluluk iki genel sekreteri uzun süre alkışladı. DGM binasının tutuklu ve hükümlülerin alındığı yan kapısından girerken Haydar Kutlu'nun," Yaşasın demokrasi" diye bağırıldığı duyuldu.

Duruşma 50 dakika geç başladı

Kutlu ve Sargın'ın getirilmelerinden sonra, dışarıda duruşmayı izlemek için bekleyen avukatların, gazeteci ve izleyecilerin salona alınmaları sırasında yoğun tartışmalar yaşandı. Bu nedenle duruşmaya 50 dakika geç başlanırken, duruşma salonuna önce, yabancı delegasyondan parlamenter olanlar ve Mikis Teodorakis ,üzerleri aranarak alındılar. Daha sonra da, 420 müdahil avukattan bir bölümü içeri başka bir kapıdan alındılar. İçeri alınmayan avukatlarla polis arasında sık sık tartışmalar oldu. Avukatlardan Nusret Senem, Nuri Gündüz,Hayri Ertek,Güner Karadeniz, DGM yetkililerine,"bizler avukatız.Niçin duruşmaya alınmıyoruz? Bu savunma hakkının aleni ve keyfi bir biçimde engellenmesidir." diyerek bağıldılar.

Öte yandan ,davada, Kutlu ve Sargın'ın yanısıra tutuksuz olarak yargılanan 14 sanığın da içeriye uzun süre alınmaması tartışmalara yol açtı.

Gazetecilerin protestosu

Duruşmayı izlemek üzere içeri alınmayan yerli ve yabancı basın mensupları da ,yetkililerin bu tutumunu protesto etmek için DGM binasının önündeki cadde üzerinde, fotoğraf makinalarını, kameralarını ve çantalarını bir süre bırakarak protesto gösterisi yaptılar.İçeriye alınmayan 1000 dolayında izleyici de, gazetecilerin bu protestosunu uzun süre alkışladı. Duruşma salonuna sadece TRT görevlileri alındı. Daha sonra salona 7 gazeteci daha girmeyi başardı.

Gazetecilerin bu protestosu sırasında bir konuşma yapan Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Ahmet Abakay, DGM başkanlığına bir hafta önce yazılı olarak başvurulduğunu, beklenen bu kalabalak karşısında gazetecilerin görev yapabilmeliri için önlem alınmasını istediklerini,ancak buna yanıt verilmediğini ve gazetecilerin salona alınmadığını belirterek, " bu duruşma gizli duruşma niteliğini almıştır.Halkın haber

alma hakkı engellenmiştir, protesto ediyoruz " dedi.

Duruşmayı izlemek amacıyla yurdun değişik illerinden gelen izleyicilerin hiçbiri salona alınmadı. Ancak bu kişiler mahkeme başladıktan sonra da salonun önünden ayrılmadılar.

Bu arada Kocaeli'nden geldiği öğrenilen emekli şöför İdris Erdinç adlı kişi ,izdiham sırasında fenalık geçirerek hastaneye kaldırıldı. Erdinç'in 1946 ve 1951'deki komünist tevkifatı mensupları arasında olduğu öğrenildi.

Not: 8 "aziran saat 12.00'ye kadar elimizde bulunan haber bu. Henüz salona girenlerden bir haber alınamadığı için bu konudaki gelişmeleri ilerde iletacağız.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

Telefon : 0203/340395
Telefax : 0203/339229
Telex : 855367 inmed d
Adresse: Moltke StraÙe 45
4100 Duisburg 1

B E M
Unity Press Centre

TİP VE TKP, DURUŞMA İLE İLGİLİ BİR DEĞERLENDİRME YAPTI

o Karaca ve Sakasız tarafından yapılan ortak açıklamada,
"Genel sekreterlerimiz Kutlu ve Sargın'ın başlayan
duruşmaları, halkımızın çağdaş bir demokrasiye olan özlemini
dile getiriyor" denildi

Duisburg 9.06.1988 (BEM) - Ankara'da dün başlayan Kutlu-Sar-
gın duruşmasında ortaya çıkan durum üzerine TİP ve TKP Merkez Ko-
miteleri adına Mehmet Karaca ve Osman Sakalsız ~~şağıdaki~~ ortak
bir açıklama yaptı.

Karaca ve Sakalsız tarafından yapılan ortak açıklamada,
"Kutlu ve Sargın'ın başlayan duruşmaları halkımızın çağdaş bir
demokrasiye olan özlemini dile getiriyor" denildi.

Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Genel sekreterlerimiz Kutlu ve Sargın, Türkiye Birleşik Komü-
nist Partisi'nin çalışmalarını yasal olarak başlatmak amacıyla,
kendi özgür iradeleri ile ülkeye döndüler. Onlar siyasi poliste
19 gün boyunca süren işkence ile karşılandılar. DGM Savcısı De-
miral'in nitelmesi ile "Çağın Davası" olarak, yüzlerce yıllık
mahkûmiyet cezası istemiyle dün Ankara'da Devlet Güvenlik Mah-
kemesi'nin karşısına çıkarıldılar.

Bu davada yargılanmak istenen sadece Sargın ve Kutlu değil-
dir. Onların yanında sanık sandalyesine oturtulan diğer arkadaş-
ları da değildir. ~~Demokrasiye~~ Bu davada yargılanmak istenen de-
mokrasidir. Demokrasiye özlem duyan tüm demokratlardır, ilerici-
lerdir, yurtseverlerdir.

Bu dava, savcının hazırladığı iddianamedeki ilkel, çağdaşı
düşüncelerin savunucuları, ülkemizin çağdaş, demokratik bir
yapıya kavuşmasını, toplumun yaşamından baskının, ezginin, şidde-
tin silinmesini isteyenlerin karşı karşıya olduğu bir davadır.
Duruşmanın ilk gününde aydınlarımızın, sanatçıların, avukatların,
bilim adamlarının ve politikacıların, işçilerin, öğrencilerin, de-
mokrasi isteyen halkımızın bütünü, yargılananlarla aynı görüşleri

...))..

paylaşmamalarına rağmen, gösterdikleri büyük ilgi, destek ve dayanışma bunun içindir.

Ülke dışında, bütün dünyada davaya duyulan ilgi, demokrasiden yana herkesin gösterdiği sıcak dayanışmanın nedeni budur. Bu dava sonuçta, dünyanın gözü önünde de Türkiye'nin çağdaş bir demokrasiye doğru bir adım atıp atmayacağını da bir göstergesi olacaktır.

Böyle bir davayı halkımız, bilmek, duymak ve izlemek ~~isteyecektir~~ isteyecektir. Savcının iddiaları karşısında komünist liderlerin görüşlerini de öğrenmek isteyecektir. Böyle bir davayı uluslararası kamuoyu yakından izlemek isteyecektir. Bu dava herkese açık olmalıdır. Mahkeme heyeti, geniş bir salon bulma yetki ve olanaklarına sahip olmasına rağmen, küçük bir salonda duruşmayı sürdürmekte ısrar ederek, duruşmayı kendiliğinden kapalı hale getirmiştir. Hem ülkemizin değişik bölgelerinden gelen kişiler, hem de uluslararası heyetler, büyük ölçüde dünkü duruşmayı izleyememişlerdir. Avukatlar, savunma görevini yapamayacak bir durumda bırakılmışlardır. Mahkeme heyeti bu tutumuyla, daha ilk duruşmada, davanın aleniyeti ilkesini ve savunma hakkını ciddi bir biçimde zedelemiştir. Bundan sonraki duruşmalar geniş bir salonda yapılmalı ve dava izlemek isteyen herkese açık tutulmalıdır.

Biz ülkemizde ve bu davada da, demokrasinin kazanacağına inanıyoruz. Çünkü hakkımıza, demokrasi güçlerine güveniyoruz. Çağdaş düşüncenin, demokrasi fikirlerinin gücüne inanıyoruz. Demokrasi mücadelemiz sürecektir."

f
TBKP DAVASINDA POLİS DIŞARDAKİ KALABALIĞA SALDIRDI,
5 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

- Tutuksuz sanıkların sorgularına devam edildi.
- Polis DGM önündeki kalabalığa saldırdı
- 2'si kız 5 kişi gözaltına alındı
- Hürriyet gazetesi muhabiri Emniyet Müdür yardımcılarının yanında yumruklandı

Ankara, 14 Ekim (BEM)- Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) yöneticileri Nihat Sergin ve Haydar Kutlu ile birlikte 14 tutuksuz sanığın daha yargılandığı davanın bugünkü duruşması olaylı bitti. Polis duruşma sonrası, DGM önünde bekleyen yaklaşık 100 kişilik dinleyici topluluğuna tekme-tokat saldırdı. Bu arada olayı görüntülemeye çalışan Hürriyet muhabiri Uğur Şefkat, Emniyet Müdür Yardımcılarının gözleri önünde yumruklandı. Polis 2'si kız toplam 5 kişiyi döve döve polis otolarına bindirerek gözaltına alındı.

Davaya bugün tutuksuz sanıkların sorgulamalarıyla devam edildi. Sanıklardan Atilla Coşkun, Musa Kasa, Ekrem Kandemir ve Mehmet Salmanoğlu'nun sorgularının alınmasının ardından, DGM heyeti duruşmaya son verdi.

SALDIRI BAŞLIYOR

Duruşmayı izlemek için gelen ancak duruşmaya alınmayan ve dışarda amkişlerle tempo tutup balay çekerek protesto eden kalabalık bir izleyici grubuna saldıran polis 5 kişiyi gözaltına aldı. Bu arada Hürriyet muhabiri dövüldü.

SORGULAMALRA DEVAM EDİLDİ

SHP milletvekillerinden Kemal Anadol, Tevfik Koçak, Veli Aksoy ve Ethem Cenkurtaranın da izlediği duruşmada, sanık Ekrem Kandemir, 5 yıl süreyle DİSK davasında yargılandığını, bu iddianamede olduğu gibi, o davada aynı suçlamaların yöneltildiğini belirttik, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istedi. İmren Aykut'un, 2 Ağustos 1988 tarihinde TBKP duruşmasını izlemek için Ankara'ya gelen Uluslararası Kadınlar Birliğinden yöneticilerine "DİSK'in çalışmalarının sendikal faaliyetlerden ötürü değil, terörle olan bağlantısı nedeniyle durduruldu" yolundaki açıklamasının bu davayı ve mahkemeyi etkilemeye yönelik olduğunu söyledi. Ekrem Kandemir bakanı ispata çağırdı.

Sorguları yapılan diğer tutuksuz sanıklar Musa Kasa, ve Mehmet Salmanoğlu suçlamaları reddederek, daha önce TKP davasında yargılandıklarını, bu kez de aynı suçlamayla iddianameye dahil edildiklerini belirttiler.

Duruşma 4 Kasım'a ertelendi!

- pasok milletvekili kedikoglu: ''sargin ve kutlu'ya yapılanların benzerlerini yunanistan'da yapanlar, ülkemizde ekonomiye ve insanlığa felaketler getirenlerdi''...
- uluslararası kadınlar birliği genel başkanı romberg, ''türkiye sili'yle karşılaştırılacak ülke değil. aet üyesi olmak isteyen bir ülkede iskencenin bu boyutta olması inanılmaz. kabul edilemez..''
- atina barosu'ndan kostas dalyanos, kutlu ve sargin davasında avukat olmak için başvurdu..
- balıkesir barosu başkanı turgut inal : ''türkiye'de artık ikinci hukuk reformu şart''

ankara, 1 agustos (Bew) - türkiye işçi partisi (tip) genel sekreteri nihat sargin ve türkiye komünist partisi (tkp) genel sekreteri haydar kutlu ile 14 tutuksuz sanığın ankara devlet güvenlik mahkemesi'ndeki (dgm) beşinci duruşmasını izleyen yabancı gözlemciler ''demokrasi için dayanışma'' konulu bir basın toplantısı yaptılar. yedi avrupa ülkesi ve kosta rika'dan gelen 30 yabancı gözlemcinin katıldığı toplantı 100 kişi dolayında bir dinleyici grubu tarafından da izlendi.

toplantıda konuşan yunanistan iktidar partisi pasok milletvekili ve ticaret eski bakanı vasıllis kedikoglu, nihat sargin ve haydar kutlu'nun ''eylemlerinden dolayı değil, politik görüşlerinden ve yasal parti kurma istemlerinden dolayı değil, politik görüşlerinden ve yasal parti kurma istemlerinden dolayı ''yargılandıklarını one surerek, ''sargin ve kutlu'ya yapılan baskının benzerini ülkemizde de yasadık. bunun benzerlerini yunanistan'da yapanlar, ülkemizde ekonomiye ve insanlığa felaketler getirenlerdi'' dedi.

avrupa ülkelerinin tümünde komünist partilerinin yasal çalışma yaptığını vurgulayan kedikoglu, demokrasinin ''bir bölüm insan için, bir cesit düşünce için sınırlandırılmayacağını'' belirtti ve ''avrupa'da komünist partileri, diğer partilerle birlikte ülkelerini yüceltmek için çalışıyorlar. komünist partisiz demokrasi olmaz'' dedi.

birleşmiş milletler danışma örgütü niteliğindeki uluslararası kadınlar birliği'nden gelen 12 kişilik heyet adına konuşan birlik genel başkanı elanor romberg de ''kutlu-sargin davasını çok yakından izliyoruz. cezaevlerindeki kadınların durumuyla ilgileniyoruz'' diye konuştu. federal alman yeşiller partisi milletvekili olan romberg, heyetlerinde ''sosyal demokrat, komünist liberal, hristiyan demokrat ve yeşiller partisi'nden çok cesitli görüşte insanlar bulundugunu'' belirtti. romberg, ''buraya demokrasi için geldik. türkiye sili'yle karşılaştırılacak bir ülke değil. aet üyesi olmak isteyen bir ülkede iskencenin bu boyutta olması inanılmaz, kabul edilemez'' dedi.

kutlu-sargin davasına yunanlı avukat

atina barosu avukatlarından kostas dalyanos da, kutlu-sargin davasının ''tüm insanlığı ilgilendiren bir demokrasi davası'' olduğunu söyledi. dalyanos, ''davada savunma avukatı olmak için başvuruyorum. eğer kabul edilmezse sürekli itanik olarak izleyip incelemek için başvuracağım'' dedi.

''ikinci hukuk reformu''

kutlu-sargin davasına katılan 710 avukattan balıkesir barosu başkanı turgut inal da, türkiye'nin hukuksal sorunlarının artık yeni bir düzenleme gerektirdiğini vurgularken, ''ikinci hukuk reformunu gerçekleştirmek şart'' dedi. inal, ''mahkemelerde jüri sisteminin getirilmesi, capraz sorgulamaya izin verilmesi, davalar hakkında yorum yasasının kaldırılması, iki ay önce çıkarılan vepara cezalarının artmasına yolacan fon yasasının iptal edilmesi, tutukluluk süresinin sınırlazlandırılması savcı ve avukatların mahkeme salonunda aynı haklardan yararlandırılması gerektiğini söyledi.

avukatlara 2300 yıllık demokrasi bildirgesi

yunanistan gözlemci heyetinde yer alan hukukcular, kutlu ve sargin davasının avukatlarına, m.o. 410 yılında atina halkı'nın tıran'ı cezalandırmasıyla ilgili bir belgenin örneğini verdiler. yunanlı hukukcular ''2300 yıllık bir demokrasi bildirgesi olan belgeye kutlu-sargin davasında demokrasinin savunulduğunun bir simgesi olarak kabul etmesi'' isteğiyle savunma avukatları adına istanbul barosu'ndan bahri belen'e sundular.

ANKARA, 7 Şubat (Gaz) - Türkiye İstişari (İst) Genel Sekreteri Nihat Sarıgözün ve Türkiye Komünist Partisi (TKP) Genel Sekreteri Mustafa Kültür ile 14 tutuklusuz Sarıgözün Ankara'daki Güvenlik Mahkemesi'ndeki (dgm) destimeci duruşmasını ilgililen vatanlı gözlemler "demokrasi için dayanışma", komünizm için basın toplantısı yapıldı. Yedi Avrupa ülkesi ve Costa Rica'dan gelen 50 yabancı gazeteci, katıldığı toplantıda 100 kişi dolayınca bir dinciler grubu tarafından da izlendi.

Yunanistan'da Yabancılar, Ülkemizde Ekonomiyi ve İstisnai
Baskının Dönüşümü Ülkemizde de Yasadık, Bunun Dönüşümü
"Yapılandırılmakla" Öne sürerek, "Sargın ve Kutlu"ya "Kullan
Politik görüşlerinden ve yasal parti kurma istemlerinden dolayı
görsellerinden yasal parti kurma istemlerinden dolayı değil,
ve haydar kurmaktan "Eylemlerinden dolayı değil, politik
milletvekili ve ticaret eski bakanı vasıfı keşikçülü, diğer sargın
Tolun'da konuşan Yunanistan İktidar partisi başkanı

AVARA

TÜRKİYE

İncelemek için sayıtlacağım", dedi.

Basuruyorum, eğer kabul edilmezse surekli tıbbik olarak tedavi olacağımı koyled. Balyanos, "Hayda savun, iyileşmek için davasının "tüm insanlari ilgilendiren bir konusasi davasi",

Atina barosu avukatlarindan kostas balyanos da, kutlu-sargin

Kutlu-sargin davasina yunusali avukat

soyleydi.

mahkeme salonunda aynı haklardan yararlanılması gerektigini tutukluluk suresinin sinirlendirilmesi savci ve avukatlarin cezalarının artmasına yolacan fon yasaının iptal edilmesini yorum yasaşının kaldırılması, iki ay önce çıkarılan yasa getirilmesi, cezalet sorulmaya izin verilmesi, dava haklarında gercekleştirmek şart' dedi. İnal, 'mahkemelerce istisnaların bir düzenleme gerektirdiğini vurgularken, "İkinci bir reformun başkanı tutulmalı da, Türkiye'nin hukuksal sorunlarını artık yeni Kulu-sarşın davasında Katalan 710 avukatların keşif parosu

GÜN YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GÜNÜDÜR

Irak'taki Saddam rejiminin saldırıları karşısında Türkiye'ye geçmek zorunda kalan Kürt göçmenler sorunu önemini korumaktadır. Bu insanlara ülkemizde insanca koşullar sağlamak herkesin görevidir. ANAP milletvekili Nurettin Yılmaz ve arkadaşlarının, SHP milletvekillerinin ve İnsan Hakları Derneği'nin açtıkları yardım kampanyalarını, Batı Avrupa'da çeşitli çevrelerin başlattıkları dayanışma girişimlerini destekliyoruz.

Hükümetin uluslararası yardımları kabul etmeme anlayışını doğru bulmuyoruz. Bu bir insanlık sorunudur. Uluslararası kuruluşların yardımları kabul edilmeli ve gerek ülke içinden gerekse ülke dışından yapılan bütün yardımlar sivil makamlar eliyle göçmenlere ulaştırılmalıdır.

Kürt göçmenlere 1951 Cenevre sözleşmesi hükümlerine göre uygulama yapılmalı, kendilerine yabancıymış gibi davranılmamalıdır. Türkiye'de kalıp kalmayacaklarına ya da başka bir ülkeye geçip geçmeyeceklerine kendileri karar vermelidir. Peşmerge-halk gibi zorlama ayırımlar yapılmamalı, göçmenlerin kendi iç yapılarına karışılmamalıdır. Türkiye'deki soydaşlarıyla ve uluslararası gözlemcilerle serbestçe görüşmelerine olanak tanınmalıdır.

Saddam rejiminin Irak'taki Kürtlere yönelik saldırılarının biran önce durdurulması için her çaba gösterilmelidir. Hiçbir gerekçe bu insanlık dışı, toptan imha hareketini haklı gösteremez. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi soruna sahip çıkmalı, Birleşmiş Milletler'in bölgedeki kuvvetlerinin Kürtlere koruma sağlaması gerçekleşmelidir.

Iran ve Irak arasındaki barış görüşmelerinde Kürtlerin çıkarları dikkate alınmazsa sorun daha da ağırlaşabilir. Barış görüşmelerine Kürt temsilcilerin de katılması, en azından onların görüşlerini dile getirmesinin sağlanması, sorunlara barışçı çözümler bulunması olanaklarını artıracaktır.

Şimdi Türkiye'de ve bölgede Kürt ulusal sorununa ilişkin yeni bir durum oluşmuştur. Yeni durumlar yeni politikalar gerektirir. Başta hükümet, bütün politik güçler, Türk ve Kürt bütün toplumsal çevreler Kürt ulusal sorununa yaklaşımlarını gözden geçirmeli ve yeni duruma uygun politikalar geliştirmelidir.

Kürt ulusal sorununun barışçı olmayan yollardan çözümünün olanaksız olduğu ve bu yolda zorlamaların çok acı sonuçlara yol açtığı şimdi çok daha açık görülebilir.

Son gelişmeler Kürt halkının varlığını inkar etme çabalarını bir kere daha iflas ettirmiştir. Başbakan Özal, Irak Kürtlerinin Türkiye'de soydaşları olduğunu açıklayarak, ülkemizdeki Kürtlerin

varlığını fiilen kabul etmiştir. Benzer açıklamaları SHP ve DYP liderleri de yapmıştır.

Kürtlerin varlığının resmen tanınması ve bunun gereği olan ulusal, demokratik hakların sağlanması güncel bir zorunluluktur. Bu, Türkiye'ye zarar değil, yarar getirir. Hükümet Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan Kürtlere karşı baskıcı politikalara son vermedikçe, insancılık konusundaki açıklamalarında inandırıcı olmayacaktır.

Iraklı Kürt göçmenlere Türkiye'de barınma olanağı sağlanmasında, Türk ve Kürt çok geniş güçler arasında, çeşitli nedenlerle de olsa, fiili bir mutabakat sağlanmıştır. Bu mutabakat korunduğu sürece sorunun karmaşıklaşması önlenabilir. Bütün taraflar bu sorumluluğa uygun davranmalıdır.

Bu sorun çevresinde sağlanan mutabakat başka konularda da sağlanabilir. Türkiye'nin hiçbir sorunu böylesi geniş mutabakatlar sağlanmadan çözülemez. Türkiye'deki Kürt ulusal sorununun barışçı, demokratik, adil bir çözüme kavuşturulması için geniş bir mutabakat doğrultusunda sürekli çaba harcamak gerekmektedir.

Gerek Türkiye'de, gerekse bölge çapında Kürt ulusal sorunu çok çeşitli güçlerin fiilen taraf olduğu bir sorundur. Çok çeşitli çıkarlar söz konusudur. Çıkar çelişkilerinin Kürt ulusunun demokratik haklarının çiğnenmesine yol açmasını önlemek kadar, farklı çıkarların uyumlaştırılmasına çalışmak da soruna çözüm bulunması için zorunlu görülmektedir.

Türkiye'deki gerici, militarist, yayılmacı güçlerin yeni durumdan yararlanma, Kürt göçmenlerin durumunu istismar etme ve kendi çıkarlarına araç etmesine karşı uyanık olunmalıdır. Hükümet soruna insancıl nedenlerden yaklaştığını açıklamıştır. Bu çerçevenin aşılmasına izin verilmelidir.

ABD ve öteki önde gelen NATO devletlerinin son dönemde Kürtlerin kaderine aşırı bir ilgi göstermeleri ihtiyatla karşılanmalıdır. Kendine bağlı rejimlerde insan haklarının çiğnenmesine her zaman seyirci kalmış olan Washington, anlaşıyor ki, bölgede etkisini ve varlığını artırmak için Kürt ulusal sorunundan yararlanmayı hesaplamaktadır. Türk, Arap ve Kürt yurtsever güçlerin politikalarını saptarken bunu dikkate alması zorunludur.

Bütün bu koşullarda, Iraklı göçmen Kürtlerin kaderi yalnızca hükümetin eline bırakılamaz. Demokrazi güçlerine, Kürt ve Türk yurtsever çevrelere şimdi büyük bir sorumluluk düşmektedir.

Komünistler, dayanışmanın güçlenmesi, Türk ve Kürt ulusal, demokratik güçler arasında diyalog ve işbirliğinin gelişmesi için ellerinden geleni yapacaklardır. Genel Sekreterlerimiz Nihat Sargın ve Haydar Kutlu Ankara DGM'de yaptıkları ön savunmada Kürt ulusal sorununa ve çözüm yoluna ilişkin görüşlerimizi ayrıntılı şekilde ortaya koymuşlardır.

Oluşmuş olan mutabakat ortamını değerlendirmek, Kürt halkı ile dayanışmayı artırmak, Türk ve Kürt halkı arasında güven ve dostluk bağlarını güçlendirmek, büyük önem taşımaktadır. Bu uğurda ilgi duyan bütün güçlerle komünistler işbirliğine hazırdır.

15.9.1988

TİP ve TKP Merkez Komiteleri

ROJ ROJA ALİKARI

Û

HEVKARÎ YE

Pîrsiyara koçerên Kurdên yê ku li hemberê erîşên rejîma Saddam mecbûr mane derbasî Tîrkiyê bûne giringiya xwe diparêze. Ji wan merovan ra li welatê me peydakirina şertên mirovî ve zîfa hemû kesan e. Qampanya yê alikariyê yê ku neminentê ANAP'ê Nurettin Yılmaz û hevalên wî, neminentên SHP u Komela Heqên Mirovî (ÎHD) vekirine, têketinên alikariyê yê ku li Ewropa Rojava bi destê gelek dorhêlan hatine destpêkirin em piştek dikin.

Em ditîna hukumatê ya ku alikariyê navbernetewî qebûl nake rast nabînin. Ew pîrsiyarek mirovî ye. Bila alikariyên komelên navbernetewî werin qebûl kirin û hemû alikariyên ku him ji nav welat him ji dervayî welat tên bila bi destên meqamên sîvil bigihêjin koçeran.

Bila koçerên Kurd gor hukmên peymanê Cenevre ya 1951 pekanîna bîbîn, ew wekî biyanîyan neyên hesabandin. Gere koçerên Kurd li Tîrkiyê mayîn û nemayîna xwe, yan jî derbasbûn û derbasnebûna welatekî din bixwe bîyar bikin. Gere wekî Peşmerge-Gel cûda kirinên bîzor pêk neyên û tu kes têkîlî avayî ya hundirîya koçeran nebe. Bila ji koçeran ra îmkân werin peydakirin ku serbest bi hevniyadên xwe u heyetên navbernetewî ra hevdiya bikin.

Ji bo ku erîşên rejîma Saddam yê dijî Kurdên li Iraqê gavek pêş da werin sakinandin gere hemû qîret werin xercîkirin. Tu sedemek nîkare vê tevgera bi temamî tune kirin û dervayî mirovî ye bîheq bide xûya kirin. Bila Qonseya Ewlehi ya Netewanên Yekbûyî li pîrsiyarê xwedî derkeve, hêzên Netewanên Yekbûyî yê li hêramê Kurdan bîparêzin. Ger ku di hevdiya nêşîyê yê navbera Iran u Iraqê da mafên Kurdan li ber çavan neyên girtin wê pîrsiyarê hin jî giran bibe. Ger ku di hevdiya nêşîyê da neminentên Kurdan ji cih bigrin, bi herî kêmasî ew jî ditînen xwe bin zîman ve îmkân zede bike ku ji pîrsiyaran ra hûrîndarên aşîti werin ditîn.

Nuha li Tîrkiyê û li hêramê li ser pîrsiyara netewî ya Kurd rewşek nû peyda buyê. Rewşên nû politikayên nû didin îcab kirin. Berê pêşîn hukumat, hemû hêzên politik, hemû aliyên civakî yê Tirk û Kurd gere nêzikbûnên xweyê li ser pîrsiyara netewî ya Kurd li ber çavan derbas bikin û gor rewşa nû politikayê geşbîkin.

Niha merov dikarin hin jî vekirî bîbîn ku ji pîrsiyara netewî ya Kurd ra hûrîndar ditîn di rêyên neaşîti da be îmkân e û di vê rêyê da serdayîn bi pîr êşan encam dibe.

Geşbûnên dawîn qîretên înkâr kirina hebûna gelê Kurd carek din jî pûç kirîye. Serokwezîr Özal bi dazanîna xwe ya, hevniyadên Kurdên Iraqî li Tîrkiyê hene ve hebûna Kurdên li welatê me ji xwe

ve qebûl kiriye. Dezaninên wusa serokên SHP û DYP'ê ji kîrîne.

Bî fermî naskirina Kurdan û peydakirina icabên viya, peydakirina heqên demokratîk û netewî mecbûriyetek rojînê ye. Evaya, vê jî Tîrkiyê ra zîrar ne, nehfê binê. Heta ku hukumat politikayên zordariyê yên lî diji Kurdên ku di nav sinorên Tîrkiyê da dijin nede dawikirin vê bî dazaninên xweyê mirovatiyê tu kesi yeqîn neke.

Jî koçerên Kurd yên Iraqî ra lî Tîrkiyê di peydakirina imkanen star kîrînê da, di nav hêzên herî fireh yên Tirk û Kurd da jî sedemên cuda cuda be jî mutebaqatek jixwe ve peyda bûye. Heta ew mutebaqata were parastin ve tavlihev bûna pîrsiyarê were pîndam kîrin. Gere hemû elî gor vê berpîrsiyariyê bilîvin.

Mutebaqata ku lî dora vê pîrsiyarê hatiye peyda kîrin dibe ku di babetên cûda cûda da jî peyda bibe. Ger ku mutebagaten wûsa fireh neyên peyda kîrin tu pîrsiyarek Tîrkiyê hûrîndar nabe. Jî bo ku lî Tîrkiyê pîrsiyara netewî ya Kurd bigihêje hûrîndarek bî aşiti, demokratîk û datnas icab dîke ku ber bî mutebaqatek fireh tîm û tîm qîret were xerckîrin.

Pîrsiyara Netewî ya Kurd pîrsiyarek wûsaye ku him lî Tîrkiyê him jî lî hêramê gelek hêzên cûre cûre jî xwe ve di vê pîrsiyarê da alî ne. Xûya ye ku lî vir mafên cûre cûre hene. Wuûa tê xûya kîrin ku, qasî xebata pîndam kîrîna mafên dijîti yên ku jî pelixandina heqên demokratîk yên netewayê Kurd ra rê vedîkin, hoqas xebatkîrin jî jî bo ku jî pîrsiyarê ra hûrîndar were ditîn, jî bo lihevanîna mafên cûre cûre mecburiyet e.

Gere şîyar bîminin ku, hêzên paşverûyên, militarîst û wegirvan yên lî Tîrkiyê jî vê rewşa nûh mafe nebinin, rewşa koçerên Kurd bona deq û dolavên xwe û di rêya mafên xwe de ne amîlinin. Hukumatê eşkere kîriye ku, jî sedemên mirovî nêzîkî pîrsiyarê dibe. Gere destûr neyê dayin ku jî ve çarçovê derbas bibe.

Di dema dawîn da ew bala zêdeyî ya ku DYE (Dewletên Yekbûyî yên Emerîqayê) û dewletên pêştahatiyên NATO yên din didin ser qedera Kurdan gere bî şîk, û şîyarî were pergandin. Ew Waşington a ku lî pelixandina heqên mirovî yên rejîmên girêdayî vê her dem temaşe dîkîr, nîha wûsa te fehmkîrin jî bu ku lî hêramê tesîr û hebûna xwe zêde bike, hesab dîke ku jî pîrsiyara Kurd mafê bîbine. Wexta welatparêzên Kurd, Tirk û Erebbî politikayên xwe kîfş dîkin mecbûriyete ku bala xwe bîdin viya.

Di hemû van şertan da qedera koçerên Kurdên Iraqî tenê di destê hukumatê da nayê berdan. Nîha berpîrsiyariyek mezîn dîkeve ser hêzên demokrasiyê û ser dorhêlên welatparêzên Kurd û Tirk.

Komunist, jî bo ku alîkarî bîhêz bibe, di navbera hêzên demokratîk û netewî yên Kurd û Tirk da diyalog û hevkarî geş bibe vê çî jî destên wan were bîkin. Sekreterên Gîştî yên me Nihat Sargîn û Haydar Kutlu di parastîna xweya evîlin ya ku lî DGM'ya Ankara yê kîrin da, ditînen meye lî ser pîrsiyara Kurd û lî ser hûrîndar kîrîna ve pîrsiyarê pîr vekîrî eşkere kîrîne.

Bona bîhêjakîrîna vê rewşa mutebaqatê, bî gelê Kurd ra bîhêzkîrîna alîkariyê, di navbera gelê Kurd û Tirk da bîhêzkîrîna bendên bawerî û dostiyê gîringiyek pîr mezîn dîkşîne. Komunist bî hemû hezen tîkîlî ve oxîrê dîbin ra jî hevkarîyê ra amade ne.

15.9.1988

**Komiteyên Merkezî yên Partiya
Karkerên Tîrkiyê (PKT)**

Partiya Komunist a Tîrkiyê (PKT)

25. Eylül 1987

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ ve TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

**YURT DIŞINDAKİ
VATANDAŞLARIMIZA
SESLENİYOR**

**REFERANDUM İÇİN
SİZ DE
SEFERBER OLUN!**

**GURBETTEKİ SORUNLARINIZA SAHİP
ÇIKACAK
BİR HÜKÜMET İÇİN**

**SIRTINIZDAN SÜRDÜRÜLEN DÖVİZ
SOYGUNUNA
DUR DEMEK İÇİN**

**TÜRKİYE'NİN KADERİ ÜZERİNDE SÖZ
SÖYLEME HAKKINIZ İÇİN**

**İNSAN HAKLARINA SAYGILI, BARIŞÇI,
DEMOKRATİK BİR TÜRKİYE İÇİN**

**GURBETTE BAŞINIZ DİK
DOLAŞABİLMENİZ İÇİN**

ÖZAL'A HAYIR!

Özal hükümeti Mart ayında yapılması gereken yerel seçimleri dört ay erkene alabilmek için ülkeyi 25 Eylül günü referandum sandığına götürüyor. Özal'ın amacı, daha fazla yıpranmadan erken seçimlere gidebilmektir. 25 Eylül'deki referandumdan "evet" oyu çıkarılabilirse, Anayasayı değiştirecek ve yerel seçimlerin Kasım ayında yapılmasını sağlayacaktır.

Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi, ne ülkenin temel sorunları konusunda halk oyuna başvurulmasına ne de seçimlere karşıdır. Ama halkın bugün çözüm bekleyen en önemli sorunu yerel seçimlerin dört ay öne alınması mıdır? 1982 Anayasası'nın değişmesi gereken bunca antidemokratik maddesi varken, yerel seçimlerin erkene alınmasını sağlayacak anayasa değişikliği için ülkeyi referanduma götürmek halkla alay etmek değil midir?

25 Eylül günü yapılacak referandum değil, Özal hükümeti için gerçek bir güven oylaması olacaktır. **Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi** 25 Eylül'deki bu referandumda diğer muhalefet partileriyle birlikte halkımızı kahverengi "**Hayır**" oyu kullanmaya çağıyor.

"**Hayır**" oyları fazla çıkacak olursa bu referandum, antidemokratik bir seçim yasasıyla ve yalnızca yüzde 36 oyla meclisteki sandalyelerin üçte ikisine el koymuş Özal hükümetinden bir an önce kurtulmanın güçlü bir adımı olabilir. "**Hayır**" oyları fazla çıkacak olursa bu referandum, 12 Eylül döneminden bir daha geri dönmek üzere çıkabilmenin ve demokratik bir rejime kavuşabilmenin olanaklarını genişletebilir.

Hayatlarının en güzel yılları pahasına yurdumuzun döviz ihtiyacının çok önemli bir bölümünü karşılayan siz yurt dışındaki vatandaşlarımız, bu referandumdan da vatandaşı olduğunuz Türkiye'nin kaderi konusunda söz söyleme hakkından mahrum kalacaksınız.

Beş yıldır iktidarda olan Özal hükümeti verdiği bütün sözlere rağmen gurbetteki vatandaşlarımızın sorunlarının hiçbirisine çözüm getirmedir.

for
Cemal Kural

- ❖ Vize uygulaması sürüyor. Serbest dolaşım hakkınız hala askıda. Bedelli askerliğin getirdiği, bu ağır yük gurbetteki gençlerimizin ve ailelerinin geleceklerini karartmaya devam ediyor.
- ❖ Hayali ihracat vurgununa göz yuman, "döviz kazandırıyor" gerekçesiyle ihracatçının getirdiği dövize yüzde 40-50'ye kadar prim ödeyen Özal hükümeti, gurbetçinin gönderdiği dövize bir kuruş bile prim ödemiyor. Gurbetçilerin Türkiye'deki döviz hesaplarının faizleri Türk parasıyla ödeniyor, ana paraların ödenmesinde ise sürekli zorluk çıkartılıyor.
- ❖ Holdingci patronların batan şirketlerini kurtarmak için devlet kasasına el atmaktan çekinmeyen Özal hükümeti, gurbetçilerin ortak olduğu işçi şirketlerinin batmasına seyirci kalıyor; bunların tekelci patronların eline geçmesine önyak oluyor.
- ❖ Alınan harçlarla, ayakbaşı paralarıyla, triptiklerle, ordu vakıfları için zorla alınan "bağışlar"la konsolosluklar ve gümrük kapıları birer soygun kapısı haline getirilmedi mi?
- ❖ Türkiye'deki Kürt halkının varlığı tanınmadığı için, T.C. pasaportu taşıyan yurt dışındaki Kürtler'in varlığı da yaşadıkları ülkelerin hükümetleri tarafından "yok" sayılıyor; özgün sorunlarına çözüm getirilmiyor.
- ❖ Bütün bu haksızlıklara karşı sesini çıkartan gurbetçilerimiz, konsolosluklar tarafından fişleniyor, pasaportlarına el koyuyor, vatandaşlıktan çıkartılıyor. 13 binden fazla insanımız Türkiye'ye gitme hakkını kaybetmiş durumda.
- ❖ Ve hepsinden önemlisi, insanların düşüncelerinden ötürü hapse atıldığı, işkence gördüğü, mahkum edildiği bir ülkenin vatandaşları olmanın ağır yüküyle yurt dışında başı dik dolaşmak mümkün değil. Kendi halkına demokrasiyi lüks gören Özal hükümetinin, yaşadığınız ülkelerdeki haklarınız için sesini çıkartması mümkün mü?

BU REFERANDUMDA OY KULLANMAYACAK
OLSANIZ BİLE, SANDIKTAN ÖZAL'A "HAYIR" OYU
ÇIKMASI İÇİN SİZ DE SEFERBER OLUN.

TÜRKİYE'DEKİ YAKINLARINIZI, EŞİNİZİ,
DOSTUNUZU UYARIN.

25 EYLÜL GÜNÜ MUTLAKA SANDIK BAŞINA
GİTSİNLER; KAHVERENGİ "HAYIR" OYU KUL-
LANSINLAR.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
(TİP)

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ
(TKP)

17-21 Ekim 88

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ

TBKP - FEDERAL ALMANYA

**Ülkemizde İnsan Haklarının Ayaklar
Altına Alınmasının Baş Sorumlusu**

**KENAN EVREN'İ
FEDERAL ALMANYA'DA
GÖRMEK İSTEMİYORUZ**

ÇÜNKÜ:

- 12 EYLÜL TÜRKİYESİ'NDEKİ EKONOMİK YIKIMIN, VURGUNCULUĞUN, AÇLIĞIN, AHLAKSAL ÇÖKÜŞÜN BAŞ SORUMLUSU O'DUR.
- ÜLKEMİZİN YÜZ KARASI İŞKENCELERİN, SİYASİ DAVALARIN BAŞ SORUMLUSU O'DUR.
- "BUNLARI ASMAYIP DA BESLEYECEK MİYİZ?" DİYEREK İDAM FERMANLARI KESEN O'DUR.
- DEMOKRASİYİ 12 EYLÜL DARBESİYLE YOK EDEREK, DEMOKRATİK VE İNSAN HAKLARINA SAYGILI BİR ÜLKENİN VATANDAŞLARI OLARAK YAŞAMAMIZI ENGELLEYEN O'DUR.

Sekiz yıl önceki 12 Eylül darbesinin baş sorumlusu Kenan Evren Cumhurbaşkanı sıfatıyla 17-21 Ekim tarihleri arasında Federal Almanya'yı ziyaret edecek. Biz kendisini Federal Almanya'da görmek istemiyoruz ve bu ülkenin Cumhurbaşkanı Sayın Weizsäcker'in kendisini F.Almanya'ya davet etmesini kınıyoruz.

Kenan Evren Cumhuriyet tarihimizin en karanlık dönemi olan 12 Eylül döneminin baş sorumlusudur. 250 bin insanın göz altına alınmasının, onbinlercesinin tutuklanıp ağır işkencelerden geçirilmesinin, yüzlercesinin işkence altında ölmesinin, bütün bir ülkenin kocaman bir cezaevi haline gelmesinin baş sorumlusudur. Başta Aziz Nesin olmak üzere, dünya çapında saygın, yüz akımız aydınlarımıza, sanatçılarımıza, yazarlarımıza ve bilim adamlarımıza, demokrasiyi ve insan haklarını savundukları için "vatan haini" diyen Kenan Evren'dir.

İşkence altında alınmış düzmece ifadelerle dayanarak askeri mahkemelerde idama mahkum edilen gençlerimiz için "Bunları asmayıp da besleyelim mi?" diyebilen insan Kenan Evren'dir.

Görevi yurdumuzun bağımsızlığını savunmaktan ibaret olması gereken ordunun yurtsever subay ve erlerini emir-komuta zinciri içinde 12 Eylül darbesine alet eden 5 generalden oluşan cuntanın başı Kenan Evren'dir. İnsan haklarının ayaklar altına alınmasının, DİSK davası, Barış Derneği davası, Dev-yol davası, partimizin Başkanı ve Genel Sekreteri Sargın ve Kutlu'nun davaları ve daha nice yüzkarası siyasi davanın açılmasının baş sorumlusu Kenan Evren'dir.

**Türkiye Cumhuriyeti
vatandaşları olarak Kenan
Evren'i Federal Almanya'da
görmek istemediğimiz için
sesimizi yükseltmek
yurtseverlik görevidir.**

**Kenan Evren'in
Federal Almanya gezisi
boyunca,
ülkesini, halkını seven
ilericiler, demokratlar
ve yurtseverler
onu protesto ediyorlar.**

Sen de katıl!

12 Eylöl'den sonra ölkemizi terketmek zorunda kalan 13 bin kişinin vatandaşlıktan atılmalarının ve bunların Türkiye'ye dönememelerinin baş sorumlusu Kenan Evren'dir.

Ölkemizde yüzlerce ve yüzlerce değerli bilim adamının üniversitelerden atılmalarının ve üniversitelerimizin çöle döndürölmesinin baş sorumlusu Kenan Evren'dir. Türkiye'nin demokratik ve insan haklarına saygılı bir rejime kavuşmasının önündeki en büyük engel olan 1982 Anayasası'nın baş mimarı, ölkemizin yüz karası, düşünce yasaklarının sürmesinin baş sorumlusu Kenan Evren'dir.

Sekiz yıldır Kürt halkı üzerindeki soykırımın sürmesinin ve Kürt halkının varlığının hala tanınmamasının baş sorumlusu Kenan Evren'dir. Sekiz yıldan beri hala barışçı ve insan haklarına saygılı bir ölkenin vatandaşları olarak yurtdışında başımız dik dolaşamıyorsak, bunun baş sorumlusu Kenan Evren'dir.

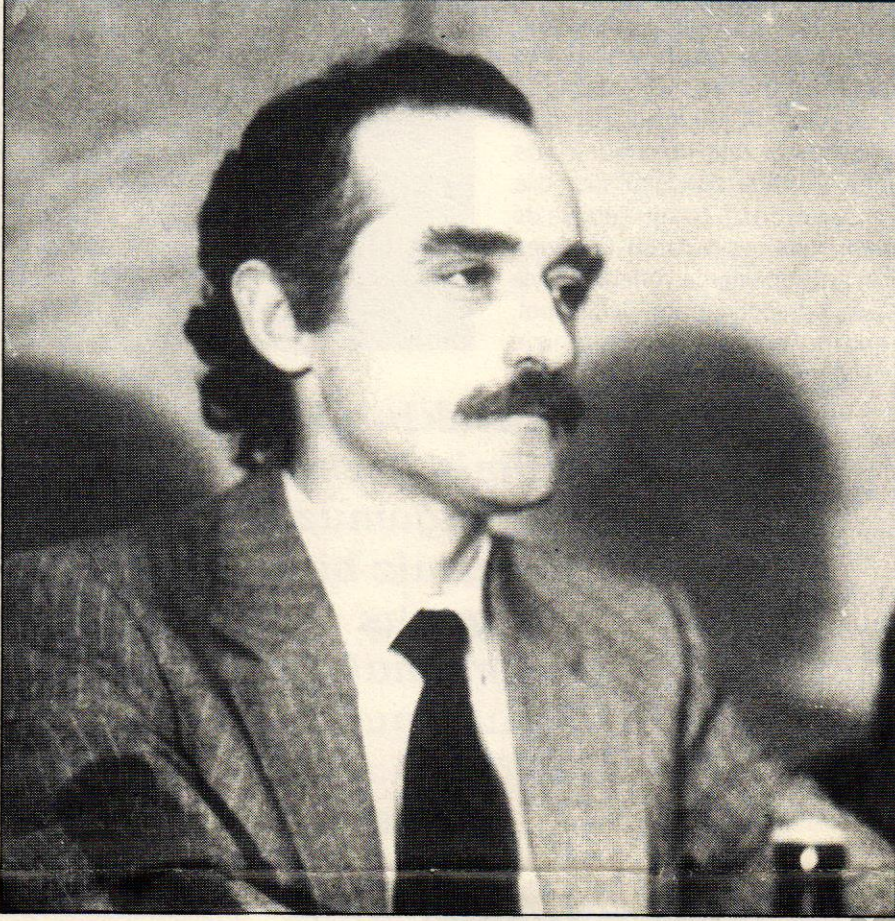
12 Eylül darbesinden sonra konsolosluklarda harçlar vurgununun, bedelli askerliğin 10 bin DM'dan, 20 bin DM'a yükseltilmesinin baş sorumlusu Kenan Evren'dir.

12 Eylül askeri darbesiyle Türkiye'ye ve halkımıza tarihin en karanlık dönemini yaşatan Kenan Evren'in bütün faaliyetleri Türkiye aleyhine olmuştur ve bugün de öyledir.

Kenan Evren'in Federal Almanya gezisi boyunca, ölkesini, halkını seven ilericiler, demokratlar ve yurtseverler onu protesto ediyorlar. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olarak Kenan Evren'i Federal Almanya'da görmek istemediğimiz için sesimizi yükseltmek yurtseverlik görevidir.

TBKP Genel Sekreteri H. Kutlu:

"DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜKLER HALKIMIZ İÇİN GEREKLİDİR. A. T. İÇİN DEĞİL"

BEM

BİRLİK ENFORMASYON MERKEZİ

MOLTKESTR. 45, 4100 DUISBURG * TEL.: 0203-33 92 29

2 ŞUBAT 1989

27 Ocak 1989 tarihli TBKP duruşmasında, DGM'nin görevsizlik kararı alması yönündeki Kutlu ve Sargın'ın avukatlarınca yapılan talebe karşı konuşan DGM Savcısı'na Haydar Kutlu'nun verdiği yanıtın tam metnini yayınlıyoruz.

Savcıyı yanıtlayan Kutlu ülkeye gidiş amacını vurguladı:

MARKSİST SOL İÇİNDE OLABİLEN EN GENİŞ

ÇEVREYLE BİRLİKTE, YASAL KOMÜNİST PARTİSİ

Sayın Yargıçlar,

Sorguların bitimiyle davamız yeni ve ilginç bir safhaya girmiş bulunuyor. Yeni ve ilginç nitelemem şaşkıncı gelebilir. Olağan bir davada bundan sonrası rutin bir safhadır. Ama bu dava olağan bir dava değildir.

Sorguların bitimi davanın esasını ortaya koymuştur. Bugüne dek yerli ve yabancı kamuoyu davamızın yalnız dış yüzünü gördü. Duruşmamızın ilk günü ülkenin en yüksek tirajlı bir günlük gazetesi "böyle duruşma olmaz" sözlerini manşet yaptı. Gördükleri şaşkınlık yaratmıştı. Davamızın geldiği yeni noktadan sonra şimdi "bu nasıl yargılama?" sorusu sorulacak, bu davanın dayandığı hukuk anlayışı, hukuka bağlı devlet anlayışı ve yargı bağımsızlığı ilkesi, yani davamızın esas tartışma konusu olacaktır. Zaten davamızdan bağımsız olarak tartışılan bu konular, bu somut dava nedeniyle daha geniş tartışılır olacaktır. Ayrıca

birazdan değineceğim gibi sorguların bitimiyle ortaya yeni bir hukuki problem çıkmıştır.

Bu nedenle bu davanın perde gerisi üzerine konuşmanın zamanı gelmiştir.

Davamız bir bakıma sorguların bitimiyle bitmiştir, hüküm önceden verilmiştir. Bir başka açıdan ise bizim için asıl şimdi başlıyor. Duruşmamız celse açılana kadar olağanüstü görünüm sergiliyor, celse açılıp konuşmalar başlayınca ise olağan, sakin bir görünüme bürünüyor. Bu görünümlerden hangisi gerçeğe uygundur? Olağanüstülük mü, olağanlık mı? Olağan görünüm gerçeğe uygun değildir, aldatıcıdır.

Görünürde bu dava bir kanuna dayanan olağan bir hukuk yargılaması görünümündedir. Oysa sorgumda da söylemişim, kanuna uygunluk her zaman hukuka, adalete uygunluk demek değildir. Bugün Türkiye sıkı bir kanun devletidir. Nefes almak bile kanuna bağlanmıştır. Ama ülkemiz bir hukuk devleti değildir. Sorgularımızın bitimiyle ortaya çıkan çıplak gerçek

budur. 230 sayfalık bir yığıntıyı temizlediğimizde ortaya çıkan apaçık sonuç bu davada yargılanan şeyin yasal çalışma talebimiz olduğu gerçeğidir.

1- Bu davaya konu bir olay yoktur. Zira heyetiniz hiç kimseye "falanca olaya katıldınız mı?" sorusunu yöneltmemiştir.

2- Bu davada çifte üyelik yoktur. Heyetiniz hiçbir sanığa "TBKP üyesi misin?" sorusunu sormamıştır.

3- Davamız toplu suçlar kategorisine giren çok sanıklı bir dava değildir. Nitekim heyetiniz, hiçbir sanığa, ben de dahil, diğerleriyle ilişkisi konusunda herhangi bir soru açmamıştır.

Geriyeye davanın esasları olarak benim ve Sargın'ın parti üye ve yöneticiliği sıfatımız kalıyor. Bu ise fiilin başlangıç tarihi bakımından mahkemenizin görev kapsamı dışında kalıyor. Görev kapsamı içinde kabul etsek bile sonuç yine değişmiyor.

Değişmiyor, çünkü TCK'nın 141. maddesinin bize uygulanabilmesi için kanuni unsurların somut olayda aranması gerekir. Manevi unsur yani kast, olayımızda yoktur.

Olayımızda fiil, ülkemiz topraklarına

ayak basmamızdır. Amacımız, kastımız ise "yasal çalışma" talebimizde yatmaktadır. Bu talep aynı zamanda geriye de yürümetedir.

Ayrıca bu davada bir partinin yargılanması söz konusu olamaz, yargılanan kişilerdir. Türk Ceza Kanununun hiçbir maddesinde "komünist" olmak suç sayılmamıştır, komünizm propagandası diye de açık tanımlanmış bir suç mevcut değildir.

Anayasa Mahkemesi'nin Sosyalist Parti ile ilgili kararıyla açıklık kazanmıştır ki, bir partinin sınıf esasına dayanması suç değildir.

Tek bir sınıfın tahakkümü, sorgumda da açıklamıştım ki, söz konusu değildir. Kaldı ki TBKP programı açıktır. Biz demokratik yoldan sosyalizmi kuracağımızı ve çok partili sosyalist çoğulcu sistemi öngördüğümüzü söylüyoruz.

Bu gerçekler davamızda tartışılmaz biçimde açıkken, sürüp giden bu davada, sormak istiyorum, biz neyle suçlanıyoruz? Davamızın açılmış olmasının üzerinden bir yıl geçtiği, 230 sayfalık bir iddianame karşısında olduğumuz halde şimdi bu soruyu sormam tuhaf gelebilir. Gerçekten de tuhaftır. Ne var ki bu tuhaflık bizden kaynaklanmıyor, davanın kendinden doğuyor.

**Bugün
Türkiye sıkı
bir kanun
devletidir.
Ama ülkemiz
bir hukuk
devleti
değildir.**

Bütün bunlar, hukukun en temel prensibi olan "kanunsuz suç ve ceza olmaz" prensibine aykırı olarak yargılandığımızı ortaya koyar. DGM'de yargılanıyor olmamız bu ilkenin ihlalini daha da ağırlaştırıyor.

Bu davada yargılanan, yani davamızın esas "yasal çalışma" talebimizdir, demiştik. Yasal çalışma talebimiz suça tevessül sayılıyor. Yasal çalışma isteği cezalandırılmak isteniyor. Deniyor ki, "hayır, yasal çalışamazsınız". Sonra ise "illegal olduğunuz için sizi cezalandırıyoruz." Bu davanın özü işte budur.

Bu nedenle bu dava mantığa, sağduyuya aykırıdır. Sağduyuya aykırı bir hukuk adaletsizdir. Aynı nedenlerle sağduyunun desteğini hergün biraz daha fazla kazanıyoruz. Bu halkımızı kazanmak demektir. Bu davada düşüncenin yargılanıyor olması toplumumuzda giderek artan bir hoşnutsuzluk yaratıyor, kamu vicdanını kanatıyor.

Sayın Yargıçlar,

Bu dava aynı zamanda bizim politik haklarımıza tecavüz oluşturuyor. Sorguların bitimiyle ortaya çıkan hukuksal yeni problem budur.

Problem şudur: İnsan hakları kavramı içinde kişisel haklarla ayrılmaz derecede bitişik olan politik haklar sistemi vardır. Yani politik düşüncelerini özgürce açıklayabilme, politik parti ve dernek kurma, kurulu olanlara özgürce girebilme ya da ayrılabilme, seçme ve seçilme, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı gibi. Bunların ihlali aynen işkence gibi insan haklarına aykırılık oluşturur. Esasen insanlar işkenceye sırf sadist duyguları tatmin için götürülmezler. Politik düşünce ve eylemlerinden dolayı götürülüyorlar.

Yasal çalışma talebimizden dolayı yargılanmamız böylece yeni bir insan hakları ihlali problemi yaratmış oluyor. Zira cezalandırılmak istenen şey yasal olarak komünist partisini kurma talebimizdir. Biz ülkeye döner dönmez bir parti kurma girişiminde dahi bulunmadan tutuklandık. Böyle değil de girişimde bulunduktan sonra, kurulan partiyi Anayasa Mahkemesi kapatmış olsaydı, durum hukuki açıdan daha farklı olacaktı.

Oysa bu anayasal hakkımızı kullanmamız zorla önlendiği gibi, bu davada komünist partisini kurmaya tevessül ettiğimiz nedeniyle suçlanıyoruz. Bu durum anayasaya aykırıdır.

İddianamenin hazırlayıcısı bay savcı bu anayasa ihlalinin baş sorumlusudur. Burada daha önce de dile getirildi. Bay Nusret Demiral "siz partinizi kurmaya çalışacaksınız, ben de önlemeye" demiştir.

Sorarım, böyle bir görev DGM savcısının işi midir? Birazdan neden dolayı görevi kapsamına girdiğini göreceğiz.

Üstelik bay savcı gereksiz bir telaşa kapılmıştı. Biz geldiğimiz ertesi günü tabelamızı asacak değildik. Marksist sol ve daha da geniş demokrasi çevreleriyle görüşüp, görüş ve amaçlarımızı anlattıktan sonra, Marksist sol içinde olabilen en geniş çevreyle birlikte girişimde bulunmayı hedefliyorduk. Emniyette partiyi ne zaman ve kimlerle kuracağımız sorusu da en fazla sorulan soruydu. Kendilerine hiçbir ismin önceden

belirlenmiş olmadığını, herkesle görüşeceğimizi söylemiştim.

Şimdi şu gazete haberine gözatalım: "TIP ve TKP Türkiye'de legal olarak örgütlenmeyi kararlaştırmıştır. Emniyet kuvvetlerinin bu iki kuruluşun gizli bağlantılarını ortaya çıkarıp yasal platformda örgütlenmelerini engellemeyi amaçladıkları belirtiliyor." (Söz, 10.12.1987)

Bay savcının çabası ile bu amaç arasındaki paralellik çok çarpıcı değil midir?

İkinci kanıt, benim mahkemenizden talebim sonucu savunma delili olarak dava dosyasına konan soru listesidir. Yani bana polis tarafından sorulması için DGM savcılığı tarafından verilen soru listesi. Savcılık ifadesi için çıktığımda bay Demiral sorduğum bir soru üzerine "soru listesini kendilerinin hazırlayıp polise verdiğini, video çekimi

direktifini de kendisinin verdiğini" söylemişti.

Bu listede 89 soru var. Ama sözlü olarak belki de 189 soru soruldu. Esasen dikkat ederseniz listenin başında "soru anahtarı" yazıyor.

Soru listesine şöyle bir göz atmanız, benim asıl ve niye sorgulandığımı anlamanız için yeter. Bu soruların çoğunluğu herhangi bir suçun konusu olamayacağı gibi, savcılık soruşturmasını, görevini hiç ilgilendirmiyor. Hatta sıradan polisi de ilgilendirmez. Yalnızca MİT'i ilgilendirir. Ayrıca öyle sorular var ki, bunları bay savcının bildiğini hiç sanmıyorum. Yani bu listeyi bay savcının ya da savcılarının hazırladığına inanmıyorum.

Yasaya göre emniyet güçlerinin savcılığın yardımcısı durumunda olması gerekiyor. Burada ise savcı emniyet güçlerinin yardımcısı olarak görev yapıyor.

Örnek olarak soru listesinde yer alan 9,37,40,45,49,62, numaralı sorulara bakmanız yeterlidir.

Bu soru listesi, bay savcı ve yardımcısı için görevi kötüye kullanma suçunun ve işkencenin bir kanıtıdır.

Üçüncü kanıt, bay Demiral tarafından biz daha Emniyetteyken basına yapılmış, bizi kamuoyuna yanlış tanıtmayı amaçlayan açıklamalarıdır. Sorgumuzda bunları göstermiştik.

Dördüncü kanıt, iddianamenin bizzat kendisidir. Yine sorgumuzda üzerinde durduğumuz gibi mahkemeyi etki altına almayı amaçlayan, iddianamenin yasal kapsamı sınırlarını aşarak kişisel yorumlarla, bizi "masum" görmemeniz, düşüncelerimizi "demokratik devlet yapısı içinde kabul" etmemeniz gerektiği şeklindeki pek çok sözleri yeterli kanıttır.

Nihayet beşinci kanıt, davamızın her duruşmasında, mahkeme salonu etrafında alınan aşırı, amacı aşan güvenlik önlemleridir. Bu önlemler halk ile aramıza

korku duvarı çekmeyi amaçlıyor. Halka bizi ve düşüncelerimizi bir umacı gibi gösterme çabasıdır bu. Bize karşı bir haksız fiil, bir hakkın, görevin kötüye kullanılması, politik ve kişilik haklarımıza tecavüz suçudur. Bu nedenle her fırsatta heyetinize bu gerçeği anlatmaya, salon dışındaki baskıların davanın aleniyetine gölge düşürmekle kalmadığını, doğrudan davamızın özünü bağı olduğunu belirtmeye çalıştık. Mesele yalnızca salona girebilme meselesi değildir. Özellikle tutuklu sanıklar olarak heyetiniz bizim haklarımızı korumakla yükümlüdür. Mahkemeniz bu konuda bizim için ilk başvuru merciidir.

Politik haklarımızla bağlı olarak heyetinizin tasarrufunda olan bir konuya da değinmek istiyorum. Tutukluluk halimiz üzerine konuştuğumuzda heyetiniz bizi yanlış anlamamalıdır. Bu konuya değinmemiz, kişisel sıkıntımızla ilgili değildir. Kuşkusuz tatil hoşluğu içinde değiliz. Hatta ülkemize döndüğümüzü bile tam duyumsamıyoruz. Gerçi Türkiye'de hapisaneler, ülke sorunlarını düşünen insanlar için ara konaklama yerleridir. Öyle de olsa Türkiye bundan ibaret değil elbet. Kişisel sıkıntı bizim mücadelemizin ayrılmaz bir parçasıdır. Asıl sıkıntıda olan biz değiliz, başkalarıdır.

Heyetiniz tutukluluk halimizin devamı için bir gerekçe açıklamayabilir de. Esasen bir yılı aşkın tutukluluk halinin açıklanabilir hukuki gerekçeleri olamaz. Bizim tutukluluk halimizin gerekçesi esasen hukuki değildir. Aynı nedenle de tutukluluğumuzun kaldırılmasına böyle bir d a v a d a karar verebilmenizin ne denli zor olduğunun da farkındayız. Bu zorluk da hukuki değildir.

Bu nedenle bir gerekçe bekliyor değiliz. Ancak eğer bir gerekçe söylemişseniz ve bu gerekçe bizi zan altında bırakıyor ve aleniyet prensibiyle çelişiyorsa bu konuda konuşmak hakkımızdır. Davamızı izleyenler sormayacak mıdır, acaba dava dosyasında ne gibi dehşetengiz kanıtlar vardır? Bakıyorum, yazılarım, konuşmalarım dışında ciddi bir şey göremiyorum. Evet bir şey daha var: MİT raporları. Acaba bu mudur mesele?

Sayın Yargıçlar,

Açıkladığım nedenlerle bu iddianame ve onun zihniyetine dayanan bu dava hukuka değil, politik husumete dayanıyor. Bu iddianame bir hukuk belgesi değil, politik husumet belgesidir. Bu davada adalet politikaya alet edilmiştir. Heyetinizin bu politik husumetin dışında kalacağını ummak, daha iyi ifade ile beklemek hakkımızdır sanırım.

Ancak belirtmeliyim ki, bay savcının bu tutumu ne rastgeledir, ne yalnız kişisel tutku ve eğilimleriyle açıklanabilir.

Bize yönelik bu politik husumetin iki temel nedeni var. Birincisi politik ortam, ikincisi DGM yasasıdır.

Kaba antikomünizm temelindeki bu

Tutukluluk halimiz üzerine konuştuğumuzda heyetiniz bizi yanlış anlamamalıdır. Bu konuya değinmemiz, kişisel sıkıntımızla ilgili değildir.

politik husumet gittikçe daralan dar bir politik odaktan kaynaklanıyor, hatta devlet yönetiminin tümünü de kapsamıyor. Ne var ki Türkiye politik ve hukuksal bunalım

ortamı içindedir. Devlet yönetiminde tek bir politika egemen değildir. Hukuka bağlı devlet ilkesi işlememektedir. Mevcut anayasa toplumda bir otoriteye sahip değildir.

DGM yasası, davamızda olduğu gibi hukuk dışı uygulamalara zemin hazırlamakta ve onların yasal kılıfı olmaktadır.

Kaba antikomünizm temelindeki bu politik husumet gittikçe daralan dar bir politik odaktan kaynaklanıyor... Devlet yönetiminde tek bir politika egemen değildir.

Sayın Yargıçlar,

Karşı olduğum bir mahkemede yargılanıyorum. Kanımca DGM'ler doğal yargı, doğal yargı ilkesine aykırı olağanüstü mahkemelerdir. DGM'leri bir ihtisas mahkemesi olarak görmenin mümkün olmadığının en açık kanıtı bu davadır. Bu iddianame değil Marksizmden, kendi varlık nedeni olan burjuva düşüncesinden bile habersizdir ve "burjuva" sözcüğünü suç sayabilmektedir.

Arkanızda duran ambleme bakınız. Adalet terazisi süngünün ucunda duruyor. Süngüye dayalı adaletle inanmam beklenemez.

Burada DGM'lerin kapsamlı değerlendirmesini yapacak değilim.

...bay savcı gereksiz bir telaşa kapılmıştı. Biz geldiğimiz ertesi günü tabelamızı asacak değildik. Marksist sol ve daha da geniş demokrasi çevreleriyle görüşüp, görüş ve amaçlarımızı anlattıktan sonra, Marksist sol içinde olabilen en geniş çevreyle birlikte girişimde bulunmayı hedefliyorduk.

**Kişisel sıkıntı
bizim
mücadelemizin
ayrılmaz bir
parçasıdır.
Asıl sıkıntıda olan
biz değiliz,
başkalarıdır.**

Avukat arkadaşlarım yeri geldiğinde bunu yetkinlikle yapacaklardır. Ben "görev" konusuyla sınırlı olarak değineceğim.

Bilindiği gibi TCK'nın 141 ve 142. maddeleri. DGM'lerin görev alanına, üstelik mutlak görev kapsamına alınmıştır.

Yasaya göre DGM'lerin kuruluş gerekçesi kısa haliyle söylenirse "devlet güvenliği" aleyhine işlenen suçlara bakmaktır.

DGM'lerin mutlak görevli olduğu hallerde "devlet güvenliği" ilişkisinin var olup olmadığı dahi yasaya göre incelenemeyecektir.

**Bu iddianame değil
Marksizmden,
kendi varlık nedeni
olan burjuva
düşüncesinden bile
habersizdir ve
"burjuva"
sözcüğünü suç
sayabilmektedir.**

"Devlet güvenliği" kavramı belirsizliği nedeniyle yoğun eleştirilere uğramıştır. Bu kavramın tanımının yapılmaması nedeniyle suçun kanuni unsurlarının belirlenmemiş olduğu ve bu durumun "kanunsuz suç ve ceza olmaz" prensibine aykırı olduğu belirtilmektedir. Bu konu yargıtayda da tartışma konusu

olmuştur.

TCK'ya, 141 ve 142. maddelerin mutlak görev kapsamına alınması ile bu maddelerde kanun koyucu tarafından yer verilmiş olduğu halde, yeni bir unsur eklenmiş oluyor: Devlet güvenliği. Böylece bu maddeler daha da ağırlaştırılmış oluyor.

141 ve 142. maddeler Türk Ceza Kanununda "Devlet Aleyhine İşlenen Suçlar" genel başlığı içindedir. Devlet aleyhine olmakla, devlet güvenliğine ilişkin olmak aynı şeyler değildir. Örneğin "hükümetin manevi şahsiyetine hakaret" devlet aleyhine bir suç olarak görülebilir. Fakat böyle bir suç devlet güvenliği ile ilişkin görmek tamamen başka bir şeydir.

141 ve 142. maddelerin komünist partisini yasakladığını kabul edersek -ki fiili uygulama budur- bu durumda komünist partisi, komünist olmak, ne deyip ne yaptığınızdan bağımsız olarak devlet güvenliği aleyhine bir suç sayılıyor. Ben komünist partisi üyesiyim dedikten sonra 141. maddenin unsurlarını somut olayda var olup olmadığını araştırmak tamamen gereksiz, fazladan bir iş. Olsa olsa ne kadar ceza vereceğinizi tayin için işe yarar. Üye midir, yönetici midir, yoksa iki örgütü birden mi idare ediyor ki idam cezası verelim.

Tam bu noktada yanıp sönen alarm lambası gibi bir ilke kendini duyuruyor: "Kanunsuz suç ve ceza olmaz." Ama bizde oluyor.

Bu durumu olayımıza tam uygulayalım.

**...komünist olmak, ne deyip ne yaptığınızdan
bağımsız olarak devlet güvenliği aleyhine bir suç
sayılıyor.**

**Cumhurbaşkanı ve bir başbakanın "devlet
güvenliği aleyhine olan bir fiilin yasallaşmasını"
istememesi düşünülebilir mi? Siz düşünebilir
misiniz ki bir ülkede kamuoyu anketi yapılacak
ve devlet güvenliği tehdit edilsin mi edilmesin mi
diye sorulacak. Halkın yüzde 38'i "edilsin"
diyecek.**

Yasal komünist partisi kurulmalıdır demek, 141'e giren suça tevessül oluyor ve dolayısıyla devlet güvenliğini ilgilendiriyor.

Ama bugün ülkemizde cumhurbaşkanı, başbakan, milletvekilleri, en üst yargı organlarındaki hukukçular, politik parti yöneticileri, basın mensupları vs. "komünist partisi kurulmalı" dediler. En son Avrupa Karma Parlamentosu Komisyonunda SHP Genel Sekreteri Sayın Deniz Baykal Türkiye Parlamento Grubu Başkan Yardımcısı olarak TBMM adına konuşmasında, "yakında komünist partisi kurulacak" dedi. Bu durumda bütün bu insanlar bizimle aynı suçu, yani "tevessül" suçunu işlemiş olmuyorlar mı?

Cumhurbaşkanı ve bir başbakanın "devlet güvenliği aleyhine olan bir fiilin yasallaşmasını" istemesi düşünülebilir mi? Siz düşünebilir misiniz ki bir ülkede kamuoyu anketi yapılacak ve devlet güvenliği tehdit edilsin mi edilmesin mi diye sorulacak. Halkın yüzde 38'i "edilsin" diyecek.

Bu karmaşanın içinden çıkmak mümkün değildir. Eğer sürrealist değilsek...

Sayın Yargıçlar,

DGM'ler olağan değil, olağanüstü yargı mercileridir. Bilindiği üzere olağanüstü yargının kıstası belirli suçtan sonra kurulmuş olmaktır. Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Mayıs 1984'ten önceki suçlara bakamayacağı kabul edilerek bu olağanüstülük gizlenmeye çalışılmıştır. Ancak davamız bu örtüyü de kaldırmaktadır.

İddianame 1984 öncesi ile ilgili anlatımlara geniş ölçüde yer vermiş, Partimizin eski programını esas almıştır. Beni TKP üye ve yöneticisi olduğum nedeniyle cezalandırmak istiyor. Oysa bu fiilin başlangıç tarihi 1974'tür.

Şu anda hakkımda açılmış başka davalar var. Sizden bu davaların birleştirilmesini talep ettik. Zira aksi halde aynı nedenle birkaç kez yargılanıyor olacağım. Ancak işaret etmek istiyorum ki, birleştirme kararı verdiğinizde ise Devlet Güvenlik Mahkemelerinin olağanüstü mahkemeler olduğu fiilen kendini kanıtlamış olacaktır.

Kaldı ki bu mahkemeler esas olarak işçi ve emekçi halkın çıkarlarını, ülkemizin emperyalizme karşı bağımsızlığını, ulusal egemenlik haklarını savunan, sosyalizmi amaçlayan sol görüşlere karşı kurulmuştur.

Bu durum o kadar açıktır ki, eski bir DGM yargıcı olan Sayın Kadri Keskin kitabında, Prof. Dönmezer'in şu görüşüne, paylaşarak yer vermektedir: "Devlet Güvenlik Mahkemeleri, komünizm, anarşizm, terörizmle mücadelede müessir vasıtalar" demektir. Bu görüşlerdeki komüniz ile anarşizm ve terörizmi birbirine karıştıran bilgi yanlışını bir yana koyuyorum. Ancak bu bilgi yanlış Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin ihtisas mahkemeleri olamayacağını da kanıtlar. Bu konularda uzman sayılan bir

**Arkanızda duran
ambleme bakınız.
Adalet terazisi
süngünün ucunda
duruyor.
Süngüye dayalı
adalete inanmam
beklenemez.**

profesörün bu ayrımı yapamadığı yerde bunu yargıçlardan beklemek insafsızlık olur.

Kısaca bizim politik düşüncelerimize karşı kurulmuş olduğu açık olan bir mahkemede yargılanıyorum.

Bu konuda son olarak bir nokta üzerinde birkaç söz söyleyeceğim.

Bir fiilin devlet güvenliğini ilgilendirip ilgilendirmediyi ya da ne ölçüde ilgilendirdiyi savcılar ve yargıçlar nasıl tayin edebilirler? Bu olanaklı mıdır? Bu görev devletin emniyet ve istihbarat güçlerinin işi olabilir. Bu mahkemelerin böylesi özel güçleri yoktur, olması da düşünülemez. Kaçınılmaz olarak savcı ve yargıçlar istihbarat örgütlerinin vereceği bilgilere itibar etmek zorundadırlar. Vicdani delil sisteminin geçerli olduğu hukukumuzda bu durumun politik davalarda yaratacağı vahim sonuçlar her tür tartışmadan uzaktır. Bütün bu nedenlerle yargı bağımsızlığından da söz edilemez.

Sayın Yargıçlar,

Sorgumda hangi koşullarda yargılanacağınız sorusunu sormuştum. 12 Eylül hukukuna göre mi, yoksa demokrasiye geçtik diye tanımlanan koşullara göre mi?

Davamızın seyri bu sorunun yanıtını hazırlıyor.

Sayın Dışişleri Bakanı son konuşmalarından birinde ülkeye dönüşümüzü "provokasyon örneği" olarak niteledi. Aradan bir yıl geçtiği, bu yönde tek bir belirti ortaya çıkmadığı halde. Üstelik böyle bir demec, süren davada yargıyı etkileyici niteliktedir. Adaletle intikal ettiği gerekçesi ile devleti soyanların Mecliste konuşulmasına engel olanlar, halkın soyulmasına karşı çıkanların yargılandığı davalara aynı titizliği göstermiyorlar.

Cumhurbaşkanı ve başbakan da benzer açıklamalar yapmış ve bizi terörist göstermeye çalışmışlardır. Bugün ise bu savları kendileri ortadan kaldırdılar. Bu iyi ama, olan hukuka bağlılık düşüncesine oluyor.

Sayın Dışişleri Bakanı bu sözleri ile dönüşümüzle birlikte, insan hakları ve demokrasi konusunda dışardan gelen eleştirilerin yoğunlaşmasını kastediyor. Bu durumun suçlusu olarak bizi görmek ve göstermek, atı arabanın arkasına koşturmak.

1983 seçimlerinden sonra Türkiye'de artık demokrasinin olduğuna Batı gerçekten inandırılmıştı. Zira, Batı için bir ülkede demokrasiye geçişin kriterlerinden en önemlisi genel seçimlerin yapılmış olmasıdır. Fakat bir Batılı için bizim gibi bir ülkede o seçimlerin arkasında yatanı görmek kolay değildir.

Demokrasi için ikinci ölçüt, cezaevlerinde politik tutukluların varolup olmadığıdır. Başbakan bizde politik tutuklu yok diyordu. Gerekçesi ise cezaevlerinde olan politik tutukluların terörist olduğu idi. Ama bugün bizde politik tutuklu yok diyebilirler mi? O tarihte de vardı, şimdi de var.

İnsan hakları ihlalleri gizlenemez. Eğer hükümet attığı imzaya sadık kalacaksa cezaevleri 1 Şubat'tan itibaren yabancı

**... tüccar kafası ile demokrasi getirilemez.
Koskoca devletin yetkililerinin, komünist
partisinin yasallaşmasını, yani insan hakları
ve demokrasi sorununu alım-satım konusu,
A.T. ile pazarlık konusu yaptıklarını hayret ve
üzüntü ile izledik.
Demokrasi ve özgürlükler halkımız için
gereklidir. A.T. için değil.**

cezaevleri 1 Şubat'tan itibaren yabancı gözlemcilere açılacak. O zaman işkence olayları, işkencenin sistematik yapılmaya devam edildiği, politik tutukluların çok sayıda varlığı ortaya çıkacaktır. Bulunduğumuz cezaevinde, yeni gelen her politik tutuklu işkenceden geçmiş olarak geliyor.

Sayın Başbakan yeni bir çağrı yaptı. Somut işkence olaylarını bana bildirin dedi. İşte bu kürsüden bildiriyoruz. İşkence gördük. olayın üzerine gidiniz. İşkenceyi kanıtlamamız için ölmek ya da sakat mı kalmak gerekir? Ya da işkencecilerden, işkenceden geçtiğimize dair sertifika mı alalım? Bizi resmen sorgulayan polislerin adı gizlenmiştir. İşkence görüp görmediğimizi saptamak isteyen Türk Tabipler Birliği doktorlarına ve yabancı doktorlara izin verilmemiştir. Gözlerimizin bağlandığı fotoğraflarla kanıtlanmıştır. Daha ne kanıt isteniyor?

Yurt dışında bulunan politik göçmenlerin, vatandaşlıktan çıkarılmış olanların varlığı nasıl gizlenecektir? Bunlar da bizim yakıştırmalarımız mıdır?

Ülkelerine dönmek için çaba harcayan sekiz yürekli yurtsever mi Türkiye'yi kötü göstermiştir. yoksa onlardan beşini sınır-geri edenler, dönenlerden birine işkence yapanlar mı?

Kendi yurttaşlarını "vatandaşlıktan" atacak, sonra Irak'tan gelen Kürtleri kabul ettik diye Türkiye'de yapılan bütün insan hakları ihlallerinin üstünün örtüleceğini sanacaksınız. Irak'tan gelen insanların Kürt olduğunu telafuz etmekten kaçınacak, Türkiye'de Kürt halkı vardır demeyi bölücülük sayacak, en son Doğu ve Güneydoğu operasyonlarında görüldüğü gibi bu halk üzerinde terör estireceksin: sonra Irak'tan gelen Kürtlere insani davrandık diye övüneceksin. Türkiye'de insan hakları çiğnenirken komşu ülkelerle ilgili insan hakları şampiyonluğu yapacaksınız...Olmaz böyle şey, olmuyor da.

Bu olmazlığı gösterdiğimiz için bize tepki gösterilmektedir. Dönüşümüzle 1983'teki göstermelik seçimle gerçeklerin üzerine örten perdeyi kaldırmış olduk. Arkasından cezaevlerinde tekrar yükselen direniş, gerçeklerin görülmesini hızlandırdı.

Gerçeklerin ortaya çıkmasından korkmamak gerek. Bunlar bizim gerçeklerimizdir. Güneşi balçıkla

gerçeklerimizdir. Güneşi balçıkla sıvamaya çalışmanın boşuna çaba olduğu artık görülmelidir.

Devlete egemen olan, yurttaşı teba görme zihniyeti değişmedikçe bu uygulamaların önü alınamaz. Demokrasi yasalar değil, bir yaşam tarzı sorunudur.

Böyle olduğu için de, tüccar kafası ile demokrasi getirilemez. Koskoca devletin yetkililerinin, komünist partisinin yasallaşmasını, yani insan hakları ve demokrasi sorununu alım-satım konusu, AT ile pazarlık konusu yaptıklarını hayret ve üzüntü ile izledik.

Demokrasi ve özgürlükler halkımız için

**...kaba antikomünizmi geriletmek için
herhangi bir ad altında değil,
"komünist partisi" adı altında politik faaliyet
hakkımızı yasal olarak elde etmek için
mücadele ediyoruz.**

gereklidir. AT için değil. Ne var ki Atatürk dönemi dışlanırsa, Tanzimattan bu yana ülkemizde demokrasi dışarıyla pazarlığın konusu olageldi hep. Asıl ulusal onuru kırıcı olan budur.

Ancak hiçbir zaman bu pazarlık bu kadar ayağa düşmemişti. Dışarıya makine parçası yerine çöp bidonu kapağı ihraç edebilirsiniz ama, kimseye hayali demokrasi satamazsınız.

İşte bu nedenlerle biz, özgürlüklerimizi elde edebilmek için daha iyi koşulların gelmesini beklemedik. Diğer yandan, bir fırsatını bulup partimizi kuralım düşüncesi de taşımadık. taşımıyoruz. Biz çağdışı, kaba antikomünizm, militarizm ve şovenizme dayalı ve artık çürümüş olan egemen zihniyeti değiştirmek; çağdaş, modern, özgür ve aydınlanmış bir Türkiye'ye kavuşmak için mücadele veriyoruz. Toplumumuzda her tür şiddetin dışlandığı uygarca ilişkiler doğsun istiyoruz. İstemekle kalmıyor, onu yaratmaya çalışıyoruz.

Aynı nedenlerle kaba antikomünizmi geriletmek için herhangi bir ad altında değil, "komünist partisi" adı altında politik faaliyet hakkımızı yasal olarak elde etmek için mücadele ediyoruz. Cezaevine geldiğimizde her ikimize de aynı sorunun sorulduğunu görmüştük. Bana "niye komünist adıyla parti kurmak istiyorsunuz, başka ad seçseniz kendinize, hemen kurabilirdiniz" demişlerdi. Bunu defalarca yinelediler. Eminim ki dediklerini yapsaydık gerçekten de şimdi karşılaştığımız zorluklar olmayacaktı. İşkence dahi görmeyeceğimiz kesindi. Bizim iyiliğimizi mi düşünüyorlardı acaba? Hayır. Yıllardır kullandıkları kaba antikomünizm silahını terketmek istemiyorlardı.

Ama biz görüşlerimizden ödün verecek olsaydık, daha uygun koşullarda dönerdik ülkemize, Biz bunun için dönmedik. Kimseden lütf bekliyor da değiliz. Bir yurttaş olarak bu ülkede özgürce yaşamak, insan olarak varolma, özgür politik faaliyet hakkımızı, yani yurttaşlık haklarımızı talep ediyoruz. Ne bir fazla, ne bir eksik.

Sayın Yargıçlar,

Ülke ve ülke dışında insan hakları ve demokrasinin ilgi odağında bulunan,

demokrasinin ilgi odağında bulunan, çağdaş hukukun bütün temel ilkelerini somut olarak tartışma gündemine getiren, buna karşın hukuki temelleri çürümüş olan, yasal dayanakları da artık var olmayan, politik dengelerin üzerinde duran ve politik dengeleri etkileyen bu dava sessiz sedasız sonuçlanamaz. Sıkıntı yaratan bir çürük dişi bir çırpıda söküp atmak düşünülebilir. Ama bu her zaman çare değildir.

Böyle bir dava usul tartışmaları ile de gidemez. Biz doğrudan doğruya anti-demokratik, çağdışı yasalar ve zihniyetle mücadele ediyoruz. Evet, yasal çalışma talep ediyoruz, ama anti-demokratik yasalara boyun eğmiyoruz.

Davamızı usul tartışmalarına boğmadık, boğmayacağız. Biz yetki tartışmasına bile girmedik. Davamız, ülkenin neresinde açılırsa açılsın orada yargının önüne çıkıp sözümüzü söylemeye hazırız. Kuşkusuz her usul hatası ve yasa ihlalinin üzerine gittik ve gideceğiz. Sorgularımızda bunlar üzerinde

durduk. Geçen celsede arkadaşım Sayın Nihat Sargın yasa ihlallerinin çarpıcı örneklerini ortaya koydu. Bunları yinelemeyeceğim. Bağlı olarak yaptığı taleplere katıldığımı söylemekle yetineceğim.

Davamıza katılan avukat arkadaşlarımızın sayısı 800'e vardı. Buna rağmen davamızı izleyen değerli avukat arkadaşlarımızın ezici çoğunluğu sorguların bitimiyle, davamızın esasının özünün ortaya çıkması için bu noktaya kadar sessizce izleme alçakgönüllülüğünü gösterdiler. Bu sorumlu tutumlarından dolayı kendilerine teşekkür ederim. Ancak şimdiden sonra, davamızın tartışma konusuna sunduğu hukukun en temel ilkelerinin savunulmasında onların herbirinin değerli katkılarına gereksinimimiz olacak.

Bu dava, başta açıkladığım gibi, belirli yasalar var uygulayacağız, "gözlerimi kaparım, vazifemi yaparım" zihniyeti ile de gidemez. O kadar gidemez ki, davamızın bundan sonraki aşamaları sorudur. Delillerin incelenmesine nasıl geçilecektir? Delillerde ne aranacaktır? Deliller neyin kanıtı olacaktır? Benim komünist partisi üye ve yöneticisi olmam mı, sınıf esas mı, sınıf tahakkümü mü? Bunlar olamaz. Öyleyse ne?

İşte bütün bu nedenlerle, sorguların bitimiyle bu dava bitmiştir dedim. "İddia ile hüküm arasına adalet arayışı girer" sözü eğer davamızda geçerli olacaksa, eğer hukuka bağlılık düşüncesinin daha fazla yıpranması istenmiyorsa, şimdi fırsat vardır. Heyetiniz görevsizlik kararı vermelidir. Bu karar doğrudan davanın özü ile ilgili olacaktır. Mahkemenizi görevli kabul etmeniz demek, açıkladığım nedenlerle, sorgularımızın ortaya koyduğu gerçeklere rağmen düşüncelerimizi "devlet güvenliği" aleyhine, onu tehdit eden olarak kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Böyle bir kanaat bizi politik hasım, bir düşman gördüğümüz demek olacaktır ki, bu haksız olduğu kadar, bizim politik haklarımızın ihlali anlamına gelecektir.

Sayın Yargıçlar,

Ülkemizde komünist partisinin artık kurulabileceği açıklık kazanmışken, bizim bir yılı aşkın süredir tutuklu olarak

**Ülkemizde komünist
partisinin artık
kurulabileceği açıklık
kazanmışken, bizim bir
yılı aşkın süredir tutuklu
olarak yargılanmamızın
doğurduğu hukuki
sonuçların aydınlatılması
için bütün
hukukçulardan, hukuk
otoritelerinden, hukuk
kurumlarından ve hatta
hukukun üstünlüğüne
inanmış herkesten
düşünsel yardım
istiyorum.**

bir yılı aşkın süredir tutuklu olarak yargılanmamızın doğurduğu hukuki sonuçların aydınlatılması için bütün hukukçulardan, hukuk otoritelerinden, hukuk kurumlarından ve hatta hukukun üstünlüğüne inanmış herkesten düşünsel yardım istiyorum.

Çağdaş hukuk tarafından güvence altında olan, anayasal bir hak olan politik haklarımızın ihlal edilmesi ile ilgilidir bu sorun. Altında hükümetlerin imzası olan uluslararası sözleşmelerin bir iç hukuk kaidesi olarak yürürlükte olup olmayacağı sorunudur bu sorun.

Bu nedenle bundan böyle insan hakları ihlalinin yeni bir yönü olarak bu sorunu ulusal ve uluslararası platformlara götüreceğiz.

Anayasa Mahkemesi şöyle diyor:

"Devletimiz bir hukuk devletidir. Kanunlarımızın, anayasanın açık hükümlerinden önce hukukun, bilinen bütün uygar memleketlerde kabul edilen prensiplere uygun olması şarttır."

(28.4.1965 gün 963/166 esas ve 964/76 sayılı karar)

Şimdilik somut formül haline getirmeksizin heyetinizden uluslararası sözleşmeleri dikkate almasını talep etmekteyim.

İkinci talebim, bu davanın aslına rücu etmesidir. Davamızın iki kişilik bir dava olduğunu sorgular ortaya koymuştur. Diğer 14 sanık arkadaşımız bu davadan ayrılmalıdır. Biz onlarla birlikte yargılanıyor olmaktan onurlanıyoruz. Ancak hiçbirinin bu dava ile ilgisi yoktur. Bu davaya savcının politik husumeti sonucu dahil edilmişlerdir. Bu husumet reddedilmelidir. Kaldı ki, davada sürat adalet için ise, diğer arkadaşların davalarının ayrılarak bir an önce sonuçlandırılması gerekir.

Üçüncü talebim, açıkladığım üzere görevsizlik kararı vermenizdir. Bu konuda avukat arkadaşlarımız adına geçen celsede Sayın Avukat Bahri Belen'in yaptığı talebe katılıyoruz. Bu davanın konusunu oluşturan sorunun çözüm yeri TBMM'dir. Oysa bu sorumluluk şu anda heyetinize terkedilmiştir. Ülkemizin politik gündeminde ağırlıklı bir yer tutan böyle bir davada sorumluluğu üç kişilik heyetiniz omuzlayamaz, omuzlamamalıdır, omuzlamayı reddetmelidir.

Sayın Başkan, bir davanızda "dünya değişiyor" dediniz. Doğrudur, dünya değişiyor. Barıştan, demokrasiden, özgürlüklerden, insan haklarından yana değişiyor. Evet dünya değişiyor. Ama hepimiz de değişmek zorundayız. Davamız öyledir ki, çağdaş, demokratik, uygar, kalkınan, aydınlık bir Türkiye yönünde değişimin bir adımı da olabilir, bu değişmeye fren de.

Sayın yargıçlar, takdir sizindir.

Saygılarımla.

**Irak'tan gelen insanların
Kürt olduğunu telafuz
etmekten kaçınacak,
Türkiye'de Kürt halkı
vardır demeyi bölücülük
sayacak, en son Doğu ve
Güneydoğu
operasyonlarında
görüldüğü gibi bu halk
üzerinde terör
estireceksin: sonra
Irak'tan gelen Kürtlere
insani davrandık diye
övüneceksin. Olmaz böyle
şey, olmuyor da.**